

הזדה

הזדה

הזדה

אוטוקדם

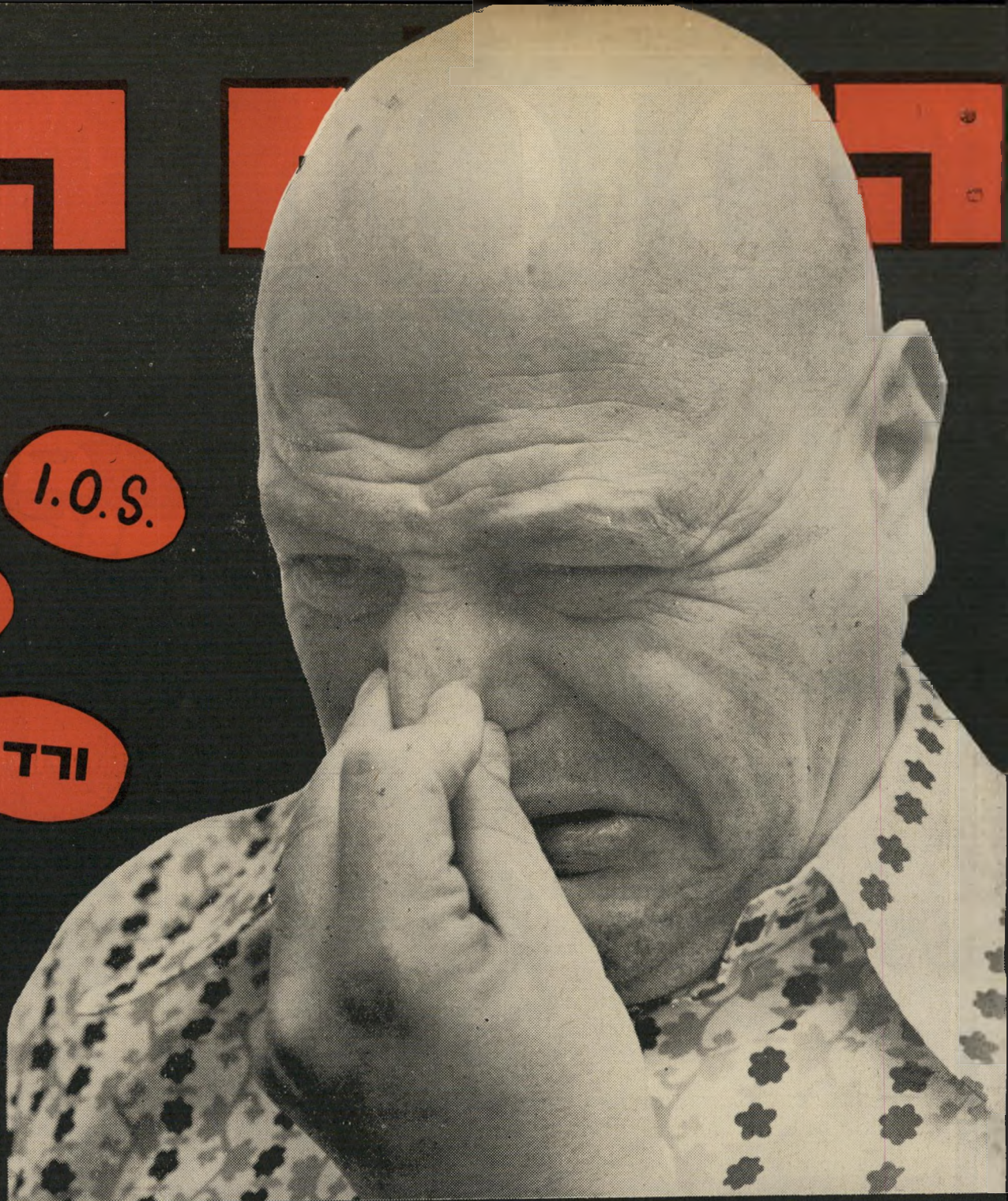
I.O.S.

משה דיין

נתיבי
נפט

ורד

מקורות

שתיחות

בצמדת

DIOLEN

פרסום מרוק

17-16 מ. 1000

אחת עצמון

את הגברים שלהן
ואת עצמן
בחולצות דיאולן.

Diolen
cotton

י. אהרן

בשעות הערב של היום השלישי
האחרון, שאלו את עצמם אנשים רבים בתל-אביב: "האם יופיע הערב גליון העולם הזה?"

אנשים אלה שומרים על מסורת של שנים רבות: לקנות את גליון העולם הזה במוצאי יום ג', במקומות המכירה שב-רחובות תל-אביב, תחת המתיק עד להורפת העיתון בקיוסקים בכל הארץ, ביום ד' בבוקר.

מדי פעם, בהיסטוריה הסוערת של השבועון המסוים, היו גלינות שהקוראים המתינו להם בקוצר-רוח. כזה היה הגליון המיוחד שהוצאנו עם מעצרו של ד"ר ישראלי בר המנה, בשנת 1961. איך שהוא נודע או בציבור כי גליון זה עומד להופיע (תוך הידברות עם הצנזורה, נקבע אז כמועד ההופעה: מוצאי-שבת, בחצות ודקה אחת). באותה שעה, שבה ריק בדרך כלל אפילו רחוב דיזנגוף, הסתדרו בקטע קטן של הרחוב קרוב לאלף אנשים, קבור צות-קבוצות, והמתינו לגלינות, שנחשפו מייד כולם.

מיקרים דומים אירעו לפני כן, אהרי מעשי-האלימות נגדנו.

השבוע חזרה התופעה שוב: אנשים רבים המתינו להופעת הגלינות ברחובות

הדבר היה מובן מאליו. אף שלא היה זה קל.

כאשר התאספנו בלילה בחדרים מלאי העשן, הרהיטים המפוייחים, הבוק והמים היינו המומים מדי מכדי לחשוב על פרטי העבודה. כל חברי המערכת רגילים לשכב לישון בשעות מאוחרות מאוד, בגלל ה- צורך לעבוד בכמה לילות בשבוע. רובנו לא ישנו אלא שעה-שעתיים, לפני שהוועקנו לפתע למערכת הבוערת.

אחרי ההתייעצויות הראשונות עם ה- מישטרה, מסירת עדות ראשונה וקביעת סדר-שמירה ראשונים בין חברי-המערכת, חטפנו עוד שעה-שעתיים שינה. אבל כבר למחרת בבוקר, משעה שבע, חזרנו למשרד השרוף, כדי לארגן את העבודה.

בצד ההחלטה העיקשת שהגליון יופיע כסדרו ובמועדו, כאילו לא קרה דבר, שלטה בנו עוד החלטה אוטומטית: לא לנטוש את המערכת אף ליום אחד. הרי ישנו בלבנו שזוהי התשובה הראשונה לטרויסטים, שביצעו את המעשה הנפשע: לא נזוו.

כאשר גוף אדם נתון בסכנה, מתחללים בו שינויים מהותיים. מערכת-העצבים ה- אוטונומית מתכוננת לפעולה. הלב מג- ביר את קיצבו ומזרים דם למות ולי-

אפשר לעבוד בו, ולא כל שכן להוציא בו עיתון.

המדפונים היו מנותקים, והמרכזיה שרופה. לא היה חשמל בכל הבניין, וגם הדלתות היו פרוצות. ריח-העשן בהדרים היה מחניק, וגרם להקאות. אי-אפשר היה לנשום בדבר — בגליון נייר, בעט, כי שולחן — מבלי להתלכלך. רוב מכשירי העבודה ניזוקו. כל מכונות הכתיבה היו שרופות (מישהו טרח במיוחד לזרקן על ערימת-הנגטיבים הבוערת).

כמחצית החדרים היו שרופים לגמרי, על כל רהיטים והחומר שהיה מצוי בהם. החדרים שנפגעו פחות דמו אף הם לשדה-קטל. בין החורבות טיפסו שוטרים, מומחים לזיהוי פלילי, אנשי ביטוח. אי-אפשר היה אף להתחיל בהערכת הנזק.

אנחנו עצמנו היינו מעורבים מאוד ב- הקירת המישטרה, ובפתיחת החקירה ה- עצמאית שלנו. היה צורך להשיב לשאלות אנשי הטלוויזיה, הראדיו והעיתונות, מי הארץ ומחור'ל.

בתנאים אלה ניגשנו לעבודה.

אותן שעות הייתי גאה מאוד להיות העורך הראשי של העולם הזה. היו סיבות רבות לגאוה: תגובות ה- קוראים, שגילו את אהדתם והזדהותם ב- מאות פניות והצעות-עזרה נוגעות-לב, ו- תגובות חברי המערכת, שהתארגנו ל- בודה בתנאים אלה, כדבר מובן מאליו. לא יכולנו לעבוד בערבים ובלילות, כי מינהגנו, בגלל העדר החשמל. במשך כמה ימים, לא פעל אפילו טלפון מאולתר. פנינו כמה פינות, ועבדנו בהן, מוקפים ברהיטים שרופים ושרידי ארכיונים, מ- תעלים ומלכלכים. (לא יכולנו לרתוח את ידינו השחורות, כי גם הגישה לכיור- המים היתה חסומה על-ידי ערימת החומר השרוף, שלפי בקשת המישטרה לא נגע- נו בו עדיין).

עבדנו ביום, כמו איכרים, תוך חישוב הזמן שנותר עד לשקיעת השמש. שקר- ניה חדרו בקושי בעד השמשות המפויי- חות אף הן, שלא נופצו. מי שלא הספיק, עבד לאור מנורת-לוקס. כך יצא הגליון. בליבנו יהיה שמור, כמו כמה גלינות משנים עברו, כגליון "היסטורי". בשנים הבאות בוודאי יובר- עליו במערכת כעל "גליון השריפה", כמו שיש לנו "גליון בר", "גליון הפרשה", "גליון אלכסיס", "גליון ההתנקשות", ו- עוד ועוד.

לא קל היה להתרכז בעבודה העי- תונאית השיגרתי, וגם הלא-שיגר- רתית, כי חלק ממחשבותינו היו נתונות, בלי הפסק, לחקירת הפשע עצמו.

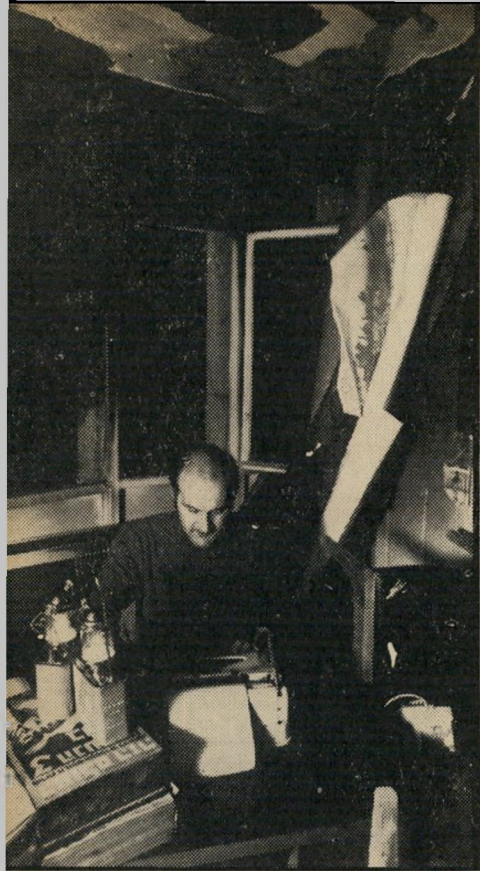
כל פשע של הצתה קשה, מטיבעו, לפיענות. על כן נחשב תמיד לפשע פחי- דני ובזוי במיוחד.

אבל השאלות הקלאסיות של כל חקי- רה נשאלות גם כאן: מי נתנה מן ה- פשע? למי היה מניע? למי היו האפי- שריות? על מי מצביעה שיטת-הביצוע? חוקרי המישטרה התמסרו לחקירה ב- מלוא המרץ, פעלו באופן שיטתי, בלחם- בחשבון את כל החשדות האפשריים. תוך כדי התגבשו כמה קווי-חשד עיקריים, שעוד מוקדם לדבר עליהם. ההצלחה תהיה תלויה, בוודאי, בתוצאות של כמה שי- טות-חקירה, ובמידע שיגיע לידי המיש- טרה. היא תלויה גם בכמות האמצעים שהמישטרה עצמה תקדיש לה.

מידה רבה, תהווה תוצאת החקי- רם מיבחן למישטרה. פשע כלפי- עי- תון הוא פשע נגד הדמוקרטיה, נגד- אשיות המישטר החופשי. בייחוד כשמדרי- בר בעיתון אופוזיציוני לוחם. אם לא תצ- ליה המישטרה לאתר את המבצעים ול- הביא להרשעתם — ירחף סימן-שאלה חמור על מוסד זה כולו.

מה גם שאין זה הפשע הראשון כלפי- העולם הזה — ובכל המיקרים הקודמים לא נתגלו הפושעים.

בסוף 1952 הונחה פצצה במער- כת. היא התפוצצה ופצעה את דוש (קרי-

עבודה לאור הלוקס *
בלי חשמל

אל גרדוש), שהיה אז צייר המערכת. ה- מישטרה העלתה את החשד כי הפשע בר- צע על-ידי מחתרת לאומנית ("מחתרת צריפין"). אולם איש לא הועמד לדין ו- איש לא הורשע בעוון פשע זה.

בסוף 1953 נערכה ההתנקשות הלילית שבה נשברו שתי ידי, ונגרם זע- זועי-מח לשלום כתן כשחש לעזרתו. עד היום לא ברור מה היתה כוונת המתנק- שים, שניסו להוציאני מן הגיפ בו ישבתי: לחטוף אותי, לגרום לי חבלה גופנית חמור- רה יותר, או גרוע מזה. הם הופיעו (כמו המצינים בשבוע שעבר) על-ידי קבוצת חיילים שנודמנה למקום. איש לא הועמד לדין ואיש לא הורשע על פשע זה.

בקיץ 1955, בשיא מסע-הגיי- לויים שלנו על "חשיטטאן", הונח מיטען- חבלה גדול ליד פתח המערכת, ששכנה במרתף. אילו התפוצץ, היה ממוטט בית- מגורים על תריסר המשפחות שגרו בו. מעבדת המישטרה גילתה, כי אי-הפעלת המיטען היתה מיקרית, בגלל ליקוי בפצץ- שלא ניתן היה לצפות אותו מראש. איש לא הועמד לדין ואיש לא הורשע.

כעבור כמה ימים, התפוצץ מיטען דומה בבית הדפוס שבו הודפס השבועון. נגרם נזק ניכר לקיר, ופועל אחד נפצע. איש לא הועמד לדין ולא הורשע על כך.

בסוף 1958, באותו זמן שבו הציג התיאטרון הלאומי מחזה נגדנו ב- יוזמת ראש הממשלה, ושבו הגיע לשיאו מסע-ההסתה נגדנו באמצעות שבועון מיסחורי שהופיע בהשראת מנגנון מסויים ובמימון שנשאר סודי עד היום, אירעה גם פרשת החטיפה של אלי תבור. איש לא הועמד לדין ולא הורשע בפרשה זו.

מאז קרו הרבה דברים במדינה. המיש- טרה השתנתה ושרותי-הביטחון (כך אני מקווה).

אולם חקירה זו היא המיבחן, לא רק אנחנו, העוורים לחקירה במלוא כוחנו, אלא הציבור כולו יעקוב אחרי תוצאו- תיה בעין פקוחה. אם גם הפעם לא ית- גלו האשמים ולא יועמדו לדין — אי- אפשר יהיה לעבור על כך בשתיקה.

לוי טלית

• עורך-כיתוב עוזי הדרי.

כתב מרסל זוהר חוזר לשולחן עבודתו
עם עשן

שרירים. חומרי-ההקדשה בדם מתרבים במהירות. השערות מסתמרות וההזעה מת- גברת כדי לאשר קירור מוגבר של ה- גוף המחומם. כל החושים מתחדדים.

משהו כזה קרה למערכת, כפי שקרה לה לא פעם בעבר. הנזק היה עצום, ובי- רובו הגדול גם לא ניתן לתקון ואף ל- הערכה חומרית. פירות עבודתנו במשך שנים רבות אבדו. אבל אנחנו היינו ערו- כים לפעולה.

וכך התחלנו לאלתר. מי שראה את המשרד באותו בוקר שחור, בוודאי לא היה מעלה על דעתו כי

העיר. הגלינות נמכרו במהרה, והדפוס הספיק אך בקושי לייצרם בכמויות הדורי- שות.

לא היתה זאת רק סקרנות אחרי מעשה מסעיר. היתה זאת, קודם כל, הפגנה של הזדהות מצד אנשים, שאינם רק "קור- אים", במובן הרגיל של המושג. כמו ב- פעמים קודמות, התלכדו נאמני העולם ה- זה כימעט באופן אוטומטי מסביב ל- עי- תון, שעה שחשו שהוא נתון בסכנה.

שבידני, במערכת, כלל לא היתה השאלה: "האם יופיע הגליון?"

ההסתדרות, עובדיה פורת, שתבע לנס את מרכז המפלגה כדי לדון באספקטים המדיניים, החברתיים והציבוריים, של הגיוונים הנחשפים בפרשות "נתיבי-נפט" ו"אוסר קארם", למרות שמזכיר המפלגה, ישראל ישעיהו דחה תביעה זו.

פנייתו של פורת, שהיה בעבר מזכיר המוסד לביר קורת של מפא"י, תזכה כנראה בימים הקרובים בתמיכתם של רבים מחברי המרכז הסבורים כי המפלגה אינה יכולה לעמוד מן הצד נוכח מעורבותם של רבים מעסקניה בפרשות השונות. אנשים אלה מתנגדים לדעתו של ישעיהו, כי מפלגת העבודה צריכה לעמוד מהדד ולהשאיר את הטיפול בפרשות לוועדות למיניהן.

מועמדים מעטים

לניהול מחלקת

החדשות בטלוויזיה

העיתונאים דן פתיר מ"דבר" וגבריאל שטרסמן מ"מעריב", מוזכרים כשני המועמדים היחידים שנישאו כנראה את מועמדותם תם במרכז החיצוני למשרת מנהל מחלקת החדשות של הטלוויזיה, אחרי שאיש לא הגיש את מועמדותו לתפקיד זה במרכז הפנימי.

דני בלוח, כתבו הפרלמנטרי של דבר ויו"ר אגודת עיתונאי ירושלים, שהוזכר אף הוא כמועמד אפשרי לתפקיד זה, אינו מתכוון להגיש את מועמדותו. בינתיים הועמדה הנהלת הטלוויזיה במצב מביך. אחרי שיאיר אלוני, עורך חדשות החוץ של מחלקת החדשות, העביר לסמנכ"ל רשות השידור, ארנון צור קרמן, המחאה על סכום של 65 ל"י, שנשלחה אליו על ידי הנהלת עיתון הארץ. היה זה שכר הסופרים עבור מאמרו של אלוני בהארץ, שבגללו החל המשבר הנוכחי בין מחלקת החדשות לבין הנהלת הטלוויזיה ובגללו הועמד אלוני לדין משמעתי.

המשטרה מאבדת

את המודיעין

בעולם התחתון

משטרת ישראל איבדה כמעט כליז את אחד ממקורות המידע העיקריים של כל משיטרה: המודיעין מקרב אנשי העולם התחתון. תוך כמיוחד פובלית מכך משטרת מחוז תל-אביב.

מסתבר שלאחרונה נוקטות כנופיות הפשע בישראל בצעדים אלימים נגד אותם עבריינים ופושעים הידועים כמודיעים של המשטרה. אחרי כמה מעשי רצח החלו המודיעים הקבועים של המשטרה לחשוש לחייהם. אנשי משטרה מייחסים את חוסר-האונים של המשטרה בפענוח תעלומת פשע, למצב זה.

לשם מה טס דיין

לסנוטה קתרינה?

הצעד ההפגנתי שנקט שריהביטחון משה דיין, כאשר טס בשבוע שעבר למנזר סנטה קתרינה בסיני בעקבות הדליקה שפרצה שם, לא נועד רק למטרות מדיניות ולהבעת החשיבות שמייחסת הממשלה לשלום המנזר והאוצרות הגנוזים בו.

מסתבר כי בעיקבות ביקורו של דיין, נשלחו אליו למחרת הביקור, בפיקוחו של מושל איזור אבו-רודק, סגן-אלוף מנחם שרפי מן, בדים עתיקים, שניתנו לו כנראה במתנה על ידי הנזירים כאות הוקרה על התעניינותו במקום.

אין זו הפעם הראשונה שעתיקות מסנוטה קתרינה נמסרות לדיין. עוד ב-1956, בתום מיבצע קדש, קיבל דיין מזוירי סנטה קתרינה תוחת עתיק, שהיה מוצב שנים רבות בחצר ביתו.

בינתיים נודע גם שנציגים רשמיים של מדינת ישראל משמשים כסוכניו של משה דיין למסחר עתיקות בחו"ל. על אזה נמנה אמיר נגרי, שגריר ישראל באיטליה, שהיה בעבר גם שגריר ישראל בבולגריה. בארצות-הברית עוסק בכך קצין צבא בכיר בשעבר, נספח בסגן הדיפלומטי של ישראל. אנשים אלה נוהגים להפנות אל דיין אספני עתיקות המעוניינים לרכוש פריטים מאוסף.

פרס 10,000 ל"י

פרס של עשרת אלפים ל"י ישולם לאדם שיביא לתפיסתם של האנשים האשמים בהצתת מערכת "העולם הזה", ברחוב קרליבך 12, תל-אביב, כלילה שבין 25 ו-26 בנובמבר, ויגיש דאש לישיבת עורכי-הדין, הד"ר יהושע רוטנשטריך, קיבל על עצמו לקבוע אם ולמו יגיע הפרס. כל מי שיש בידו מידע העשוי להביא לגילוי ולתפיסת האשמים, מתבקש למסור מידע זה למיטרה, או למערכת "העולם הזה", או לעו"ד רדי טנשטריך במישרין.

מרכז מפלגת העבודה

יכונם לדין בשחיתות

חברים רבים במרכז מפלגת העבודה עשויים להצטרף לתביעתו של חבר המרכז וחבר מזכירות ועדת הביקורת המרכזית של

תשקיף

המעצמות עלולות

"להתיר" את עריכת

הסיבוב הרביעי

משקיפים מדיניים מוסמכים טוענים עתה, כי לא מן הנמנע שארצות-הברית וברית-המועצות יגיעו ביניהן להסכמה דהתיר סיבוב קרבות נוסף בין ישראל ומצריים, באמצעי להפשרת הקיפאון במזרח-התיכון.

סיבוב נוסף של מלחמה, שיערך בהסכמה הדדית חשאית של המעצמות, להימנע מהתערבות ועימות ולבקר את הקרבות בצורה שיוכלו להפסיק בעת הצורך, עשוי להועיל לשתי המעצמות. האמריקאים סבורים כי תוצאות מלחמה כזאת יאלצו את ממשלת ישראל להסתלק מעקשנותה להשגת הסדר. לרוסים עשויה מלחמה מבוקרת לאפשר את העמקת ההדירה למצריים והגברת תלותה הצבאית והמדינית של מצריים בה.

נציגים אמריקאיים בכירים רמזו לאחרי רונה לא אחת בשיחות עם נציגים ישראליים, כי אם ישראל סבורה שסיבוב קרבות נוסף עשוי להועיל לה, אין הם עומדים בדרישה של ישראל.

הסכנה היא שאינטרסים אלה של מעצמות העל, יעלו בקנה אחד עם השקפותיהם של חוגים מסויימים בישראל המדברים לאחרונה בגלוי על "המלחמה הגואלת", שתשחרר את השלטון מהבעיות החברתיות והכלכליות המעיקות עליו.

גולדה לא קיבלה

דבר מניכסון

הסיפורים כאילו דוות בישיבת הממשלה השבוע לשרי הממשלה על תוכן שיחתה של ראש הממשלה גולדה מאיר עם נשיא ארצות-הברית ריצ'ארד ניקסון, הם מופקפקים. אם אומנם היו דיווחים כאלה, הם נעשו על סמך ידיעה מוקדמת על מה מתכוונת גולדה לשוחח עם ניקסון ולא על סמך מידע שהתקבל בעקבות השיחה.

גם הרמזים כאילו הבטחת ארצות-הברית לסייע למודרניזציה של צה"ל, ובמיוחד של חיילי-האוויר, הישגה בשיחת גולדה-ניכסון, אין להם על מה להסתמך. היו אלה פירסום מים ראשונים להבטחות סודיות שניתנו עוד לפני זמן רב.

השערוריה הבאה:

התעשייה האווירית

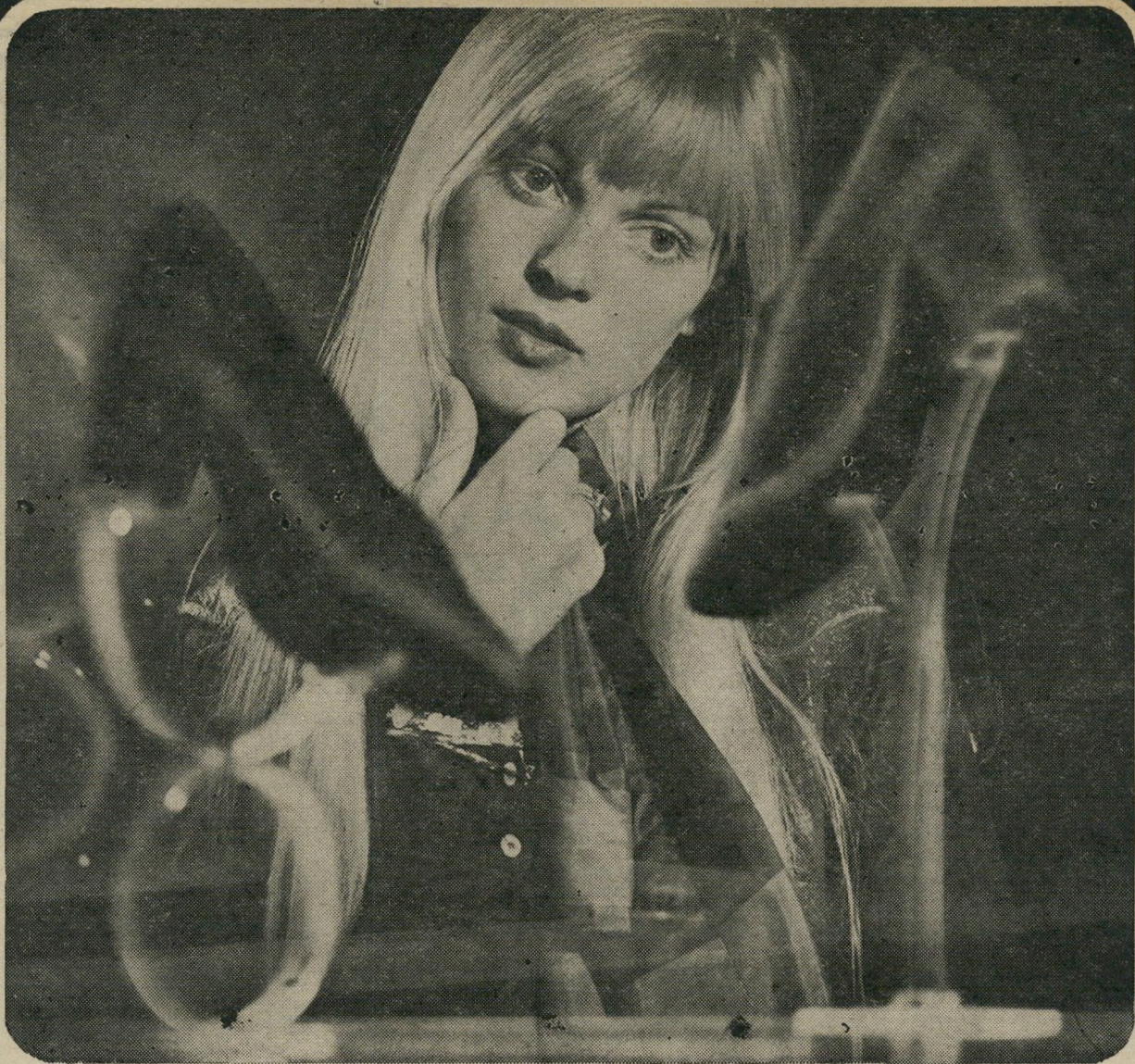
שערוריה כלכלית וציבורית נוספת עולה זה להתפוצץ בימים הקרובים סביב עיסקת "שופין" מטוסי "בואינג" בידי התעשייה האווירית עבור גורמים זרים.

פרטי השערוריה נשמרים עד כה בסוד כמס. אחרי שהממשלה נאלצה לאשר לפני שבוע, בליט ברירה, את פרטי העסקה, אחרי שהועמדה בפני עובדה קיימת על ידי הנהלת התעשייה האווירית.

כמה משרי הממשלה מאשימים כי עיסקה זו, שכבר הביאה להקמת ועדה מיוחדת בראשות סגן שרי-התחבורה, גד יעקובי, עלולה לגרום את המדינה להפסיד סכומים כספיים נוספים בשיעור של מיליוני ל"י.

במערכת הביטחון חוששים כי עיסוק פומבי בפרשה, עלול להוביל לחשיפת אי-סדרים, ביחזורים ומתן טובות הנאה במפי ערים הקשורים למערכת הביטחון.

מה באמת אפנתי ?

כך אנו בקיאים בחידושים העתידיים לבוא בעיצוב, בצבעים ובחמרים.

ולכן - כאשר את בוחרת נעל של "מרה" - הינך בטוחה כי את באמת באפנה כמו נשים ברחבי תבל, והטיב - שמו הולך לפניו.

יום יום הנך נתקלת בחידושי אפנה ובחילופי אפנה מהירים ומדהימים לא תמיד יכולה את לעקוב ולשפוט מהו באמת הקו האפנתי המוליך.

אנו, ב"מרה", יוצאים ומציגים פעמיים בשנה בתערוכות בינלאומיות ברחבי העולם, ונמצאים בקשר דו-סיטרי עם מרכזי האפנה בהם מתכננים ביסודיות את האפנה העולמית זמן רב לפני הגיעה ארצה.

מרה
קדרה

העליון הראשונה - באקר האלמין

נעלי "מרה" להשיג בחנויות הנעליים הנבחרות:

תל-אביב א. מיקולינסקי ובניו דיונוף 127	תל-אביב פאר דיונוף 97	חולון ליידי שוקר 52	חיפה דן-גבריאל הרצל 20/18	ירושלים אחים פרידמן יפ 45	רחובות באום הרצל 70
פומרניק אלובי 33 דיונוף 150	מיקולינסקי אלובי 45	בת-ים טופז כלפור 41	חדרה אביב הנשיא 49	פריימן את בין יפ 50	פתח-תקוה דורנא חובבי ציון 15
גלזרים דיונוף 122	רמת-גן ויוה ביאליק 46	ראש-לצ א. מ. א. רומשילד 52	נתניה גזית הרצל 24, בכר ציון	קומפורט בן-יהודה 23	באר-שבע טרקלין הרצל 76
			חן הרצל 14		

כרטיס הזמנה מרים אלבלה

פקידה כללית בסניף קרית-אתא
ובל חברה לעבודה בבנק דיסקונט ברחבי
הארץ, מזמינים אותך לבקר בסניף הקרוב
של הבנק, לרגל מבצע "יחידיו".

מבצע "יחידיו" בו משתתפים כל עובדי
בנק דיסקונט, נועד להדק את הקשר
בין העובדים ללקוחות ולהרחיב את
חוג ידידי הבנק.

מבצע "יחידיו" נותן גם לך הזדמנות
ליטול בו חלק. פנה לסניף הקרוב של
בנק דיסקונט ובקש את השאלון
המיועד לך. מלא את השאלון
והשתתף בהגרלת פרסים כספיים
שיחולקו בין המשתתפים לרגל מבצע
"יחידיו". הפרס הראשון 2,000 ל"י.

אם ברצונך להתקשר עם בנק דיסקונט אחרי שעות העבודה לקבלת פרטים
נוספים על מבצע "יחידיו", תוכל לעשות כן באמצעות דיסקונטופון.
חייג תל-אביב - טל. 54572; ירושלים - טל. 532650; חיפה - טל. 521285.
פניתך תוקלט ותענה דבר ראשון למחרת בבוקר.

בנק דיסקונט

הוא לא רק בנק - הוא גם ידיד

מקבלת הסבר מהבמאי סטיב שטרן, על בימת הצילומים של הסרט הישראלי החדש, "לא ביום ולא בלילה".

הכלל. הורדעו למשל, שהפסני תרן הנודע אריה זרדי ינגן ליד הפסנתר יצירה, של מישוה מסויים, ארבע דקות 32 שניות. ורדי עלה על הבימה, קד קיי דה לקהל והתיישב ליד הפסנתר. הקהל חיכה בציפיה ארבע דקות 32 שניות. ורדי כנראה ספר את הזמן בשקט מוחלט. אפילו צליל אחד לא הושמע בי אולם. הקהל הנדהם מן השקט המופתי היה נבוך לחלוטין. רק אחרי שתי דקות החלו אנשים להשתחרר ולצחק. ורדי, שזכה בתשואות סוערות ביותר הכריז בדיון, שנערך בתום המופע, כי גילוי לב מפתיע, כי "על אף העובדה שהיצירה היא מפורסמת מאד, זו היתה הפעם הראשונה, שניגנתי אותה, וגם הי פעם האחרונה." לקהל הוסבר, כי הפסקות בקונצרט מוסיקלי הן חלק מהקונצרט. הפעם נוגנה במטרה רק הפסקה. המטרה בסופו של דבר היא ליצור קשר עם הקהל. וזה מה שקרה אם לשפוט לפי מחיאות הכפיים.

פסוקי השבוע

■ העיתונאי שלום ריי זנפליד: "צא וראה כמה מיליונים נוספים אפשר היה לבנו במשקל המדינה, אלמלא גנבו אותם."

■ הנ"ל: מה פתאום נטי פלו לדין? מה הוא כבר מיר כר? בסך הכל — אלטע זאכן."

■ ד"ר ולטר אבכלס, הרופא המחוזי של קופת-החולים בירושלים: "איני יודע מי בי מחתרת — מטרידי הפתולוגים או המישרטה."

■ "סדנת הגז". ביום חמישי ה"אחרון, בעת שהפסנתר עליו ניגן הפסנתרן דני גוטפריד היה עמוס חתיכות שעקבו אחר כל תנועה של דני, נכנסה אחת מהן לאכסטה כזו, עד שהחלה להשיר מעליה את כל בגדיה, אחד אחד. לבסוף, בהיותה עירומה לחלוטין, החלה לחולל לקצב נגינת התזמורת. תחילה סברו באי המועדון כי זו חשי-פנית מקצועית, שהופעתה הוכיחה להם כהפתעה על-ידי מנהל המועדון מרקיז תורג'מן. איר-לם מיד הסתבר כי היתה זו סהם אורחת. אמר על-כך הלי-צן התל-אביבי ראובן צליק, שראה כיצד האורחים בודקים מקרוב את התופעה: "חשבתי שאני בא לדיסקוטק והתברר לי שהגעתי לקופת-חולים."

■ על סיפון אונית הנוסעים גילי נערך בשבוע שעבר נשף שהכנסותיו הוקדשו להקמת בית הוועד למען החייל בחיפה. במרכז הנשף עמדה מכירה פומי-בית של ציורים שנתרמו בידי אמנים חיפאיים ושנוהלה בידי מייק בורשטיין. הקרב הי-עיקרי באותה מכירה נסב על רישום של הצייר משה גת, שכמוהו ניתן לרכוש בגלריות לציור במחיר של כ-700 ל"י. המחיר ההתחלתי לרישום היה אלף ל"י. אבל ההצעות גדלו והלכו והמאבק בין הרוצים לקר-בנות את הרישום התפתח לקרב דרמתי מרתק. בסופו של דבר רכש את הרישום איש העסקים החיפאי אורי מליפס בי-מחיר של 4000 ל"י.

■ היחסים המתוחים ששררו בשבועות האחרונים בין מנהל הבימה גבריאל צפרוני ל-בין הבמאי מנחם גולן, הש-תפרו השבוע. ומעשה שהיה, כך היה: בעת הסרטה הסרט כץ וקרסו היה השחקן יהודה אפרוני טס מדי בוקר לאילת ושב בערב ישר לאולם הבימה כדי לשחק בהכל יחסי. יום אחד אירעה תקלה ובגלל שבי-תת פקחים בארץ, לא הגיע אפרוני בזמן להצגה. שבוטלה מסיבה זו. בגלל ביטול ההצגה עבר חתול שחור בין צפרוני ל-בין גולן שהוא במאי כץ וקרסו. השבוע יום אפרוני סעודת סול-

■ "אני מוכן לוותר על הגפת דגל ישראל על קבר רחב הוונת."

■ בנו של פרופסור ישעיהו לייבוויץ, ד"ר אורי לייבו-ביץ, שהוא מרצה באוניברסי-טת בראיילן, הולך בדרכי אביו. בשיעור לפסיכולוגיה פיזיולו-גית, אמר אורי: "הידע שיש לנו על מרכיבים מסויימים בי-מוח הוא דל להפליא. מה ש-י-עוזר עוד יותר לבערותנו, הם כל אותם טיפוסים המנסים לח-סל את עבודת הפתולוגים."

■ גניבה מיקרית או מכור-נת? זאת שאל את עצמו הכתב-לענייני משטרה של ידיעות אחר-ונות שבתי פורטנוי ש-מכונתו נגנבה בשבוע שעבר.

■ שריהאוצר פינחס ספיר השיב בכנסת לדברי ח"כ יעקוב גרוס מאגז"י על טיב הסרטים הישראליים. בי-התקיפו את גרוס, אמר: "על-דברים כמו שלך, האבא שלי היה אומר משהו". קרא לו אחד מחברי הכנסת: "מה היה האי-בא שלך אומר?" אבל ספיר לא רצה להגיד.

■ באותו ויכוח עסק ח"כ מרדכי סורקיס, בשיחה קולנית עם שכנו, היושבי-ראש העיר לסורקיס שהוא מפריע לנואם. "אני מפריע לו?" הת-פלא סורקיס. "הוא מפריע לי!"

■ שריהביטחון משה דיין מרגיש עצמו לפעמים כילד.

דורשים את אלמוגי

בתשובה לשאלתה של אורי אבנרי על מיספר נטי-ותו לח"ל מאז ינואר 1970, השיב יוסף אלמוגי:

"יצאתי לחו"ל שמונה פעמים. השמות היתה בין יומיים לשבועיים. נסיעה אחת ליומיים בשם תנועת העבודה, נסיעה אחרת ליומיים בשם התנועה הציונית, שאר הנסיעות בשליחות המגבית המאוחדת, קרן הייסוד ומילווה הי-פיתוח."

שאלה נוספת: "האם בטוח כבוד השר שהעדרות כל-כך תכופה אינה מוזיקה למישרד-העבודה?" אלמוגי: "אני חושב שכן. אבל הבעיה היא בעייה של עדימו, וכאשר שר נדרש, אין לו עצה אחרת מאשר להי-ענות."

המכונת נמצאה כעבור יום ור-פורטנוי, שמהר לבדוק מה נגנב מתוכה. גילה כי חוץ מ-בבוק מים עליו היתה תווית של וודקה, נטלו איתם הגנבים את הדו"ח השנתי של המשטרה על הפשעים בישראל.

■ לתזמורת הגז של אל-ברט פיימנטה יש מעריצים רבים בישראל. אולם החוויה בה זכו נגני התזמורת ביום החמישי האחרון היתה יוצאת-דופן אפילו לגבי סוג ההת-להבות שהם רגילים בו. תז-מורתו של פיימנטה מופיעה מ-די יום חמישי במועדון הקינ-ג'ס קלאב בתל-אביב, שם היא משמיעה במשך הערב מנגינות גז ואילתורים תחת הכותרת

בפתק ששלח לצייר וסופר הי-ילדים נחום גוטמן, כותב דיין לסופר על סיפרו בארץ-לובנגולו מלך זולו — מסע הר-פתקות באפריקה ומעשה בפי-לון: "אינך יכול לשער, כמה שמחתי על לובנגולו. אומרים, שכתבת ספרים לילדים זו אמר-נות קשה יותר מאשר לכתוב לגדולים. אינני יודע אם זה כך, הרי אני פשוט ילד שאוהב מאוד-מאוד את הספר על מלך זולו."

■ הברקותיו ודעותיו יוצ-אות הדופן של פרופסור ישע-יהו לייבוויץ, וכו לשם דבר. בהרצאה באוניברסיטת חיפה הביע השבוע הפרופסור את דעתו על השטחים המחוקקים:

קאתרין דאנב (28), השחקנית הצרפתית משתעשעת בחברת עמיתה האיטלקי מרצ'לו מסטרויאני בקאברט פריזאי של הומו-סכסואלים בשם "לאלקר". שני השחקנים המופיעים בסרט, זה קורה רק לאחרים, אינם קשורים רק בקשרי מקצוע. קאתרין, שיש לה כבר ילד מחוץ לנישואים מרווה ואדים, הכריזה: "ברצוני לתת לכריסטיאן בן ה-8 אח או אחות."

מכתבים

● העולם הזה מודה מקרב ללב למאות הקוראים שהציעו את עזרתם והביעו דעות דעות משריפת משרדי המערכת.

שריפת

מיצווה

זה לא מכתב תנחומים! להיפך! אני מסגין בזה שמחתי הרבה ורוב בני העם בישראל הם בדעתי. אני בטוח בזה.

ממש מיצווה היתה לעשות לכם כך. אני תפילה שמיקרה זה יניע אותכם אולי לחשוב רבות לפני שתחליטו אם מקומכם בין עיתונים הראויים להגות מחור פש העיתונות והדמוקרטיה.

קורא, תל-אביב

טוב שנשרפו

דברי שיטנה

אין לכם מושג כמה שמחתי לשמוע על השריפה של משרדי העולם הזה. בפרט על הארכיון.

מה היה לכם שם, חוץ מתמונות-עירום ודברי שיטנה.

אחד הכוזם, נהריה

יש

אלוהים

יש אלוהים בשמיים ואש בהעולם הזה. א.ת., ירושלים

עיצרו

את הדתיים

עד להיכן הגענו במדינה זו? שיקומו בה בני-אדם יהודים ישראלים ויהיו מאי-מין על חיי הרופא אים הסתולוגיים כי רצח.

כהן

עד מתי יהיו בריונים חדלי אישים אלו משתוללים בראש חוצות ויהיו מכריזים על זיון מיומתיים בריש גלי? עד מתי, בלא שיהיה עוצר בידם, ואין פוצה פיו כנגדם?

עיצרו את ה"דתיים" האלה — אני רוצה לרדת.

מיכה כהן, אילת

הכה נקרא

לילד בשמו

לאור ההסתאבות של הימורי הכדורגל, הייתי מציע לקרוא ל"ילד" בשמו האמיתי.

"שחיטוטו כדורגל". מה דעתכם?

קורא, תל-אביב

חוק

שמוק

"העולם הזה" 1787, שוד העתיקות של משה דיין, על שוד העתיקות של שרי-הביטחון. התוצאה היחידה ממעשיו של משה דיין, חוץ מהתעשרותו האישית, היא המצב אליו הוא הביא את החוק בארץ.

בגללו אפשר להוסיף למונחים הישראליים את המונח: חוק שמוק!

י. פריק, תל-אביב

בקומה

זקופה

רעייתי ואני, ואיתנו חברים רבים בקיבוץ, נדהמנו לקרוא ולשמוע על ההצתה הנפשעת במשרדי המערכת. אנו בטוחים כי העולם הזה יידע לצאת בקומה זקופה מהתנקשות זו, כשם שיצא ממבצחים קשים בעבר.

יוסי אמיתי, קיבוץ גבולות

חיזוק

ואימזו

אנו מזועזעים מהמעשה השפל והמכוער. אנו חזקים ואמצו.

אילנה אצור, פנחס כהן, אורי מזכה,

חברי הוועד המרכז תנועת כחול לבן, ירושלים

מזכה

נכון, מסוכן,

מרגיז ומשפיע

פעולה זו של אויביכם יכולה להוכיח לכם עד כמה היו הדברים שפירסמתם בעיתונכם נכונים, מסוכנים, מרגיזים ומשפיעים. שהרי אילולא היו כאלה, לא היו אותם יריבים מושפעים כלל מהם. נשאלת השאלה: האם יש דבר מה משרת תף בין מה שקרה למערכת עיתונכם ובין מה שקרה לאיזה מוסד יהודי בגרמניה של אז?

אתם ודרככם עוד תהיו נתונים לוויכוח. אך חשוב מאוד שתהיו פעילים. שהרי בעולם שבו אין ביטוי מלא לכל אדם ואדם, מגיעים לפרדוקס המוכר לנו היטב מההיסטוריה ומהומנים הללו.

אשר איזנברג, תל-אביב

תצלצלו

ואבוא

אין לי עובדי מערכת פרט ממני, אך אם אוכל לעזור לכם בכל צורה שהיא ככותב או מגיה בגליון הקרוב, אשמח להקדיש לכם יום או יומיים. אם צריכים אותי, תצלצלו לי ואבוא. גבריאל אלון, חיפה

זעזוע

עמוק

זעזעתי עד למעמקי נשמתי מן הפשע שבוצע נגדכם בהצתת מערכת העולם הזה. אמנם, בבחירות האחרונות לכנסת הצר בעתי למען רשימתכם, אך בבחירות הבאות חשבתם שלא ליתן לכם את קולי, הואיל והתאכזבתי מכמה דברים. עתה אני מבטיחכם שבבחירות הבאות, לא זו בלבד שאני אתן לכם את הקול, אלא אף אנייס לכם אלפי קולות.

יצחק א' דגני, טבריה

נגטיבים

פוזיטיביים

נכנסתם למזל אש. כגברים אמיתיים אתם תתגברו, אבל זהירות לא מזיקה. ככל שהיא נראית מוגזמת.

הידידים הכנים צצים מכל עבר. לאחר שעשיתם חורים באזניים עם הכל הודות הרדיו והטלוויזיה, שמענו היום ברדיו, כי לאחר ששרפו לכם את הנגטיבים אולי סוף-סוף תהיו פוזיטיביים. דברי אריה מקל בעריכת יצחק רועה. הא לכם הכרת טובה על מסע הרוממות לאנשי התקשורת ההמונית.

יורם קראוס, חיפה

מוכן

לעזור

נכוזית. רוצה ומוכן לעזור. מ. אחיטוב, רמת-גן

פולקע ישמח לבב גבר...

היום כולם

עוברים להודו

אני עובד קשה. כשאני אוכל, אני אוהב. להרביץ פולקע רצינית, כמו של הודו למשל...

לגיון התפריטים נא לפנות למועצה לענף הלול ת.ד. 124 ת"א-לקבלת חוברת מתכונים חנים.

ק.צעניק סלמנדרה

"שיר השירים לאהבה הגוברת על הזדון ועל המוות..." ("על המשמר")

"ספר לשעה ולדורות..." ("הארץ")

"סלמנדרה: האפוקליפסה של זמננו" ("הדאר")

בהוצאת "סקמונה" — חברה להוצאה לאור בע"מ

הם פשוט גנבים — אנשי שלומנו כשעובדים חוק עושים את זה בתום לב. כי החוק הוא רק ליהודים פשוטים בארץ — המנהיגים יכולים להפר כל חוק ושום דבר לא יקרה. בוישה וחרפה!

מרים כסט, תל-אביב

למנות את דיין

לראש אגף העתיקות

לא אומר שדן בן-אמוץ מפגין בדרך

בעת שח"כ אורי אבנרי האשים את השר משה דיין בעבירות חוק בקשר עם החפירות הפרטיות שלו וצבירת באופן כזה עתיקות, אמר סגן ראש-הממשלה יגאל אלון כי אינו מאמין ששר מפר חוק ביד-עין ובמתכוון.

לא במקרה אמר זאת. זה הלך הרון במדינה: רק אנשים פשוטים כשגונבים

לים במומו (המוסרי) של מר דיין לרמוז (או ליילל) כי עברתו על החוק המורה פייכמה בהיותו שר-הביטחון ולשאל שאלת תם — מדוע אסור להם מה שמותר לו.

היתממות פראית זו מועזת כפלי-כפליים לאור הסבריו מאיר-העיניים של מר דיין בפרשה, שהושמעו במלים פשוטות וברורות לכל ילד ובניסוח מבריק. מר דיין קבע כי אין המדינה יכולה להרים שני דגלים — דגל הביטחון ודגל התיקונים החברתיים — בעת ובעונה אחת. כל מי (המשך בעמוד 10)

כלל כושר אנאליטי חד כאיזמל, אבל הזדקקותו בפרשת דיין ועתיקותיו תמוהה אף יותר מטיעונו הרגילים ומעוררת השתוממות על קוצר-המשיג האנושי. להגנתו ייאמר, שאין הוא בודד בהפגנה מצערת זו של רפיסות השכל העיתונאי והאזרחי. לא אחת מזדמן לשמוע (ואף לקרוא) קובלנות על נוהגי החפירה, ההורבלה, האיסוף והמכירה של שר-הביטחון. אפילו עיתון מכובד (ושקול) כהארץ נזקק לפרשה זו (למחרת הפירסום בהעולם הזה, כמוכן).

מועזת במיוחד היא נטייתם של הפוס-

מונית פלימוט פיורי III

7 מושבים, מסירה מידית

מחיר מיוחד בתנאים נוחים

מנוע פרקינס מיראז', 4 צילינדרים, גיר אוטומטי. הגה כוח. בלמי כוח.

מכשיר חימום, דגם מהודר

תל-אביב: מכשירי תנועה בע"מ. דרך פתח-תקוה 74. טלפון: 36115 • **חיפה:** מכשירי תנועה בע"מ. דרך העצמאות 104. טלפון: 04-524475

מכונית טובה מבית טוב
בית קרייזלר-מכשירי תנועה בע"מ

CHRYSLER
INTERNATIONAL

(המשך מעמוד 9)
שנהירה לו מידת ההזדהות הנדירה של מר דיין עם המדינה, יבין כי מה שנכון לגבי המדינה (לפי מיטב שיפוטי של מר. דיין) נכון שבעתים לגבי שריהביטון (הנכחי) שלה. משה דיין פשוט אינו מסוגל לסחוב (ומה גם להרים!) שני דגלים בבת אחת. מי שרוצה בדין כשריביטון, יחזל להציק לו ויניח לו להתעלם כרצונו מהוקי המדינה. זה התנאי שהוא מעמיד למבקשי

מאיר יוזלטר
דיין — לאגף העתיקות

שירותיו, ואין בכך כל פסול. אדם רשאי להציג תנאים למעבידיו. ניתן לראות בכך מעין הסכם שבע"פ המחייב בכל בית משפט.

ומי שמתעקש לראות את דיין נהוג עלי-פי חוק המדינה (שווינונות, רהמנא ליצלן!) אף הוא חייב להתחשב במגבלותיו המוצהרות של מר דיין (שני דגלים וגו'). וראה לעיל). עקשן שכזה (ויהי זה דן בן אמוץ או עיתון מכובד כהארץ) חייב לפעול לשיחרורו של מר דיין מנשיאת דגל הביטחון. למען האמת, מוטב שיפעל לשיחרורו מן הממשלה בכלל, שכן הזדהותו של מר דיין עם נושא הביטחון היא כה נדירה שאין להעלות על הדעת כי יימנע מהתערבות בענייני ביטחון אפילו יכהן כשר-הסעד. בחיים האזרחיים ניתן להבטיח את יושרו של מר דיין על-ידי מינויו כראש אגף העתיקות, ואם גם או יוסיף להפוך ולמכור ללא רשיון (מה שאיני מניח) יהיה מקום להודעות.

מאיר יוזלטר, תל-אביב

הסקופים

הגדולים

בדרך כלל מתגלים כל הסקופים הגדולים לראשונה מעל דפי העולם הזה, והנה להפתעתי הרבה קראתי בעתון הארץ מיום

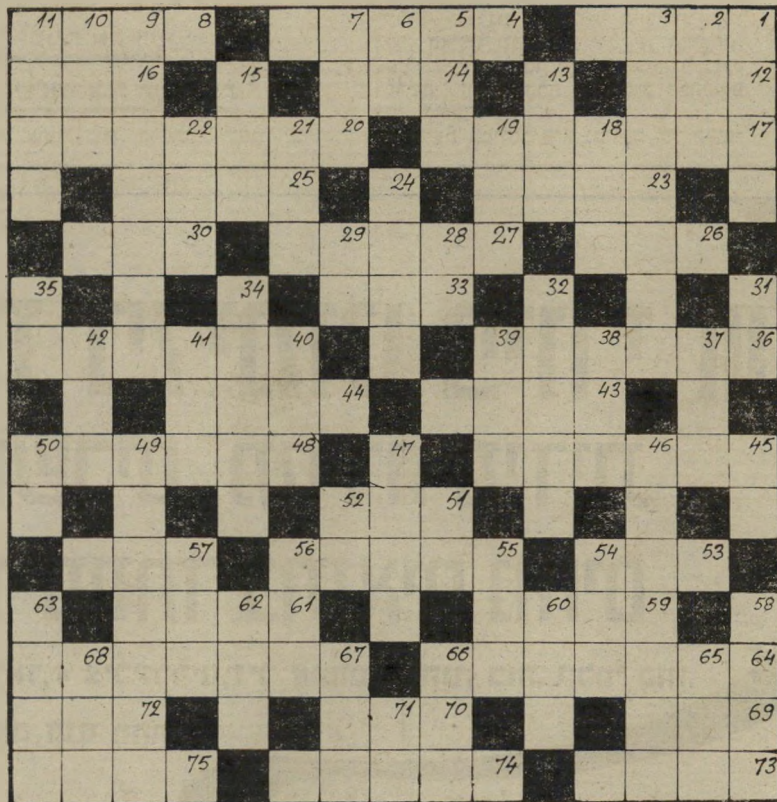
הסכם על הורדת דמי הטיסות הטראנס-אטלנטיות
הנולדו: 20 (יפ"ע). ע"פ ההסכם בוועידה ה-27 של איגוד התעופה הבינלאומי (יאט"א), יורד מחיר המהגרים הישראליים והערביים באה ב-25 אחוזים. מחיר טיסה רגילה בעונת החורף בין ניו-יורק ללונדון יהיה 200 דולר — 30 דולר פחות מכיום.

21 לחודש סקופ בינלאומי שלא הופיע מי עולם בהעולם הזה. אני מצרף את הקטע הנדון למען תוכלו לשפוט בעצמכם.

אריק, קיבוץ מגל
● הסקופ הגדול של האינפלציה במחירי המהגרים הישראליים והערביים — ראה גלפיה.

קוראים השוחרים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמך נות למכתביהם.

תשבץ העולם הזה 1788

אה סיתרון התשבץ יש לשלוח לת. ד. 136, תל-אביב, ולציין על גבי הכעספה: "תשבץ 1788". בין הפותרים יוגרלו פרסי ספרים.

מאזין:

- גוף מחוקק. 4. לא היתה לנו לפני 1948. 8. רגש נאצל. 12. דרגה בצבא. 14. עברייני. 16. מחתרת אנטי נאצית בי צרפת. 17. בה גרו החשמונאים. 20. קיסר גדול מאוד, עצום. 27. כת דתית בבודה. 30. מקצועו של אבי ישו. 33. ארגמן. 36. פורק עול. 40. אדמדם. 43. קלס. 44. כלי עבודה חקלאי. 45. גשם קיץ. 48. ישוב ליד פתח-חקה. 51. ילקוט. 53. מוסד פיר ננסי. 55. סוג מטוס בידי המצרים. 57. קק. 59. הצטלבות. 61. עומד בראש מוסד מדינה וכו'. 64. שמה של שרת העבודה. בזמנו. 67. נכנע במיכן. 69. שקט, רגוע. 70. ממפעלי הברון רוטשילד בזכרון יעקב. 72. בן הנכד. 73. בירה במזרח הרחוק. 74. בביהה של האשה להצמיח לבעלה. 75. בית מלאכה.

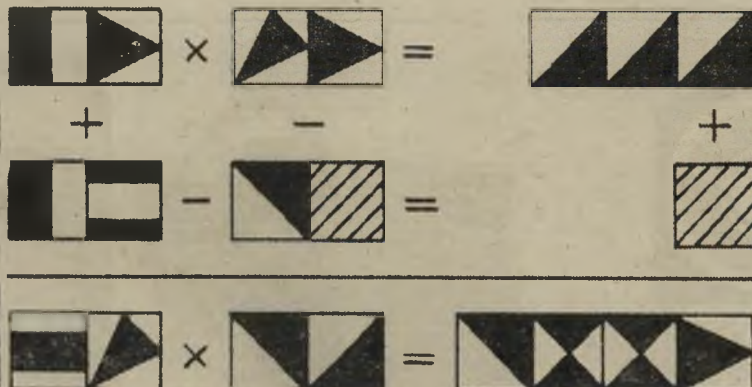
מאזין:

- מי דייסה. 2. גיבור ספר מפורסם של

- ז'ול וורן. 3. אי בים התיכון. 5. סוג תבואה. 6. מטבע יפני. 7. צמח בראשית צמיחתו. 9. סופר אמריקאי ידוע. 10. מחזו נפס ברוסיה. 11. פסח על שני הסעיפים. 13. רובו, חרון. 15. מספר מאגי. 18. "מלטה". 19. נאה. 21. מחולל הנצרות. 22. נהר בי צרפת. 24. קושט. 28. נמצא. 29. מספיק. 31. לאום. 32. כלי עבודה חקלאי. 34. הוף רחצה ליד חדרה. 35. תל חרבות. 37. בהמת עבודה. 39. צבע. 40. אף על פי. 41. מח עצמות. 42. בעלן של עדה וצילה. 45. תו גינה. 46. שליח אפיפיורי. 47. מילא. יהא כך. 49. חלק מבריטניה הגדולה. 50. בעל חיים איטי. 51. סימן, אות. 52. המרחק הקצר ביותר בין שתי נקודות. 54. צינה. 55. מעונות השנה. 56. הפך למעשה, הגשימי. 57. כלי בישול. 58. שלטון. 60. צורה ספרותית. 62. אליו ברח יעקב. 63. מזו. 65. שבועה, קללה. 66. שדה. 67. חיה קלת רגליים, כמו דואר ישראל. 68. תירוש. 71. בית הציפור.

חשבץ 1788

והי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור וכפל יש למצוא איזו סיפרה מייצג כל סמל של ריבוע.

את התשובות יש לשלוח על-גבי גלויות בלבד לת. ד. 136, ת"א, ולציין על גבי הגלויה: "חשבץ 1788". הפתרון צריך להכיל את כל התרגיל במספרים. המועד האחרון למשלוח הפתרון: 14.12.1971.

בין הפותרים נכונה יוגרלו שלושה פרסי ספרים.

סיקורת

בידור

להקתקצב ישראלית מקורית הוא חלום ישן המשול ל"פטה מורגנה": בכל פעם שנדמה כי הנה הוא מתגשם, הוא מחליק בין האצבעות.

החלונות הגבוהים וכף התקווה התפרקו בטרם עת, ועתה בא מועמד חדש ומנסה את כוחו — להקה בשם **אחרית הימים**. אם לשפוט לפי מה שהשמיעה בשבוע שי עבר במועדון צוותא, אחרית הימים היא בהזקת הבטחה, הבטחה טובה אשר ברבות הימים תצטרך גם להתגשם. חמשת חברי הלהקה (זוהר לוי, מירי אלוני, אלי מגן, גבי שושן וצ'רצ'יל) הם ללא ספק מוכשרים מאוד, כל אחד בפני עצמו. גם העבודה שהשקיעו בשבעת הקטעים שנגנו אותם ערב (מעט מדי לחוכנית שלמה) נראית היטב לעין.

עם זאת, לא קשה גם להוש בעובדה שהלהקה חדשה, שיתוף הפעולה בין חברי רית עדיין הססני, העבודה הקולית המי שותפת אינה מלוטשת, ואשר לפיומנים עצמם, יש כמה מוצלחים מאוד (העץ הוא גבוה) יש כמה משעשעים מאוד (אני ב' דרכי למוסד הסגור), אבל יש גם כאלה אשר עושים רושם כאילו לא התבשלו די הצורך, מנגינותיהם נשארות תלויות ב' אוויר, ואפילו אימפרוביזציות מעוותות צליל (בכונה) או פירבק (האונה הוורת) של צ'רצ'יל, אינם מסתירים עובדה זו. אבל היסוד ישנו. אם יצליחו חמשת אלה להשיג די הופעות כדי להשתכר למיחייתם במשך העתיד הקרוב, אולי בכל זאת נת' בך בלהקת קצב מקורית.

תיאטרון

האולם הקטן של הבימה הפך למסעדה אינטימית. גיבור מספר 1 מפצח את ראשה של אמו וזולל אותה — בתיאבון. אחר כך הוא מבקש מגיבור מספר 2 לפצח את ראשו שלו כדי שהוא עצמו יוכל להתנסות בחוויה שעברה על אמו. להש' למת ההרפתקה הגסטרונומית, אוכל גיבור מספר 2 את מספר 1.

שיא קאניבליסטי זה הוא אחד משפע, באריבטיקטי וקופר של פרננדו ארא' בל — הצגת-כוכר שעיבלה את קיבתם העדינה של כמה מבקרים מקצועיים, וכי

שלמה ברישביט
זוליינות מאופק

וודאי עוד תגורו לכמה הרעלות ושיבורי שים בעיכול אצל צופים שלא יזהרו מראש.

כבר נאמר ושוחרז שכל אוצרו המפוקפק של איש-התרבות בימינו הוא צדור של תסביכים, הפרעות נפש ומחלות-רוח, ה' מסתתרות מתחת למסווה דק ומתפורר של קידמה טכנית, טלוויזיה, ותדרי-נוחיות עם ריח שושנים. כאשר איש-התרבות, שלמד כבר מפריד לאהוב את אמא ומאדלר להשתלט על כל בניה האחרים, הוא גם תוצר החברה הקאטולית, הרי הוא ממש נזר הבריא: החטא הקדמון, יסורי-מצפון נצחיים, אכילת אדם (הלחם, בשרו של ישו, והיין, דמו של הנ'ל) ועוד כל מיני צרות, מונחות כולן על ראשו.

(המשך מעמוד 12)

דמגוג ושמו דוש

כדי להיות דמגוג, אין הכרח להיות נואם או פובליציסט דווקא. גם צייר-קריקטורות יכול להגיע להישגים בלתי-מבוטלים בשטח הדמגוגיה. קחו את מר קריאל גרדוש ("דוש"), למשל. הקריקטוריסט הלאומי של "מעריב". לפני שבועות מיספר, כאשר הממשלה והציבור דנו באפשרות לערוך קיצוצים בתקציב הביטחון, ראה מר דוש את הבעיה כאילו מנסים לקצץ בגזע החסון של עץ אלון (ביטחון המדינה) שממנו צומחים תריסר ענפים יבשים ועלובים (מישרי הממשלה) שאיש אינו מנסה לקצץ בהם. לשבחו ייאמר שלא הציג את המקצצים בדמויותיהם של אנשי פתח. העמדת הדברים בצורה זו היא, כמובן, דמגוגיה ממדרגה ראשונה. (א) שר-האוצר מעולם לא חבץ קיצוצים בתקציב משרד הביטחון בלבד. (ב) שום שר לא הציג לסכן את ביטחון המדינה על-ידי קיצוץ תקציבו של צה"ל, אף כי שר-הביטחון עשה מאמץ דמגוגי בטלוויזיה להציג את הבעיה כאילו מישוה תובע שלא נרכש 100 טנקים.

דוש ניסה לשטוף את מוחות הקוראים בהנחה מסולפת האומרת: המקצץ ב-תקציב מישרד-הביטחון — מסכן את קיומה של המדינה. אילו קרא חלוץ הנבחרת הלאומית את ניתוחיו המבריקים של מתתיהו פלד, שראו אור בעיתונה, היה מבין שניתן לחסוך בהרבה סעיפים מתקציב מישרד-הביטחון, מבלי לפגוע בכוחו של צה"ל.

צבוע ושמו קישון

כדי להיות דמגוג צבוע, אין צורך ב-הכרח להיות צייר-קריקטורות. גם הורמוריסטים יכולים להגיע להישגים בלתי-מבוטלים בשטח זה. קחו, למשל, את רשימתו של אפרים קישון, שנתפרסמה ב-"מעריב" מתחת לציוורו של דוש. בוודידיאבה סאכרני לגולדה מאיר, בו מבקש מר קישון לאמץ את ידיה של "הזקנה החזקה" היוצאת לצעוק "לאו!" לכל הצעת-הנסוגה מהתעלה שישמיע ב-אוניה נשיא ארצות-הברית — אנחנו מוצאים את הפרדוכס הקלאסי, עליו מתבססת תביעתם הצבועה לשלום של אנשי ארץ-ישראל-השלמה.

במקום אחד אומר קישון: "באין שלום אמיתי, אף שעל אחד. תמורת שלום-אמת כימעט הכל." (רעיון סביר בהחלט, שא-פילו "תבוסתנים", המוכנים להחזיר ל-ערבים את כל השטחים הכבושים, יחתמו עליו ברצון.) ואילו במקום אחר כותב קישון: "לעולם לא יתפוס הנשיא הטוב, שגולדה יודעת כמוהו, כי סאדאת רוצה בשלום בכנות ואיננו סובל את הרוסים, אבל מחזק במחילה, ינוקב האיש בכניסה למלון שרתון כמסוננת, והקאדאסי המ-טורלל שיבוא במקומו יפתח במלחמת-קודש בטווח פגזים מתל אביב..."

במילים אחרות: תמורת שלום-אמת אנחנו מוכנים לתחזיר לערבים כימעט הכל, אך מאחר ואין ערך לחתימתו של סאדאת, או כל מנהיג ערבי אחר, ומאחר והערובה הממשית היחידה לביטחונה של ישראל הוא נוכחותה המבוצרת על גדות התעלה ובשאר השטחים הכבושים — אין טעם לחתום על הסכם-שלום. המתנה ב-נסיגתו של ישראל. איתם תופשים את הקונץ? אילו קישון, ושותפיו לרעיון הנצחתי-הכבוש, היו יושבים עם עצמם, חייבים היו אנשים אלה לצאת בהכרזה גלויה בזה הלשון: בערך: מאחר ושום שליט ערבי אינו מסוגל ל-ערוב שתנאי-השלום יקוימו לבצח לאחר

סיר נפוח ושמו לפיד

כדי שאדם יהיה מעריך נפוח של עצמו, אין צורך, בהכרח, להיות צייר-קריקטור רות ותיק, או הומוריסט פורה. גם עורך ז'ורנאל צבעוני לעקרת-הבית, יכול להגיע להישגים בלתי-מבוטלים בשטח זה. קחו, למשל, את מר יוסף לפיד (יה) אללה! אולי תעשו לי טובה, ותקחו אר-תו כבר? אני לא אצטט את מאמרי ה-הגות שלו ב-"את", ואת ההומורסקות ה-מגיירות שלו ב-"מעריב", מסיבה פשו-טה: יש גבול ליכולת הסבילות שלי. אני אלרגי לדעותיו ולכתיבתו. ועד היום עוד לא התגברתי על הפריחה שקיבלתי לפני שנים, לאחר הצצה חטופה ברשימותיו. במקום זה אצטט לכם כמה רעיונות ששמעתי מפיו, בשיחה מיקרית שנודמה לי עימו השבוע. אני לא זוכר כבר איך הגענו לנושא כוח-השפעתה של העיתונות. ניסיתי, כדרכי, לפקפק בערכה של העיתונות, ושל הכתיבה בכלל, כאמצעי-

ניכסון: - המחיר? זול מאוד! תני לי תמורתו את הסל שלך...

דוש

לחימה לשינוי מישטרים חברתיים ופר-ליטיים במדינה דמוקרטית. מר לפיד: כמובן, לא הסכים איתי, ו-טען שיש ערך עצום בביקורת החברתית והפוליטית המתפרסמת בעיתונות. כמובן, הוא אמר, רק ביקורת המושמעת מ-פנים הממנה יש לה השפעה. איש אינו מתחשב בביקורת שבאה מחוץ לממנה.

יוזמה פרטית

מי שעקב לאחרונה אחר הנעשה ב-מדינה בשטח המעילות, הגניבות, הביז-בז וההשד, יכול היה בנקל להגיע למס-קנה כאילו כל הענף המכניס הזה מצוי בידי חברות ציבוריות וממשלתיות בל-בד. נתיבי-נפט, ורד, אוטוקארס, מקר-רות, מינהל מקרקעי ישראל — מי ימנה את כל החברות, שפקידיהן מעורבים ב-העברת עשרות מיליונים מכספי הציבור לחשבונותיהם הפרטיים?

בשבוע שעבר, כאשר קראתי על ה-שוד של רבע מיליון לירות מסניף בנק לאומי בראשון לציון — נשמתי לרווחה. מסתבר שיש עדיין מקום במדינה הזו למעט יוזמה פרטית. קשה, קשה מאוד לבוא בטענות לשו-דדים הצעירים. אפשר אפילו להבין אר-תם.

כאשר הגבתי על קביעה זו בהרמת גבות, אמר לפיד: תראה, בינינו לבין עצמנו, אתה לא יכול להשוות את ה-השפעה שיש לכתיבה שלנו — של דוש, של קישון ושלי — עם מה שאתה, קינן ואחרים אומרים מחוץ לממנה. אנחנו מבטאים את הרוב המוחלט במדינה הזו, ואתם מביעים דעות של חלק שולי מאוד בארץ. אתה לא יכול להשוות את הכוח שיש ל-"מעריב" עם ההשפעה האפסית של "העולם הזה".

אני אצטט אותו מילה במילה, אך דברים ברוח זו בערך אמר מר לפיד. הוא לא הסמיק אפילו מהתפאחה העצמית הזו על שכם. הוא אפילו לא עשה נסיון ל-הראות אי-נוחות כלשהי, על שהוא נאלץ לזרוק הסיחה לשבח את עצמו. הוא די-בר בפשטות ובקול רם כאילו הדברים בדוקים, ולא יכול להיות עליהם ויכוח. הוא לא טען שהוא מזדהה עם דעת הרוב. הוא אמר שהוא מבטא את דעת הרוב.

ניסיתי להסביר לו שאני לא מדבר אפילו בשם המיעוט במדינה. אני בסך-הכל מדבר בשם עצמי. אבל מר לפיד חשב, כנראה, את הדברים לחינוחני-צני-עות מזוייפים.

כעבור חצי תריסר מישפטים חמומים, שהחלפנו בינינו על ערכה של ביקורת מחוץ לממנה, השמיע לפתע מר לפיד את הרעיון המדהים הבא: איך אתה מסביר את העובדה, הוא שאל, שרוב הכוחות האינטלקטואליים והיוצרים במדינה נימ-נים על מחנה הימין?

כשפערתי את פי בתדהמה, וביקשתי שיציין לדוגמה כמה מן היוצרים והכר-חות האינטלקטואליים במחנה שלו, הוא זרק את שמו של אורי צבי גרינברג. אחר כך השתהה כלשהו, קימט את מצחו, וכימעט שאל: "את אורי צבי גרינברג כבר הזכרתי?"

כשלא הרפיתי ממנו, סיפה מר לפיד למחנה הימין את המשורר נתן אלתרמן ו-ל' ואת הפובליציסט הבלתי-רסני, הנח-יך "השומר הצעיר", וחבר מפ"ם עד יוני 67, משה שמיר. כשביקשתי לשמוע את שמותיהם של יוצרים וכוהנות אינטלקטור-אליים נוספים במחנה הימין, גילה סוף-סוף מר לפיד סימנים קלים של אי-נוחות וענווה. אילו הייתי לוחץ אותו לקיר, היה מצרף ודאי לרשימה את עצמו, את קי-שון ואת דוש.

אני לא בטוח שמושגיו של מר לפיד על "ימין" ועל "שמאל", ודעותיו על יוצרים וכוהנות אינטלקטואליים, צריכים לחייב את רוב הציבור, שאת דעתו מת-יימר מר לפיד לבטא בעיתונות.

למה שרק פקידים בכירים יגבנו ציוד ברבבות לירות? למה רק מנכ"לים יכר-לים לשדוד את כספי משלם-המיסים ב-עזרת כל מיני מאניפולציות ועיסקות אפ-יות? למה שהאוצר הקטן, שסכפו נשדד לא יוכל גם הוא להיכנס לסניף בנק ולצאת משם עם רבע מיליון לירות מ-כספי אחרים?

מי שלא למד מינהל עסקים, הנהלת חשבונות, כלכלה, ומי שאין לו קשרים אישיים עם פקיד ממשלה בכירים, אין לו ברירה אלא לשדוד בנקים. האיש ה-קטן, השודד הממוצע, זכאי לכל סכום שהוא מצליח לשדוד. אחרי הכל, הוא מס-כן את חייו, ואילו השודדים הגדולים, עובדי החברות הכלכליות, אפילו לא מסכ-ים את חירותם.

להיות משוגע בחברה מושחתת — הוא אות כבוד!

סיקורת

(החשך מעמוד 10)

לא מקורי? אבל חשוב גם איך אומרים זאת. אראבל הוא אחד היודע לומר זאת כך, שבורגנים מנופחים יקראו את ניש-מתם.

דוד לויין שביים את ההצגה לקהל יהודי, ריסן את אראבל והפך אותו לגרוטסקה על רקע התיפאורה הסינתטית של גילה שקין ובוקי שוורץ. גם שלמה בריישיט ונסיים עזיקרי. מתאפקים, בלוליות רבה, ונמנעים מהתמכרות נועזת מדי למקור הספרדי. כך, תוך התחשבות בממוצע הער דין של הישראלי השמרני, מוגשת לו הצגה מקצועית, במקום שערוריה דרמטית.

המכון הקרימינולוגי שליד התיאטרון הקאמרי ממשיך במחקריו החברתיים בעולם המשפט. לאחר שדנו את סופרי לנינגרד (משפט הסופרים) ואת פושעי מלחמת-האזרחים באמריקה (הפקודה), הגיעו המומחים אל בתי-הכלא של קנדה. קצת רחוק, אבל למרבה הצער לא

זילבר, הנגבי (שוכב) וחזקי מוסר-השגל

רחוק מספיק. החשבון של ג'ון הרברט הוא מחזה בעל שליחות סוציאלית חשובה. האסירים הצעירים ההופכים לסוטי-מין, מרצונם או שלא מרצונם, כשהם מאחורי סגר וברית — הינם מציאות. ולא רק בקנדה.

אפשר היה לשאול — היכן הם כל היוצרים המקוריים של עסי-הספר? מדוע לא נימצא עדיין מחזה מקורי בנושא? האם גם בעיות בוערות בישראל הן בחזקת ייבוא?

עד ששאלות-יסוד אלו תמצאנה את פתרונן, מצא הבמאי הילל נאמן פשרה זמנית. מחזה מקורי אין לו. חשבון קנדי על-מנת להוכיח כי הבעיה בוערת, יש לו. צוות שחקנים ירוק ובלתי מנוסה אבל מוכשר, יש לו. הוא מניע צוות זה כחיות חסרות-מנוחה, מסתיר תוך כך חללים ריקים בתוך המחזה.

יצחק חזקיה זוכה לתפקיד חייו בתור הומו המדבר על עצמו בלשון נקבה ("אני לא יכולה להרגיש סקסית מסמרטוטים") איכס קדצ'קין, אפי הנגבי, ויוסי זילבר משכנעים כל אחד כתיק חייו של כל קצין-מבחן לנוער. את התרגום של אהוד מנור קשה לקבל כמילון לשיחות בסלון. אבל אפשר להכשירו כאגף מכובד של האות השביעית, עם הברקות כמו "מוסר השגל" והגדרות כמו "עגבת — מי זו? בתי-דודה של זיבה".

איפה אם כן השגיאה הגדולה בחשבון? כאן: אם מרטל קראולי והנערים בחבורה שלו הוציאו את ההומוסקסואלי מכלובי הקופים בגן-החיות והציגו אותו כבן-חוקי של הגזע האנושי, הרי הרברט מחזיר אותו לכלוב, מזמין את הקהל לחלק לו בוטנים ובננות. באיזה שהוא מקום, שכח משהו כי המטרה היא לשבור את הסורגים.

take your TIME

לז - חוצרת דובק, הסיגריה המובחרת הצועדת בראש, הרחק לפני כל סגריה אחרת

הדגל העליוני

דה. אבנר מאחורי המסך יצטברו המתחים, יתרחבו התחומות. ובתום המלחמה יהיה המצב מסוכן עוד יותר.

דרושים תיקונים פנימיים יסודיים ביותר, במהירות הרבה ביותר. וכך אנו מגיעים אל עניין הדיגלים.

כ ששמעתי את המשל על שני הדגלים, הביטחוני והסוציאלי, שאי אפשר להרים בעת ובעונה אחת — נזכרתי בפסוק דומה, שנשמע לפני דוד. הפסוק המקורי היה: „ותחתים במקום המאה.”

אמר אותו (לא נעים להגיד): הרמן גרינג, האיש מס' 2 ברייך השלישי, מובן שהוא לא המציא את הרעיון, ר — הוא גם לא היה האחרון שביטא אותו. הדברים הושמעו על ידי מנהיגים בכל המישטרים ובכל המדינות, שרצו בתקציב ביטחון יותר גדול, ונתקלו בציבור הרב מבקש קצת רווחה.

תחתים או המאה. דגל הכי טחון או דגל התיקון הסוציאלי. עימות הגיוני, לכאורה.

אך עימות מזדכות למעשה. מישטר המרים רק את דגל הביטחון, המוכן לזנוח את הצרכים הסוציאליים של אזרחיו, (ולא במשך שתיים-שלוש שנות מלחמה, אלא לצמיתות) מוכרח להוביל לחורבן פנימי. זה הוכח מאות פעמים בהיסטוריה. רוב המישטרים הרמילטריסטיים כרעו ונפלו בגלל סיבה זו, ולא מפני שהוכרעו בשדה הקרב.

נכון גם ההיפך, והדבר חייב להיאמר. מישטר המרים רק את דגל התיקון הסוציאלי, ואינו מקדיש את המשאבים הרדרושים להגנה עצמית יעילה, מוכרח ליי פול בידי אויבים השוחרים לטרף. גם לכך יש דוגמאות לרוב בדברי ימי העמים.

המסקנה היא, איפוא, סבירה: דרוש איזון בין תחתים והמאה, ויש להרים את שני הדגלים.

לשמוע על רמה ביטחונית יעילה, מבלי להיגרר למיליטריות עקר ובזבזנות, להבי טיח רמתי-מיינה נאותה ועולה לאורחים אשר בשבילם קיימת המדינה וקיים הרביטחון.

א פשר להרים שני דגלים, מפני שיש שתי ידיים.

אך מכיוון שאין יד שלישית, אי-אפשר להרים דגל שלישי. פשוט אין מקום. מי שרוצה להרים את דגל הכי טחון והדגל הסוציאלי, אינו יכול לשאת גם בדגל השחיתות.

וזהו כל העניין.

אפשר לכלכל בעת ובעונה אחת את צבא-ההגנה ואת הביטחון הלאומי. אבל אי-אפשר להזין, באותה שעה, גם את תחביב-נפט-אוטוקארס-ורד-ועוד-ועוד-ועוד-ועוד-ועוד.

יש גבול.

יתכן שיש מקום לביטחון ולשחיתות. אולי זה אופייני למישטר קולוניאלי, וגם למישטר של קולונילים.

יתכן שאפשר לסבול מידה רבה של שחיתות, כשהיא מלווה ברווחה סוציאלית כללית. כך זה היה, במשך זמן רב, בארצות-הברית.

אבל גם וגם וגם — זה פשוט יותר מדי.

צריכים לבחור.

זאת זאת תפס, פתאום, הציבור. הוא מוכן להפריש את האמצעים הרדרושים לביטחון, בתנאי שיהיה בטוח שנעשה הכל כדי להשיג שלום. אמר צעיר להגנה יעילה — כן. אמצעים להחזקת שטחים קולוניאליים, שבהם זורר מים תיבתי הנפט והכסף לכיסי קולור גלים — לא.

הוא רוצה להקדיש את עיקר האמצעים לקידום סוציאלי, לסחימת הפערים, להיגיון, לרווחה, להעלאת רמת-המחיה.

אבל אין הוא רוצה לדכא את כל עדת הטיפילים והפרוטקציונירים, המטפסים עליו.

וזה טוב. טוב מאוד.

רוג'ר העדיפויות?

התשובה הפשטנית היא: הפיסקת-האש. נעים הפחד מפני ה-אויב החיצוני, נותר לאזרחים פנאי להרהר בעניינים פנימיים.

(ומכאן הפתרון הנ"ל: הבו לנו איזון מלחמה קטנה וחמודה, אבל מהר!) אלא שהדברים אינם פשוטים כל-כך. יתכן שהמלחמה מנעה התעמקות בבעיות הפנימיות — אבל לא הפסקת-האש הר לידה אותן.

מה שקרה, לדעתי, הוא זה: מספר-המלחמה הורם קצת. ואז נתגלה, מאחורי, שנפערה בינתיים תהום בין ידידיה-טיפוחים של ה-מישטר ובין כל שאר שוכנות הציבור. האכזריות התחילו להתקומם, הזוגות הצעירים הגיעו לסף המרי-

לא היה כדוגמתו בכל שנות קיום המדינה. אין זו דהימוראליזציה, ולא לא-איכפתיות, ולא אדישות לסכנות. הציבור מודאג הפעם כאמת. הוא הבין שהפעם אינו עומד בפני פרשת-שחיתות סתמית, מרגיזה אך מיקרית. הוא הבין שהשחיתות מסכנת את עצם קיום החברה הישראלית.

והי תופעה חדשה. היא גורמת לשינוי מהותי בתגובות הקהל על הגילויים.

לפני שלוש שנים, בדצמבר 1968, גיי לה שבועון זה את כל פרשת מיסטר-העתיקות של משה דיין. הוא הקדיש לו אפילו שער. אבל איש לא התרגש. עברו על כך בחיור, במשיכת-כתף. הר

א פשר השתגשע מן העם הזה. מה קרה לו? לגמרי יצא מן המסלול! מגישים לו את אימיה-מלחמה העסייסיים ביותר של אנוואר אל-סאדאת. מתרגש? מתרגז? איפה!

לא רוצה לשמוע על סאדאת. רוצה לשמוע על „אוטוקארס.”

מראים לו בטלוויזיה את התצלומים הנוראיים ביותר של הצבא המצרי הר מהולל, הזומם לכלותנו כקלגסי היטלר. נפחד? נבהל? זועק לאיש חזק שיציל אותנו? איפה!

יושב ומחכה בקוצר-רוח לקטע הכאב, מבט לחששות, על ביקור ועדת-החקירה בשדה-הגניבות הכי אכזריים.

משמיעים לו ברדיו את ההכרזות הר מלחמתיות הזאת-הזאת של משה דיין. חורף אלקטרוני! אביב אטומי! קיץ הידרוגני!

מתלהב? משתלהב? נסמ? איפה!

רוצה לשמוע את שריה-ביטחון מדבר על עיסקיה-עתיקות שלו. מה להגיד? עם מטורף.

אולי לא כל-כך מטורף? אולי הר עם דווקא מבחין, באופן אינסטינקטיבי, מה חשוב ומה לא?

ברגע זה, כך אני מקווה, יושי-בים להם לפחות חמישים איש, במקומות שונים בארץ, ומחברים תזכירים.

תזכיר על חברה פלונית. על מיפעל אלמוני. על רשות פלמונית. על המנכ"ל שלמוני.

כל אחד דויד ניב. דון קישוטים בריבוע.

דון קישוט המקורי הסתער על טחנות-הרוח, מפני שחשב, בטעות, שהם ענקים מסוכנים. הדון קישוטים החדשים מסתערים על טחנות-רוח, שהן באמת ענקים זדוניים. זרועות-הברזל שלהן גוררות את הכסף מקופת הציבור, ואבני-הריחיים שלהן טוחנות את משלם-המיסים. גדוליה-המדינה משקשקים. אם זה כבר הגיע לשר א' ולסגן ב' — מי יודע לאן יגיעו הדברים?

מה יהיה הסוף, אם לא תהיה, מהרימה, איזון מלחמה קטנה חמודה?

אלא שהעם המטורף הזה לא רוצה מל-חמה. פוס. רוצה דווקא לעסוק בשחיתות. בעסקים הפרטיים של שרים, ובמיליונים שנעלמו פה ושם בכיסיהם הגר קובים של אנ"ש מאנ"שים שונים.

א, העם הזה אינו משוגע. ואין הוא חי בגורעון של טיפשים. ואין הוא מבלבל את העיקר עם הטפל. הוא פשוט חפס, באורח פלא, מהו העיקר: דמות הברתנו.

לפתע עלה על דעתו דבר שמעורר גם לא חשב עליו קודם לכן: שאפי שר לנצח בכל המלחמות ולהוציא אזכרומי-ביטחון נהדרים — ולאבר באותה שעה את המדינה.

נכון. המלחמה מסיחה את הדעת. היא מכסה פילוגים. היא מאחדת ומלכדת את העדר.

אך מה התועלת בכך, אם ביי נתיים נגוע העדר במחלה ממארת, והכבשים גוססות?

אדם יכול לעמוד על נפשו בגבורה, גם כשהמאיים עליו חדל-אישים. אבל מה הטעם בגבורה זו, אם בינתיים פושט סרטן בגופו? זוהי גבורה מסוכנת ממש, אם בגללה אין הוא שם לב למחשוי-הקיבה הראשונים, ואינו חש לרופא. הר מסוגל עדיין לרפא אותו בשלב זה. נדמה לי שזהו ההסבר האמיתי למצב-הרוח המוזר שירד על הציבור כולו, ושי-

לדק את החגורה? איזו חגורה!!

דה, השכירים התקרבו לקצה גבול הסבלנות.

כל ברדעת הבין שהמתחים הפנימיים מסכנים את עתיד המדינה. פשוטו כפי משמעו.

האזרח הרגיל ראה בעייה גדולה זו בבכואה פרטית. השכר שהביא הביתה הצ' טמק והלך. הוא נוכח לדעת כי באמצעות תחבולות כלכליות בלתי-מובנות — „עיס' קת החבילה”, „פיחות”, „אינפלציה” — נלקח ממנו פרי-עמלו. המחירים דהרו, שכרו נשאר קפוא.

והנה נסתבר לו כי זהו גורלו הפרטי — אך לא גורלם של אזרחים אחרים, בעלי קשרים בחוגי-השילטון. אלה חיו על חשי בון הציבור, קיבלו מתנות ביד נדיבה, התעשרו במהירות. חיו חיי מלכים.

האזרח התהלך להרהר בתופעה זו, שהור דקרה לעיניו בכל עמוד של העיתון. ובהדרגה הבין, או הרגיש, כי קרה במדינה משהו החורג מן המימדים של „פרשה” או „שערורייה”.

אפשר להוריד את המסך שוב, בעזרת אותה מלחמה קטנה וחמודה

כל ידעו שהגילויים חס נכונים, אך פטר רו אותם בקריצת-עין ערמומית.

לאמור: תמיד ידענו שהוא שויי נקי, טוב שיש לנו שייג'ן כזה. זה נחמד.

לפני שבועיים, כשהעליתי עניין זה בכנסת, היתה התגובה שונת לחלוטין. לא עוד חיוך סלחני, לא עוד קריצת עין.

פתאום תפסו הכל שיש משהו מאד-מאוד מסוכן בתופעה זו של שרי-ביטחון. המפר באופן שיטתי את החוק שהוא נשבע לו אימונים, לשם הפקת רווחים פרטיים.

שאלו זאת חברה/מניות, אלא דוגמה אישית דאדפי אנ"ש פחות מפורסמים, היתר כדלי קפיון מעד לחוק — יותר מהר, יותר רחוק, יותר גבוה.

החיוך נמחק מן הפרצוף, ובמקומו באה הבעה לגמרי אחרת.

ה הביא את הציבור למחשבה פני-מית זו, לשינוי סולם-הערכים ודי-

שהוא לא יגמור לשדוד אותם.

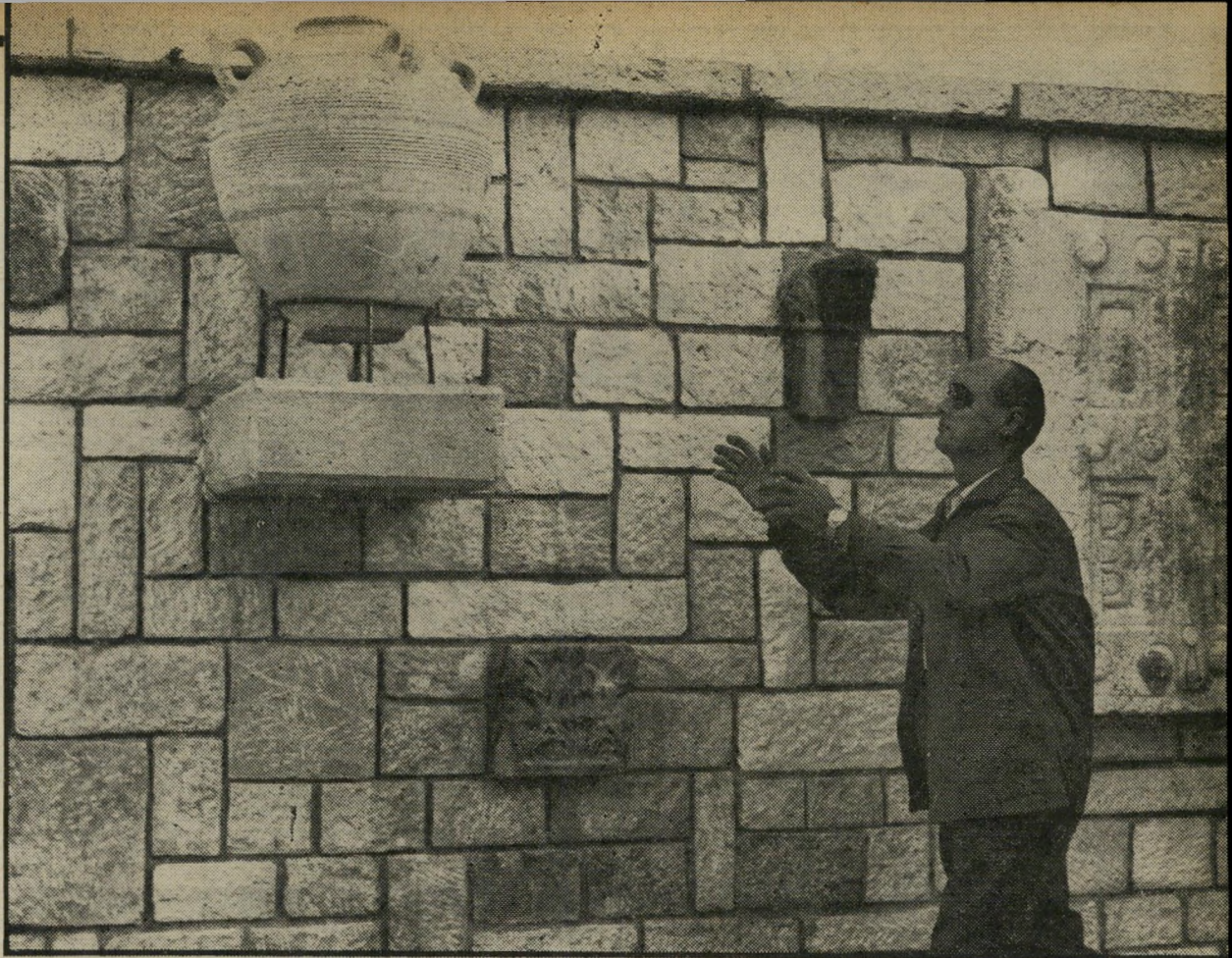
קציני צה"ל קיבלו פקודה להשתמש בציוד צבאי כבד לחפירה והובלת העתיקות לביתו. טייסי חיל-האוויר הצטוו להטיסו לסוירים ארכיאולוגיים פרטיים. חיילי צה"ל קיבלו פקודה לאבטח את חפירותיו של דיין ולשמור על הטרקטורים שעובדים בשבילו, תוך סיכון חייהם למענו.

שרי ממשלה, חברי-כנסת ואנשי-ציבור, שביקרו בביתו, ידעו שאוסף העתיקות המפואר והעשיר הגיע לדיין שלא כחוק. הדבר מעולם לא היה סוד, ובכל זאת כולם שתקו. איש לא הרים קול ואיש לא העז להפנות אצבע מאשימה נגד שר הביטחון.

האם עלי עוד להוכיח שחפירת עתיקות והעברתן לרשות היחיד ללא רשיון הוא מעשה גניבה? החוק בעניין זה הוא מפורש ביותר, ואי-ידיעת החוק אינה משחררת אפילו שר בממשלת ישראל.

עתיקות שוות כסף

אוצרות הארכיאולוגיה הם רכוש המדינה, כמו שאר אוצרותיה. "הטביעיים". אפילו ללא חוק מפורש צריכה להיות עובדה זו להיות ברורה לכל אורח. בנוסף לערך התרבותי, האמנותי, ההיסטורי והמדעי, שיש לממצאים הארכיאולוגיים, יש להם גם ערך כספי בלתי-מבוטל. עתיקות הם נכסים שווי-כסף, לא פחות מנפט, מינרלים, אבני-חן וזהב. הם חבויים (תאורטית) באדמת המדינה. וכפי שאין להעלות על הדעת שאיבת-נפט פריטית ללא רשיון, או ניצול מחצבי נחושת ללא רשיון, כך אין להעלות על הדעת

זו גניבה, מר דיין!

חפירת עתיקות ללא רשיון.

ולמה לא נלך צעד אחד קדימה? במה שונה אדם הגונב ציוד ממשלתי (טרקטור, רים, משאבות, מכונות) או ניירות-ערך ממשלתיים (שטרות, כסף, תעודות מלווה ביטחון) מאדם הגונב עתיקות. שאותן הוא יכול להמיר בכל שעה בכסף?

תארו לעצמכם שנגיד בנק ישראל רואה את עצמו כנומיזמאט ולילה-לילה, לפני צאתו מהבנק, הוא ממלא את תיקו בדוגמי מאות של הרצלים וביאליקים? תארו לו עצמכם ששר-הדואר מחליט לאסוף בולים, מבלי לשלם עבורם? או ששר-השיכון רוצה שם על שמו אוסף נאה של חלקות-אדמה מרכוש המדינה? במה, בעצם, היו המעשים שלהם שונים ממעשיו של משה דיין?

פשעו של דיין גרוע בהרבה מכל הפשעים האפשריים שמנתי. שכן שטרות, כסף ובולים אפשר להדפיס, חלקת-אדמה ניתן להחזיר לרשות המדינה, באר-נפט או מיכרה-נחושת לא ייהרסו, אם איוז שר יישרד מהם כמה טון ויקשט בהם את חצר ביתו. אבל אתר ארכיאולוגי שנשדד הוא מעשה פשע למדע ששום מאסר והחרמת הרכוש הגנוב לא יכפר עליו ולא יתקן אותו.

עד כאן חפירות וגניבות מרכוש ומאוצרות התרבות והמדע של המדינה. וכעת ניגש לעסקיו של מר דיין.

דין קובר את עצמו

ישר הביטחון שלנו עוסק בשעות הפנאי (ומן הסתם בחלק משעות העבודה שלו) במיסחר עתיקות. גם זה אינו סוד. בעיתונים התפרסמו צלומים של מימצאים ארכיאולוגיים, שמשם דיין מוכר באמצעות משכית וחנות העתיקות שברמלנות היסטוריון ושרתון. כל פריט מוגש בקופסה שחורה, ומרוסד בקטיפה אדומה, כשלידו כרטיס המזהה את החפץ ואת המקום בו נמצא. כל פריט נושא את הכתובת, "מאוספו הפרטי של משה דיין", ואת חתימתו האישית של השר, והתאריך בו הוצא החפץ למכירה.

נוסף למקומות המפורסמים לעיל מוכר משה דיין פריטים ארכיאולוגיים בביתו.

האם חסכת את הסכומים הענקיים האלה ממשכורתך כשר-הביטחון? וכדומה.

אני בטוח שחוקרי המישטרה, אם הם רק ירצו, יידעו לשאול את מר דיין שאי-לוח הרבה יותר מביכות.

כולם ידעו

פשעיו של דיין מעולם לא היו סוד. חוץ מהמשטרה ידעה כל הארץ שדיין

ומה

דן בן-אמוץ

חופר עתיקות. כאשר התמוטט עליו קיר באחת מחפירותיו הפרטיות באזור, וזה המאורע לכיסוי נרחב ברדיו ובעיתונות. איש לא דאג אז לחוק. כולם דאגו לחייו. אגף העתיקות, וכל סטודנט לארכיאולוגיה, ידע שדיין חופר ללא רשיון מתי שהוא רוצה ובכל מקום שהוא רוצה. הם ידעו שדיין הורס אתרים ארכיאולוגיים על-ידי חפירה פרועה וואנדאליזם, לפעמים בעזרת טרקטורים ובולדוזרים. אגף העתיקות ידע שדיין לא יגלה לרשות המוסמכת את האתרים שגילה, עד

המצויות בגנו, בביתו ובמחסניו של משה דיין. (אגב, גם אש המישטרה תדחה את ביצוע החיפוש, ותאפשר על-ידי כך את העלמת הסחורה הגנובה מביתו של דיין. עדיין מצויים בידי ובידי אחרים צילומים של שרי-הביטחון על רקע העתיקות שאת נוכחותם בביתו בזמן מן הזמנים יצטרך משה דיין להסביר איכשהו.)

החקירה, במיקרה זה, תהיה פשוטה מאד: מניין הגיעו העתיקות האלה לרשותך, מר דיין?

האם יש ברשותך רשיון לחפירה וגילוי

עתיקות, כנדרש לפי החוק? האם הודעת לרשות המוסמכת על ה-מימצאים שגילית, כנדרש לפי החוק? באיזה כלי תובלה השתמשת כדי להע-ביר לביתך עתיקות שמישקל אחדות מהן קרוב לטונה?

אם באמת רכשת חלק מן העתיקות, כפי שאתה טוען, תואיל בטובך לפרט את הממצאים שרכשת, ממי רכשת אותם, ו-כמה שילמת עבורם? מניין לקחת את הכסף (רבבות לירות) בו, כפי שאתה טוען, רכשת חלק מהמימצאים שברשותך?

מודעה

חריני מודיע בזאת לאגף-העתיקות ולמשטרת-ישראל, שביום שבת (8.12.71), בשעה 11 בבוקר, אני יוצא לערוך חפירה ארכיאולוגית בניגוד לחוק בתל-אסילה שליד רמת-אביב, במטרה לגלות עתיקות ולהעבירן לביתי. חובבי ארכיאולוגיה, המעוניינים להשתתף בחפירה, מתבקשים להופיע בזמן ליד הבית הישן, העומד בגבעת תל-אסילה, כשהם מצוידים בכלי-עבודה (מעדרים, אתים, מקושים, סלים), סנדוויצ'ים וקופסאות קרטון לאריות המימצאים.

כדי לאפשר חפירה מסודרת, לא תורשה כניסתם של טרקטורים ובולדוזרים לשטח החפירה.

צלמים, עתונאים וכוחות-משטרה מוזמנים להיות נוכחים בחפירה ההיס-טורית שתשים קץ, אני מקווה, להפרת החוק על-ידי שרי-הביטחון.

דן בן-אמוץ

לאחר התגובות הרבות שהגיעו אלי בעיקבות הכתבה "שוד העתי-קות של משה דיין", שפירסמתי כאן בשבוע שעבר, יורשה לי להזכיר כי ולחקן חלק מדבריו.

משה דיין איננו שודד עתיקות. אני לא חושב שהתואר הרומנטי "שודד" הולם שר בממשלת-ישראל, העובר בצורה גלוי-ייה, מכוונת ושיטתית על חוקי המדינה. הוא גם לא "פרא-אדם" או "שובב", כפי שמעריציו וחסידי השוטים מכנים אותו, כאשר הם נאלצים להביע הסתייגות כל-שהי ממעשיו.

כמי שצפוי לקנס כספי כבד ומאסר על הוצאת דיבה לפי חוק לשון-הרע, עלי להיר-זהר בדבריו. ובכן: משה דיין איננו שודד עתיקות. הוא פשוט גנב. ואת זאת אני אומר בידיעה שהאשמה חמורה זו נגד שרי-הביטחון ניתן להוכיח בנקל בכל בית-מישפט. גם ללא עזרה של סוללת פרקליטים ממולחים.

אם גנב הוא אדם אשר נטל אפילו פעם אחת ללא רשות רכוש שאינו שייך לו, הרי דיין הוא גנב מועד שאין לו תקנה. גנב בעל עבר פלילי עשיר של למעלה מ-20 שנה, גם אם עד כה לא נפתח נגדו שום תיק במישטרה.

במיקרה של דיין, שלא כמו בפרשת נתיבי-נפט, אין צורך אפילו בוועדת-חקי-רה כדי להוכיח את טענתי החמורה. ה- "קורפוס-דיליקטי", הרכוש הגנוב, ממלא עד היום את חצרו, ארונות ביתו ומחסניו, ודי בביקור חטוף של חוליית מישטרה במי-קום כדי לעמוד על ממדי הפשע. בהם מעורב שרי-הביטחון הנערץ שלנו.

נדמה לי, שבמיקרה זה, לפחות, חובת ההוכחה שהסחורה הגנובה (לטענתי) אכן גנבה על-ידי דיין (כפי שאני טוען) אינה חלה עלי. מר דיין חייב להסביר למישטרה איך הגיע לידי הרכוש הגנוב, בדיוק כפי שכל אדם חייב להסביר באיזו דרך הגיעו לרשותו כמויות הטרנזיסטורים, השעונים, הפמוטים, כלי-הכסף והתכשיטים שנמצאו בביתו בשעת חיפוש.

מניין אדוני השר?

כל מה שעל המישטרה לעשות הוא לערוך רישום מדויק של העתיקות

ח"כ אורי אבנרי שואל:

הארץ של יום 1.12.71 פירסם תגובה מפי שר הביטחון, בה הכחיש כי הוא חופר עתיקות, אך לא שלל את הטענה כי סוחר בעתיקות.

לאור פירסומים אלה הנני מבקש לדעת:

- (1) האם מותר לשרייהממשלה לעסוק במיסחר בעתיקות?
- (2) האם ביררה ראש-הממשלה אם סוחר שריהביטחון בר עתיקות?
- (3) אם ביררה — מה העלה הבירור?
- (4) אם הוברר כי שריהביטחון סוחר בעתיקות, האם נדרש לחדול מנהגו זה?
- (5) האם ביררה ראש-הממשלה אם נוהג שריהביטחון למכור מימצאים ארכיאולוגיים, עליהם לא דווח כלל לאגף העתיקות במשרד החינוך? אם אמנם ביררה ראש-הממשלה את הטענה דלעיל — מה העלה הבירור?

אל: שר הביטחון

ברשימה שנתפרסמה בהעוולס הזה מיום 1.12.71 טוען מר בן-אמון כי:

שר הביטחון חופר עתיקות ללא רשיון, וכי לצורך גילוי

העתיקות והעברתן לביתו השתמש שריהביטחון ברכוש המדינה ובכלל זה בולדוורים, מנופים, משאיות, ואפילו הליקופטרים. כן טוען מר בן-אמון, שסרן יוסף יפת הועלה תוך זמן קצר לדרגת סגן-אלוף, ושחפידו של יוסף יפת הנ"ל להודיע לשר הביטחון על עתיקות המתגלות ברצועת עזה וסיני. לסגן אלוף יוסף יפת הוענק תואר "קצין להילכי רוח".

לאור פירסומים אלה הנני מבקש לדעת:

- (1) האם העובדות דלעיל נכונות? אם אינן נכונות — מה אינו נכון בהן?
- (2) אילו חוקים הסדירו ומסדירים בשטחים המוחזקים את נושא העתיקות?
- (3) האם יש לדווח על מציאת עתיקות בשטחים המוחזקים לרשות כלשהי? אם כן — לאיזה רשות? האם קיים תיאום בין הרשות הנ"ל לבין אגף-העתיקות במשרד החינוך והתרבות?
- (4) האם ריכוז שריהביטחון אצלו עתיקות, מימצאים ארכיאולוגיים שנתגלו בשטחים המוחזקים? האם דיווח השר על מציאת העתיקות והמימצאים — אם כן למי ומתי?

(5) באילו חילות או פיקודים קיים בצה"ל תואר "קצין להילכי רוח", מהו תקן דרגתו ומהם התפקידים המסורים לו, וכן ממתי קיים התואר הנ"ל?

- (6) האם נכונה הטענה שנתפרסמה עליידי מר בן-אמון, שעוד ב-1956, ערב הנסיגה מסיני, נפגע הליקופטר סיקורסקי תוך נסיון להוציא אובליסס מצרי מצרביה-אל-הדם שבסיני, ושהאובליסס הוצא עליידי הליקופטר יוני והועבר לביתו של שריהביטחון? אם הידיעה אינה נכונה — מה אינו נכון בה?
- (7) האם נכונה הטענה שנתפרסמה בגליון הנ"ל של העוולס הזה, שהאלוף רחבעם זאבי ירד בהליקופטר באתר ארכיאולוגי בעין-בוקק, בו חפר ההיסטוריון מרדכי גיהון מטעם אוניברסיטת תל-אביב, והעביר מימצאים/כדים שנתגלו שם, לרשות שריהביטחון? אם הידיעה אינה נכונה — מה אינו נכון בה?
- (8) האם נכונה הטענה, שנתפרסמה בגליון הנ"ל של העוולס הזה, שהיילי צה"ל שמרו בלילות, בעזה על הטרקטור, שעסק בחפירות ארכיאולוגיות עבור שריהביטחון?

שאלות אלה הוגשו השבוע עליידי ח"כ אורי אבנרי בכנסת:

אל: שר החינוך והתרבות

פקודת העתיקות, שעל ביצועה ממונה שר החינוך והתרבות, קובעת כדלקמן:

סעיף 3: כל המגלה עתיקה, ולא קיבל רשיון לחפור, חייב למסור מייד הודעה על תגליתו לרשות המוסמכת.

סעיף 4: לשום אדם לא תהא כל זכות או טובת הנאה בר עתיקה, מפאת שהוא בעל הקרקע שבה נתגלתה העתיקה, או מפאת שהוא מוצא העתיקה, כל עוד לא ויתר על זכות הרכישה נציג הממשלה.

סעיף 6: איסור לחפור ולחפש עתיקות ללא רשיון ממשלתי.

העתיקה בניגוד להוראה מהוראות פקודת העתיקות.

סעיף 6: איסור לחפור ולחפש עתיקות ללא רשיון ממשלתי.

סעיף 7: מתן רשיון רק למי שסמכותו המדעית מובטחת די הצורך.

סעיף 12: איסור על ייצוא עתיקות ללא רשיון.

סעיף 22: קובע עונשין: למי שמצא עתיקה ולא הודיע על מציאתה; למי שחפר ללא רשיון; למי שייצא עתיקות ללא רשיון; למי שסוחר בעתיקות ללא רשיון.

סעיף 25: אוסר מיסחר בעתיקות ללא רשיון.

בהעוולס הזה מיום 1.12.71 פירסם מר דן בן-אמון רשימה,

בה טען כי משה דיין מפר את הוראות החוק הנ"ל, ובמיוחד הסעיפים הנ"ל.

בכתבתו טוען מר בן-אמון את הדברים הבאים:

(א) של-הריהביטחון אוסף ארכיאולוגי ענק;

(ב) שריהביטחון חופר במשך שנים עתיקות ללא רשיון.

(ג) שריהביטחון סוחר בעתיקות ומוכר עתיקות באמצעות משכית וחנות העתיקות אשר במלונות היסטון ושרתון. הי מימצאים הארכיאולוגיים נמכרים בקופסאות הדורות, מרופדות קטפיה, כשכל אחת מהן נושאת את הכתובת "מתוך אוספו הי פרטי של משה דיין", וכוללות את חתימתו האישית.

(ד) אחד מסוחר העתיקות בתל-אביב משמש כסוכן של מר דיין, המביא לביתו את האספנים ה"כבדים" מחו"ל. אספן כזה רכש לפני זמן מרוב בביתו מימצא בסך — 30,000 ל"י.

(ה) בביתו של שריהביטחון בצהלה רוכזו עתיקות ששוויים מאות אלפי לירות.

לאור הוראת החוק הנ"ל, הנני מבקש לדעת:

(1) האם הודיע אייפס שר הביטחון לאגף העתיקות על גילוי עתיקות כלשהם; אם כן — אימתי? על אילו עתיקות נמסרה הודעה?

(2) האם קיבל מר דיין רשיון לחפירת וחפוש עתיקות? אם כן — מתי? האם הרשיון בתוקף גם כיום? — אם כן — ממתי?

(3) האם בדק אגף העתיקות אם סמכותו המדעית של מר דיין מובטחת, לאור הוראות סעיף 7(ב) של הפקודה הנ"ל?

(4) האם קיבל מר דיין היתר לייצא עתיקות? אם כן — מתי? לגבי אילו עתיקות? באילו סכומים?

(5) האם קיבל מר דיין רשיון לסוחר בעתיקות? אם כן — מתי?

(6) האם האגף מפקח על העתיקות בשטחים המוחזקים? אם אין האגף מפקח על העתיקות בשטחים — מי מפקח עליהם?

(7) האם הודיע מר דיין לאגף העתיקות על האתרים האר-כיאלוגיים שגילה, אם גילה?

(8) לאור הפירסום הנ"ל, ותגובת מר דיין שנתפרסמה בר הארץ של יום 1.12.71, בה אישר מר דיין מפי דוברו כי סוחר בעתיקות — האם ערך אגף-העתיקות ביקור בבית דיין וחקירה מטעמו לגבי הטענות דלעיל? אם נערכה חקירה — מה העלתה החקירה? האם נערך רישום כלשהו לגבי העתיקות (אם בכלל) שבבית דיין, שתצלומיהם נתפרסמו בגליון הנ"ל של העוולס הזה?

אל: שר האוצר

בהעוולס הזה מיום 1.12.71 נטען כי שריהביטחון מוכר עתיקות בחו"ל, כך, למשל, הוכרזה מכירה פומבית מאוסף העתיקות של מר דיין, שנערכה בלוס אנג'לס.

הנני מבקש לדעת:

(1) האם קיבל מר דיין רשיון לייצא עתיקות והיתר מאגף המטבע הור במשרד-האוצר לסוחר בעתיקות בחו"ל? אם כן — מתי?

(2) האם דיווח מר דיין לרשויות האוצר על ההכנסות שהן פיק ממכירת עתיקות בחו"ל? אם כן — מתי?

אל: ראש הממשלה

בהעוולס הזה של יום 1.12.71 מאשים מר דן בן-אמון את שרי הביטחון במסחר בעתיקות.

ולפי ידיעות שהגיעו אלי גם בבתי-המסחר לעתיקות בחוץ-לארץ.

כתב הארץ אהוד יונאי, שהתחזה כי תייר אמריקאי, המתעניין בעתיקותיו של דיין המוצגים בחנות אשר בהיסטון, ראה שם מיספר מוצגים בקופסאות הדורות, וכאשר ביקש אישור שהם באמת נתגלו עליידי דיין ושייכים לאוסף הפרטי שלו, הראה לו בעל החנות טופס מודפס, המאשר עובדות אלה, שעליו יחתום שריהביטחון ברגע שהתייר ירכוש את הסחורה. כעבור חצי שעה, כאשר אהוד יונאי צילצל ממערכת העיתון והציג עצמו ככתב הארץ והתעניין בעתיקותיו של דיין, ענה לו בעל-החנות ששום עתיקות משל דיין אינן נמכרות ולא נמכרו אייפסם בחנות שלהם.

בתגובה לידיעה שנתפרסמה אמר מר משה דיין לכתב הארץ שהוא "אינו מוכר כל עתיקות שאותן חפר בעצמו". "אני אספן", הוא אמר, "אני קונה דברים עתיקות בשביל האוסף שלי, וחלק מהדברים אני מוכר לאחר מכן. אינני עובר על שום חוק, ואין לי מה להסתיר. החשבונות שלי פתוחים" (2.12.71).

נדמה לי שבהצהרה זו קבר את עצמו שריהביטחון יותר עמוק משקברה אותו מפולת-האדמה באזור.

מהמלתחה של

הגב' מאיר

ל צורך הטיעון הנוכחי, נניח לרגע שדיין הוא אספן עתיקות רגיל, ולא אדם הגונב בשטחיות ובגלוי מרכוש המדינה. נניח שהוא הגיע לאוסף ארכיאולוגי המוערך בשלושה מיליון לירות, עליידי כך שקיבל מתנות ורכש מסותרי-עתיקות מוסמכים את האוצר שברשותו.

גם במקרה זה עובר משה דיין על מיספר חוקים כאשר הוא סוחר בעתיקותיו. ואין ספק שלא ניתן להגדיר את עסקיו הארכיאולוגיים אלא כמיסחר. אחרי הכל, הוא אינו מחליף מוצג בודד או מיספר מוצגים עם אספן אחר. הוא גם לא מציג מוצג בודד או מיספר מוצגים לתנות עתיקות. הוא אורז את עתיקותיו באריזה מסחרית אלגנטית, ומשווק אותם לקהל באמצעות שלושה בתי-מיסחר. חתימתו על כל פריט היא הוכחה ברורה שהוא יור דע את אשר הוא עושה, והוא יודע את ערכה הכספי של חתימתו. וזה, כאמור, בי נוסף לפריטים שהוא מוכר לאספנים זרים בביתו, ובנוסף לעתיקות שהוא מייצא ל-חז"ל.

כדי להמחיש שוב את השחיתות במעשיו של דיין — תארו לעצמכם ששרי התקשורת קונה בכספו אלף מעטפות יום-ראשון של הדואר, חותם עליהן, מרסיף את המשפט "מאוספו הפרטי של שמועז פריס", ומוכר אותן בחנויות-הבור לים במחירים מפולפלים. האם במקרה זה לא היתה קמה צעקה במדינה ששרי-התקשורת מנצל את מעמדו לרעה, ומעשר מר מכירת שמו של ערכו, כלכלת הכל, הוא מכוח המיני שבו אנו, האזרחים, זוכינו אותו?

אך מה היה קורה אילו שריהתקלאות היה קונה מכספו מיגרשים משובחים מר מנהל מקרקעי ישראל, ומוכר אותם לאספני מיגרשים? ומה היינו אומרים אילו ראש-הממשלה היתה פותחת בוטיק, ומוכרת שם מעילי-ערור, שעל כל אחד מהם צמודה הכתובת: "מגורדרובה הפרטית של גולדה מאיר — הגברת הראשונה של ישראל?"

דוגמאות אלה אינן אבסורדיות, כפי שהן נשמעות. זה בדיוק מה ששרי-הביטחון עושה כאשר הוא קונה עתיקות ומוכר אותן בתוספת חתימתו.

אסור לשר לסחור!

וסף למך הוא עובר כנראה על חוק בלתי כתוב. כשרי-הממשלה חל עליה, כמו על כל עובד-מדינה, איסור לעסוק במיסחר. הוראה זו שהיא סבירה לגבי עובד מדינה רגיל, תופסת לגבי שר על אחת כמה וכמה. שכן שום סוחר לא יוכל להתחרות בסוחר שהוא גם שר בממשלה. עסקים פרטיים של שר הם פתח לשחיתות, לניצול מעמדו לרעה, ולקבלת טובות-ההנאה, ששום אזרח לא יכול לזכות בהן. וזהי עבירה ראשונה. עבירה שניה היא בעצם עיסוקו במיסחר

אחדה הטבעית נחונה לבני בגולה דש, וממילא למעצמה היהודית העוזרת להם, במלחמה יוזמה, לפרוק את עולו של כובש שהפך זר.

עובדה זו אינה משתנה בגלל העובדה שכל המעצמות הגדולות משתתפות ב"מישחק בציוניות גלויות. סין הקומוניסטית תומכת ברודנות צבאית ריאקציונית (פאקיסטאן). נגד מלחמת שיחרור עממית. ברית-המועצות תומכת במדינה הרודפת את הקומוניסטים (הודו). כדי לרכוש בסיסים ימיים באוקיינוס ההודי ולאגוף את סין. ארצות-הברית נבוכה, ושאר מדינות ה"מערב מחכות להזדמנות כדי להרוויח מן השואה.

הכופה של סיסקו. השבוע הורדה מפת ישראל—ערב מקור חדרו של ג'וזף סיסקו, בבניין-הענק של הסטייט דפרטמנט בור שינגטון המערבית. במקומה נתלתה מפת תהיבשת ההודית.

מעשה זה סימל את כל תקוות ממשלת גולדה מאיר: שהמלחמה החדשה תסיח את הדעת מן המרחב, תבטל את הלחץ האמריקאי-סובייטי להסדר חלקי.

יתכן שתקווה זו תתגשם בטווח הקצר. אולם בסופו של דבר לא ישנה הדבר את המצב מעיקרו. האינטרסים של המעצמות הגדולות במרחב יישארו כפי שהיו.

הנוקשות של הגברת היהודית לא תעזור לגישות של הגברת הישראלית — למרות הדמיון הרב בין אינדידה וגולדה.

שאלה אחרת, ובוערת יותר, היתה: איך ישפיע המצב החדש על אנואר אל-סאדאת? איש לא יכול היה להיות בטוח בתשובה.

מצד אחד, אם חיפש אל-סאדאת תירוץ כלשהו כדי לדחות את המלחמה הבלתי-רצויה שאותה נאלץ להבטיח לסוף 1971

— הרי זהו תירוץ מוכן. מלחמה דוחה מלחמה.

אך אין כל ביטחון שאכן ינהג נשיא מצריים כך. הוא עלול להחליט שאין לו מנוס ממלחמה. נוכח אי-התוויה של גולדה מאיר. אם כן, צפויה לעולם הסתבכות כפולה ומכופלת, כשאיש בעולם לא יידע בדיוק מי הוא בעל-בריתו של מי, ואיפה.

נסיון

של התחכמות

עננה מעיבה על יחסי ישראל-אירן. הדבר בא לידי ביטוי לא רק בהצהרות פרו-ערביות של השאה הפרסי המתפרי סמות בעיתונות, אלא גם במתיחותיות קיימות מתחת לפני השטח. ואינו מגיעות לידיעת הציבור, שבסופו של דבר, למשל, ציפו כמה ישראלים מכובדים בנמלה-תעופה של לוד למשלחת בת חמישה מדר ענים פרסיים חשובים, שעמדה להגיע לביקור רשמי באירן. אך ציפיהם היתה לשווא. ברצף האחרון ביטלו הפרסים את הביקור מבלי למסור סיבה מספקת. נר-אח, כי רוגום על ישראל קשור בנסיגה להגניב משלחת לחגיגות 2500 שנה ל-יסוד המלוכה באירן.

כידוע נערכו חגיגות מפוארות אלה בהשתתפות נציגים מכל חלקי העולם. רק ישראל הוחרמה, וזאת למרות היות סים, "המעשיים" המתקיימים בין שתי ה"מדינות. במקום לעבור על חרם זה לסדר היום החליטו גורמים רשמיים בישראל להתחכם ולעקוף את ההחלטה הפרסית. חמישה מדענים מן האוניברסיטה העברית קיבלו מהממשלה (על חשבון משלם ה"מסים) כרטיסי טיסה לאירן, ויצאו ל-שם יומיים לפני תחילת החגיגות.

דגל תוניסאי לישראלים. בחגיגות הרישומיות לא יכלו נציגי ישראל להשיג תהף. הכוונה היתה, איפוא, שנוכחותם תורגש בסימפוזיון המדענים, שנערך ב"אוניברסיטת שירז במקביל לחגיגות ל-ציון יסוד המלוכה. ההמישה — ד"ר ש. שקד (לימודים אירניים), פרופ' י. גריני (פלד (ארמית), ד"ר מרים רוזן (אמנות מוסלמית) וההיסטוריונים — פרופ' א. מלמט ופרופ' מ. שטרן — נוכחו, מיד עם בואם לאירן, שהם אורחים בלתי רצויים. המארחים לא נרתעו ממתן רמזים חד-משמעיים, שהנוכחות הישראלית אינה רצויה במקום, ועשו הכל כדי להרחיק את חברי המשלחת מן המקום או לפחות ל-שטש את נוכחותם. כבר בדרך לשירז הפרידו אותם מכלל המשלחות. הישראלים אמנם זכו בנסיגה במחלקה הראשונה במ-קום במחלקה השנייה, בה שוה כל המש- (המשך בעמוד 23)

העם

המלחמה

אשר בלב

היה זה מאבק פנימי בלבו של כל ישראלי: מצד אחד ההשתתפות באסון הפוקד מיליונים שנזרקו לקלחת הדם ו"האש של המלחמה, ומצד שני השימחה לאיד.

היה נדמה כי בלב רבים התגברה דו"ק השימחה לאידן של הודו ופאקיסטאן, שתי מדינות שאינן מקיימות יחסים עם ישראל, והעוינות לה באופן מסורתי. מה גם ששתיהן רגילות להשקיף ממרומי ה"מוסר המזויף על מעשי ישראל.

שימחה זו היתה מהולה בהערכה צי-נית של התוצאות לגבי ישראל. רבים האמינו כי המלחמה "טובה ליהודים" (ראה להלן).

אולם גם השימחה וגם ההערכה הצינית היו פסולות מעיקרן. המלחמה בין שתיים מן המדינות הגדולות ביותר בעולם מלווה בסבלות נוראים למיליונים. כל יתרון זמני לישראל הנקנה בסבל כזה — אינו יכול לשמח את הלב.

היה זה אסון מוסרי אם יתגברו רג-שות אלה בלב האדם הישראלי על ה"תגובה האנושית הפשוטה של צער על גורלם של בני-אדם ללא ספור, וברובם נשים וילדים, שהיו נתונים בתנאים איר-מים גם לפני המלחמה — ושהמלחמה תביא עליהם הרס, מגיפות, רעב ומוות.

יחסי חוץ

מלחמה

דוחה מלחמה?

בדיחה יהודית עתיקה ריחפה על שיר קולו של לוי אשכול, כאשר עיצב את המדיניות הנוכחית של ממשלת ישראל. זוהי הבדיחה אודות היהודי, שהבטיח לפריץ האכזר ללמד את סוסו האהוב קרוא וכתוב, תוך שנה — אחרת יתחייב בנפשו. כשפרצה אשתו בזעקה מרה, הסי ביר לה היהודי: "אל תדאגי. תוך שנה יקרה משהו — או שהסוס ימות, או שהפריץ ימות, או שאני אמות."

על פי עקרון זה החליט לוי אשכול להחזיק בכל השטחים הכבושים, ולהר-זיח זמן בכל התחבולות האפשריות. ה"תקווה: שעם חלוף הזמן, יקרה משהו ש"ישיב את ענייני ישראל-ערב מלב ה"עולם.

5 ביוני שני. השבוע היה נדמה ל-רבים בישראל כי מדיניות זו מוכיחה את עצמה. בחלק אחר של אסיה אירע מעין 5 ביוני הודי, העשוי להשכיח לפחות לזמן-מה את תוצאות ה"5 ביוני הישראלי.

אמנם, הודו לא פתחה במלחמה מפני שמישהו איים על קיומה, כפי שעשתה ישראל ב-1967. היא פתחה באש מפני שמיליוני פליטים ממזרח-פאקיסטאן הצי-פו את ארצה, ולא היה כל סיכוי להח-זירם הביתה מבלי לגרש את כוחות מערב-פאקיסטאן מבתיה אלה.

אך מאחורי מחשבה זו הסתררה שאיפה עמוקה וישנה יותר: להנחית מכה-מוות על המדינה שקמה בתהיבשת היהודית, ב"עיקבות חלוקה שנכפתה על הודו בניגוד לרצונה.

פאקיסטאן קמה על פי עקרון אחד בל-בד: היפרדות בני הדת המוסלמית מבני דת בהינדו. ואכן, לפאקיסטאן המערבית ולבנגאל אין דבר משותף, וזאת דת ה"איסלאם.

עתה, כשמתקוממים בני האומה הבנגא-לית ("בנגלה דש") נגד הדיקטטורה ה"צבאית של פאקיסטאן המערבית, שמחה הודו לעזור להם. בנגלה-דש עצמאית נר-חה לה הרבה יותר מן המדינה הפאקיס-תאנית המאוחדת, שנשארה איבתה בנפש "יורשי גאנדי. יש משהו מעציב ב"עובדה כי מלחמה זו באה ביוזמת המדינה שקמה כתוצאה ממאבקו של נביא אי-דאלימות במאה ה-20, מהאטמה גאנדי (ש"אינו קרוב-משפחה של ראש-הממשלה. אינ-דירה גאנדי, שהיא דווקא בת תלמידו ו"שותפו הצעיר של גאנדי הזקן, ג'והארלאל (גהר).

אולם מבחינת הצדק, אין ספק כי ה-

ספורט טוטו

מינימום פרסים

314 אלף ל"י

(כולל העברה)

*** מינימום פרס ראשון**

130 אלף ל"י

(כולל העברה)

עשה לך מנהג קבוע - מלא טוטו כל שבוע!

התנועה לשלום ובטחון

הכנס הארצי

יום חמישי 6.1.71

בשעה 18.00

ב"בית סקולוב", ת"א

*

לכנס הארצי מוזמנים כל חברי התנועה והמצטרפים אליה.

הזמנות לכנס: ת.ד. 29244 תל-אביב

סניף הקרית

ביום שני, ה-13.12.71, בשעה 8.30, אצל משפחת המאירי, רחוב חפצי-בה (נ"ט) 6, קרית-חיים מערבית

תתקיים

פגישת חברים ואוהדים

על סדר היום

- 1) לקראת הכינוס הארצי של תנו-עת שלום ובטחון
- 2) בעיות הדמוקרטיה בתנועה
- 3) המתווה סביב ארצנו — שלום או מלחמה?
- 4) בחירת מועמד שלישי לחברות במרכז התנועה.

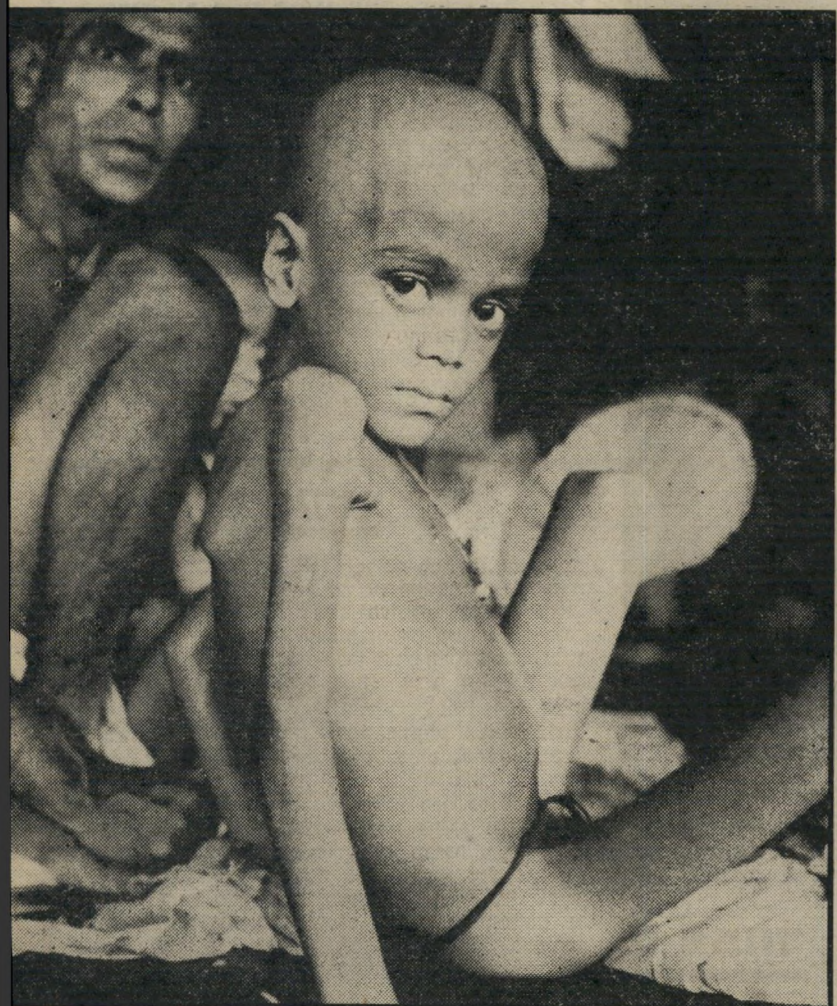
חברים ואוהדים מוזמנים

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא-דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • "הדפוס החדש" בע"מ, ת"א, רח' בן-אביגדור • הפצה: גד בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

ילדה רעבה - האם חסרת אונים; מחזות זוועה בין 10 מיליון פליטי מזרח פקיסטאן

בגללם פרצה המלחמה

חזכורות מתקופת השואה: רכבות פליטים וילד רעב שבעיניו תקוות בנגלה'דש

שערוריות השחיתות המסעירות את המדינה הציגו אותה השבוע כרפובליקת

בונות דרום-אמריקאית בה שרי הממשלה, ראשי המשק, אישי

ציבור והפקידות הבכירה נהנים ומתעשרים על חשבון כספי הציבור

סירחון בצמרת!

של אותו משרד עצמו שוררים, יחסים, שקשה להבין כיצד ניתן באמצעותם לנהל עבודה תקינה.

דוגמא אופיינית לכך הם היחסים ששררו ושוררים במשרד האוצר בין הפקידות הבכירה לבין סגניהם צבי דינשטיין. דינשטיין הוא דמות יוצאת-דופן בצמרת השלי-טון. הוא פקיד בכיר שזכה במשרה מיניסטריאלית אך נשאר במעמד של פקיד בכיר. הא עלה לגדולה בזכות פטרונו לשעבר, לוי אשכול. כשנפטר אשכול נותר דינשטיין בעמדה בכירה, ללא גיבוי כמעט מהממונים עליו, כשהוא שנוא על ידי מרבית הכפופים לו. עדויותיהם של ה"ר יעקב ארנון, מי שהיה מנכ"ל משרד האוצר תחת דינשטיין, ושל יעקב סלמן, מנהל רשות החברות, שהוא עצמו פקיד בכיר במשרד-האוצר, חשפו מצב מוזר זה.

אי אפשר היה שלא להתרשם מהפקידים הבכירים זורעים על חוסר לויאליות מצד סגן השר, שהוא בעצם השר לענייני נפט. מנסים להטיל עליו את האחריות הבל-עדית למחדלים ולבוזיונות.

עד כה לא הצליח דינשטיין לשכנע בהופעתו בועדה. דינשטיין, שהוא איש עשיר בזכות עצמו (לאחרונה רכש פנטהאון ששווי 250 אלף ל"י בכיכר המדינה בתל-אביב, ששימשה נושא להתקפה של משה דיין) לא עשה רושם שהיה ער לתלונות ולשמעות בדבר שחיתות ומעילות בשטח שהיה בתחום אחריותו הבלעדית. דינשטיין יהיה האיש שיצטרך הראשון להסיק מסקנות אישיות מהגילויים בועדת ויתקון. הפקידים במשרדו מנסים להחיש תהליך זה.

איך קוברים

מאות מיליונים?

האיבה הבינמשרדית, התככים והקונגיות בפקידות הבכירה גורמים באופן ישיר לבזבזן של מאות מיליוני ל"י מכספי המדינה. הדבר נעשה בשיטה המכונה, לדברי מנהל רשות החברות, יעקב סלמן, "איגוף".

כאשר מתגלה גוף בלתי יעיל הפועל בשירות המדינה, אין כל אפשרות לחסלו או להחליף את מנהליו. במקרה זה יוצרים "איגוף" ומקימים גוף חדש, הפועל לצד הגוף הישן הממשיך לבלוע תקציבי מיליונים. בהתאם לשיטה זו הוקמה חברת נתיבי נפט, במקום למסור את הפקת הנפט בסניג' לחברה הממשלתית להפקת נפט לפידות, שהתגלתה, לדברי הממונים על מדיניות הנפט באוצר כחברה בלתי יעילה. בהנהלה בלתי מוכשרת.

סיפר יעקב סלמן: "אמרתי לדינשטיין שאין ראיונא-ליות בפעולת כל הקומפלקס הזה (של חברות ההפקה). התרשמתי שעל אף שכולן בבעלות ממשלתית וכביכול צריכות לשרת את אותו אינטרס, התיאום ביניהם לא טוב. מבחינה ארגונית — יכולה ישראל להסתפק בחברת חיפושי נפט אחת. אם כל המערכת מרוכזת בנתיבי נפט, אין צורך בקיומן של לפידות ונפטא. אני אישית מאמין שניתן להחליף אדם, אמילו הוא מנכ"ל. אבל הדבר תלוי באיש שבידו הסמכות להחליט על כך". הוסיף סלמן, כשברור שהוא מתכוון לסגן-השר דינשטיין: "הצרה היא שכאשר אין כושר החלטה — נוקטים בדרך הקלה ומקיימים חברה נוספת, כדי לאגף את האיש שאותו היו צריכים להחליף".

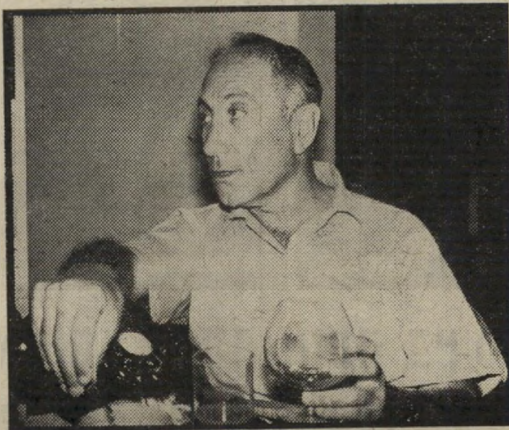
במילים אחרות: במקום לסלק את מרדכי חן, מנכ"ל לפידות ולמנות את מוטי פרידמן כמנכ"ל החברה, השר אירו את חן בתפקידו. איגוף אותו והקימו חברה מיוחדת עבור מוטי פרידמן.

מה פסול

במוטי פרידמן?

כמו צבי דינשטיין, כך גם מוטי פרידמן, מנכ"ל נתיבי נפט, הוא איש עשיר בזכות עצמו, שהפעילות הציבורית שלו בשירות המדינה היא יותר לצורכי כבוד וסיפוק מאשר לצורך פרנסה. מוטי, בנו של מוזיקר של הברון רוטשילד, שייך למשפחה עתירת נכסים. הוא היה מיליונר עוד לפני העיסקה עם חברת מידבר, אותה הגביר מוסר עדים בועדת ויתקון כעיסקת שוחד. מוטי, שהוגדר בשם "מלך סיני", הוא ביצועיסט קלאסי,

גילה הגיאולוג ה"ר דוד גיב, שעל סמך תזכירו הוקמה ועדת ויתקון: "מכונן המחקר של משרד הפיתוח הגישו בסוף שנת 1967 תוכנית לסקר גיאולוגיפזיו בסיני, לסגן שר האוצר צבי דינשטיין. דינשטיין הודיע שיתן תקציב למחקר רק אם משרד הפיתוח יעביר לידיו את

עמית: ראש המודיעין לא ידע

שוניסקי: תמות נפשי עם כל'שתיים

הסמכות לתת רשיונות לחיפושי נפט בסיני. כשמשרד הפיתוח סירב, נקברה התוכנית.

היתה זו רק אחת משפע העדויות שהצביעו על הסיכוי סוכים הבינמשרדיים בממשלה, הגורמים לכפילויות, לבזבזים, ולחבלות באינטרסים החיוניים של המדינה.

מי מכה

מצבי דינשטיין?

לא רק בין המשרדים הממשלתיים השונים שורר יחסי איבה וקנאה, גם בקרב הפקידות הבכירה

על מ הנושא היה — שחיתות.

היה זה נושא שבשנים האחרונות כמעט שלא היה סחורה" במדינת ישראל. אמצעי התיקשורת לא הירבו להתעסק בו. אזרחי המדינה לא הירבו להתעניין בו. לא מפני שהשי-חיתות לא היתה קיימת במדינת ישראל. להי-פך, היא ליוותה את המדינה מאז הקמתה. אלא שאחרי שנים, בעיקר אמצעי שנות החמי-שים ותחילת שנות השישים, כהם הירבו לעי-סוק ולדוש בה, הפכה השחיתות הציבורית למעין סרה עורף של החיים החברתיים בישי-ראל. נמאסו החיטומים, הגילויים והפירסומים. אם חזר הנושא והפך בשבועות האחרונים לכן בית בכד בית כישראל, לחומר שיחה בכד מופגש חברתי, לענן בכד שהטיל את צילו על כל שטחי החיים במדינה, היה זה רק מפני שמימדי הגילויים ואופיים היו חסרי-תקדים.

האזרח הישראלי כמעט ומכע בשבועות האחרונים בשפע הגילויים שהוצף בהם. רק מעי-סום יכלו למצוא את יריהם ורגליהם ולהבדיל בין מה שאירע ב"נתיבי נפט", לבין מה שהת-גלה על "אוטוקארם"; בין סכומי ההפסד האפי-טרונומיים בחברת "ורד", לבין סכומי התרו-מות למפלגות וארגונים; בין ניצוד המעמד האישי של פקידים בכירים, שניתנו בשעתו על ההטבות לפקידת הקרנות, "אי.א.א.ס." אי אפשר ידי סוכני חברת הקרנות, "אי.א.א.ס." אי אפשר היה עוד למצוא מה בדיוק מברזל בין שוד העתיקות של משה דיין, לבין טובות ההנאה שקיבלו שרים אחרים בממשלה.

לפתע הסתבר לאזרח הישראלי שהוא חי במדינה של "תפוס כפי יכולתך", בה קיימים החוקים רק לגבי המוני העם, משלמי המיסים וממלאי החובות. מעליהם התגבשה והלכה במרוצת השנים שיכבה רחבה של הצמרת השלטונית ועושי דברה, שזוה וזענה לכל חוק ותקנה, אותם פתה בכוח על המוני האזרחים. מדינת ישראל הצטיירה לפתע בעיני רבים מאזי-רחיה כרפובליקת-בונות דרום-אמריקאית, ש-שיכבה דקה של שוטים עשירים שולטת בה ומנצלת את משאכיה לצרכיה והזנאותיה. ריח כבד של צחנה וסיוחחן אפף השבוע את צמרת השלטון בישראל. על ספסל הנא-שמים של האומה ישבה ה-ש-ט-ה — שיטת המימשל והשלטון המקובלת בישראל.

להלן: סיכום ביניים של המסקנות והמשמעות המת-חייבות מתוך השערוריות הכלכליות והמינהליות שנחשפו עד כה ושהגילויים בהם טרם הסתיימו.

מה מתגלה

בועדת ויתקון?

ב14 בנובמבר השנה החליטה הממשלה על הקמת ועדת חקירה שתחקור בפרשת ההאשמות נגד חברת הפקת הנפט בסיני נתיבי נפט והעיסקות שעשה מנהלה, מרדכי ("מוטי") פרידמן. כעבור יומיים מינה נשיא בית-המשפט העליון את שלושת חברי הוועדה: השופט העליון אלפרד ויתקון, אלוף (מיל.) מאיר זורע והתעשיין אבי רהם קליר.

בשבועיים שחלפו מאז החלה הוועדה לשמוע עדים, הופיעו בפניה שבעה עדים, רובם ככולם פקידים ממשל-תיים בכירים בעבר ובהווה, כולל סגן-שר אחד, צבי דינ-שטיין, בעדויותיהם כמעט ולא חידשו דבר על מה שהיה ידוע עד כה ופרסם אודות חברת נתיבי נפט, צורת הפעלתה ומעשי השחיתות שהתחוללו סביבה. לעומת זאת כללו עדויות אלה עובדות מרעישות על צורת פעולתם של משרדי הממשלה השונים. מי שעבד אחרי הדיונים והעדויות מקרוב, יכול היה להתרשם כי פרשת נתיבי נפט הפכה לנושא כמעט שולי בחקירה, כשהנושא המרכזי הוא חוסר היעילות הוועק לשמיים של משרדי הממשלה.

התמונה הנחשפת היא, שבמקום שמשרדי הממשלה יהיו מכשירי ביצוע של מערכת שלטונית מרכזית, הם הפכו לאחוזות פיאודליות של שריהם, כשהפקידות הבכירה בכל משרד מנהלת מלחמות, תככים, קנאויות ומאבקים עם הפקידים הבכירים במשרדים האחרים.

אופיינית כיצד ניתן להעשיר פקיד בכיר על חשבון כספי משלם המיסים, במחיר החלטה אחת.

מה הקשר בין פרשות

"נתיבי נפט" ואוטוקארס?

ל כאורה אין שום קשר בין שתי השערוריות הכלכליות המעסיקות עתה את המדינה. למעשה הקשר ביניהם הוא הדוק ביותר למרות השוני במהות השערוריות. שערוריית פשיטת הרגל של אוטוקארס, אינה רק שערורייה שתגרום הפסד של עשרות מיליוני ל"י למדינה, שוב מכספי משלם המיסים. זוהי שערורייה של מדיניות כלכלית כושלת; של ניהול כושל, כמעט פלילי; של הונאת שלטונות מסי ההכנסה; של הגשת מאזני שקר, של רמאות בקנה-מידה חסר תקדים, אפילו לגבי שערוריות כלכליות קודמות במדינה כמו פרשות ג'ימי לוי או סומרפין.

שערורייה זו לא רק שפגעה בכיסיהם של האזרחים ובמשק הציבורי, אלא, קרוב לוודאי, גם בחייהם של אזרחים רבים. על צד זה של הבעיה טרם מדברים כיום, כיוון שאיש טרם ערך מחקר בחייהם של כמה מאזרחי המדינה עלתה פרשת אוטוקארס?

אחד הסודות הכמוסים ביותר של אוטוקארס, שהיה ידוע לכל השותפים רק לא למשרד התחבורה, היתה פרשת ההגנה הפגום במכוניות טריומן, שהורכבו במפעלי אוטוקארס. פרשה בטיחותית אחרת, שהתגלתה דווקא במערכת הביטחון, נגעה לליקויים במנגנוני מנועולי הדלתות במכוניות מדגם סוסיאט, שגרמה בכמה מקרים להעפת נהגים בשעת עצירה פתאומית ולמוותם.

במשך זמן רב פשטו גם שמועות עקשניות שמפעלי

שניהל חברה ממלכתית כאילו היתה רכוש הפרטי, עם כל הכרוך בכך. לא היה איכפת לו שיגנבו כמה מיליונים מכספי המדינה, כל זמן שעילות החברה שבהנהלתו אינה נפגעת.

אמר עליו אחד מראשי המשק במדינה: "אני מעדיף שיגנבו אצל מוטי עשרה מיליון ל"י בשנה, מאשר לתת את ההפקה למרדכי חן. אצלו לא יגנבו אולי אפילו אגורה. אבל המדינה תפסיד 100 מיליון ל"י בניהול כושל."

מאז נכנס לתפקידו ביוני 1967, עבד מוטי פרידמן כמנכ"ל נתיבי נפט בהתנדבות. רק ביוני 1970 הוחלט לשלם לו שכר, רטרואקטיבית. חלק משכר זה נתן מוטי פרידמן כתרומה למכון הנפט.

השאלה היא: האם השתלמה ההתנדבות של פרידמן למדינה? שכן, במהלך העדויות המושמעות בפני ועדת ויתקון מסתבר שלא היה כמעט פיקוח על מעשיו של פרידמן. היה בו אמון עיוור, החל בסגן שר-האוצר, האחר ראי לענייני הנפט, וכלה בראשי מערכת הביטחון. אמון עיוור זה מנע כל אפשרות של חקירה בנעשה בנתיבי נפט.

כתוצאה מכך ניהל מוטי פרידמן כמעט לבדו גם את כל המגעים והעסקאות של מכירת הנפט שהופק בסיני לחברות זרות בחו"ל. כשם שלא היה עליו פיקוח בתחום ההפקה, כך לא היה עליו פיקוח צמוד בתחום המכירה. קיבלו את הדיווחים שלו ואת ההסכמים הגמורים שהביא.

איש אינו יכול לדעת כיום איך נעשו ההסכמים, אם מישהו הפיק מהם טובת הנאה פרטית או לא, ואם המדינה הפיקה את מקסימום הרווחים שהפיקה מהנפט של סיני.

בעיות אלה כמעט ואינן מתעוררות בוועדת ויתקון. התשובות להן מצביעות כי הפסול אינו באיש, אלא בשיטה שהביאה למינויו והעסקתו בשירות המדינה.

נדיבות על

חשבון הציבור

פ רק מאלף בתורת ביזבז כספי המדינה, ניתן באותו חלק של העדויות שהושמעו בוועדת ויתקון, אשר התייחסו לפרשת דני קמחי.

רביסרן (מיל.) דני קמחי הגיע לגדולה אחרי שהיה מזכירם של לוי אשכול ונחמן ספיר כשעבדו בחברת מקורות. הוא הוכנס בסוד ענייני הנפט בישראל מראשיתם. היה סגן מנכ"ל נפט, עד שמונה כמנכ"ל חברת הגז הממשלתית מגז.

הוא שירת במלחמת ששת הימים יחד עם מוטי פרידמן, ויחד עימו הופקד על ניהול חברת נתיבי נפט מייד בתום המלחמה. קמחי שוחרר מתפקידו בתום 19 חודשי עבודה, אחר שהועלו נגדו חשדות כי העלה צפונה ציוד מיכני כבד של חברת נתיבי נפט כדי להעסיקו לצרכים פרטיים. בגלל חשדות אלה נעצר קמחי השבוע יחד עם שמואל הרצפלד, האחראי על הציוד של חברת מגז.

כאשר חשדו חברי הדיקטטוריון של נתיבי נפט, כי דני קמחי הוא גנב והחליטו על פיטוריו, הם החליטו לשלם לו משכורת רטרואקטיבית עבור 19 החודשים בהם עבד "בהתנדבות". מסתבר שהממונים על כספי הנפט היו נדיבים מאוד, שילמו לקמחי כ-57 אלף ל"י, שכללו משכורת, תשלום עבור חופשה שלא נוצלה ודמי פיטורים.

מה ששכחו לציין בהודמנות זו הוא שכל אותה תקופה קיבל דני קמחי משכורת והטבות כספיות ניכרות גם מחברת מגז שהוא היה מנהלה הכללי. היתה זו דוגמה

קמחי: משכורת ענק בהתנדבות

דינשטיין: שווא ובל' גיבוי

הכלכלה של הכנסת, בה נחשפת שערוריית אוטוקארס, היא דוגמה אופיינית לכך, עמית, העומד בראש קונצרן שהיה במשך שנים שותף למפעלי שובינסקי, טען השבוע לא רק שלא ידע מה מתרחש במפעלים, אלא שכל נסיון נותני להשיג מידע על "הליכולן" במפעלים עלו בתוהו. לגבי מי שעמד בראש אגף המודיעין בצה"ל זו טענה מורה מאוד. מאידך, היה זה עמית שהצהיר כי "הליכולן" שהיה ידוע לו הובא לידיעתם של השרים הנוגעים בדבר, שלא נקפו אצבע, המשיכו להזרים עשרות מיליוני ל"י מכספי המדינה למפעלי הכושלים של שובינסקי.

עובדות אלה, כמו קשר השתיקה סביב מה שהתחולל בנתיבי נפט, מטילים צל כבד על פעולותיהם של מוסדות ממלכתיים כמו המשטרה, מבקר המדינה, או שלטונות מס ההכנסה.

אם מעשים פליליים בהיקף רחב, המתגלים עתה, יכלו להתרחש במדינה במשך שנים, מבלי שהמשטרה, מבקר המדינה ושלטונות המס ידעו על כך, מה התועלת במוסדות אלה? אם ניתן להעלים ממש הכנסה ניכרית בסך 14 מיליון ל"י, אם ניתן למשוך רווחים בסכומים של מאות אלפי ל"י ללא תשלום מס במקור, כפי שעשה יצחק שור בינסקי; אם ניתן לתת לעשרות פקידים הטבות כספיות ברבבות ל"י מבלי ששלטונות מס ההכנסה ינקפו אצבע, איזו סמכות מוסרית יש לשלטונות המס להתרעם על ניי שומים קטנים המעלימים כמה מאות ל"י?

על רקע זה מצלצלת אזהרתו של נציב מסי ההכנסה, יעקב תמיר, השבוע, כי למסי ההכנסה יש מידע מקיף על רבבות עסקים במדינה ולכן לא כדאי להעלים מס, כבדיחה ולעג לרש.

רשימת הקלון של

"מקבלי ההטבות"

אם יש משונו חיובי בשערוריית אוטוקארס, אלה הם הגילויים המלאים על שיכבת "מקבלי ההטבות", שקיבלו הנחות או טובות הנאה אחרות ממפעלי שובינסקי. יש למתוח קו ברור בין אלה שקיבלו סתם הנחות כלקוחות, אפילו אם הם אישי-ציבור, לבין אלה שקיבלו הנחות והטבות אחרות ושהיתה יכולה להם להיות הש"פעה ישירה או עקיפה על עסקי שובינסקי. על אלה האחר רונים נמנים פקיד ממשלה בכירים, אנשי המכס, עסקני הפועלים, ראשי מערכת הביטחון ועיתונאים, שיכלו בצורה זו או אחרת להשיג לשובינסקי על ההטבות שניתנו להם. אפילו אם אין במעשיהם עבירה פלילית ישירה, זוהי שחיתות מוסרית וציבורית.

אם נהגו של שר-התחבורה לשעבר, משה כרמל, קיבל במשך שנים מכונית שהיתה רשומה על שם אוטוקארס, אם אשת שר-התיירות קיבלה בהנחה ניכרת מכונית משו"משת שהיתה בשימוש משרד-התיירות, אלה הם עבירות חמורות, שיש להסיק לגביהן את כל המסקנות, עד להתפטרות השר.

גם הגילויים על המענקים והתרומות שנאלץ שובינסקי לתרום לקבוצים, מפלגות ועיתונים, שהסתכמו במאות אלפי ל"י, מתוך ידיעה שהוא יפוצה על תרומות אלה מכספי משלם המיסים — הם גילויים חשובים. הם מוכיחים בפעם הראשונה, כי מה שהיה עד כה בגדר שמועות חסרות ביסוס, היא שיטה הקיימת ופועלת.

יצחק שובינסקי טרם החל "לשיר". אמר שובינסקי השבוע: "ביום כיפור אין מזמרים ומירות". יתכן שכאשר יסתבר לסוחר הקרדה לשעבר, שחפץ לאיל המכוניות הישראלי, כי מצבו אבוד, הוא יחליט לבחור בדרך של "תמות נפשי עם פלישתים", יחשוף את כל האמת על "השיטה" שאיפשרה מפולת כלכלית חסרת-תקדים, המאיימת למוטט מערכת כלכלית שלמה.

פרידמן: עסק פרטי של "מלך סיני"

ההרכבה של שובינסקי משווקים בארץ משאיות לייבוא פגומות, שלא ניתן לשווקם במדינות אחרות, ובתוכן גם כאלה שהוחזרו על ידי לקוחות במדינות אחרות בגלל הליקויים שהתגלו בהם.

בשעת ניסה עור וייצמן, בתקופה הקצרה בה כיהן כשר-התחבורה, לחקור ידיעות אלה, הוא הטיל את החקירה על מודיעין אזרחי, אך כשם שלא ניתן היה לשותפו של שובינסקי לגלות את האמת על מאזני החברה והניח להחשבוניות שלה, כך לא הצליחו החוקרים לגלות דבר על יבוא המשאיות הפגומות.

הקשר בין שערוריות נתיבי נפט ואוטוקארס הוא בכך ששתייהן הן תוצאה של אותה שיטה משקית. בהם מופיעים מפעלי ענק, במחזור של מאות מיליוני ל"י, ללא כל מערכת חוקים והנחיות קבועות, הקובעים מה מותר ומה אסור; ללא פיקוח צמוד, כשכל מי שקשור בדבר מנסה לחפות על כשלונות, מחדלים, ביזבוזים והפסדים ולהסתיר את השערורייה מעיני הציבור, הצריך בסופו של דבר לשלם את החשבון.

קשר של שתיקה

סודיות וחיבוי

ה עובדה הנוראה והמדהימה ביותר בפרשיות השערוריות הכלכליות, היא העובדה שהדברים הנחשפים עתה לעיני הציבור היו ידועים במשך שנים לאחר-איתם לכך, ואיש מהם לא נקף אצבע כדי להפסיק את השערוריות, שרי הממשלה, הפקידות הבכירה, ראשי המשק הממלכתי וההסתדרות, ידעו על מה שמתרחש בנתיבי נפט ואוטוקארס. אך השערוריות הגיעו לכלל חקירה ופירסום רק הודות למקרים ופעילותם של בודדים.

מוזעזע לראות כיום בעלי תפקיד בכירים בממשלה ובמשק, המנסים להתנער מכל אחריות בטענה שג, "לא ידעתי", עדותו של מאיר עמית, מנכ"ל כור, בפני ועדת

הן מתפשטות - כדי להלביש את כל האחרים

סטריפ מזכר

בגדים

מתי יגיע לישראל — קשה לנבא. אך על כך שיגיע — אין ספק. שתיים מחלוצות הגל החדש הן דונה ג'ורדן ופאט קליבלנד, המופיעות עתה

הן יזימו, שכדי למכור בגדים, היו החדשה למכירת בגדים היא — לא להרזי מציגים אותם בפני קהל חלקהות. אות אותם. כלומר: להראות עירום. כרגע — גואה הגל החדש בפאריס. אותם ימים חלפו עברו. היום, השיטה

בתמונה למטה — מרילין מונרו. למעלה — דונה. הדמיון בין השתיים מפתיע תמיד מחדש את הקהל בהופעות השפנות-הדיגמון של הדוגמנית דונה.

מרילין

בפאריס. הופעתן על מסלול מזכירה יר תר הופעת השפנות מעולה, המשלבת חשיפה, שירה ומשחק, מאשר דוגמנות מסלול מפורתית. פאט היא פנתרית שאורה, המזכירה את ג'וזפין בייקר בימים רחוקים. דונה הבלגית מזכירה את ריטה היורדט.

ג'ורדן מוכרת בגדים — בעזרת שדיה החטופים. התמונות בעמוד זה צולמו לא על המסלול, אלא הודגמו על-ידי דונה ופאט עבור שבועון נצולם רבת-פוצה.

דונה

גיין הרלו, ומרילין מונרו. פאט ודונה, שתיהן 1976, הן ילדות מנהמן. בתחילתן, חלמו על עיצוב אמנותי, התייחסו לפני שהתחילו, כאשר גילו כמה כועמדים נאבקים על מספר המקומות המצומצם בבית-הספר. הן החליטו לעבור לדוגמנות צילום, דוידאשו זמן קצר לאחר ש-התחילו. "האופנה הנורמלית נזקקת ל-דוגמניות נורמליות כדי למכור את מוצרי האופנה שם," מסבירה דונה. "אנחנו היינו חריגות ותוקפניות מדי."

* * *

את המוצא לתכונותיהן המיוחדות מצאו בפאריס. מעצב-אופנה גרמני לקח איתן לידיים. הסביר להן את הרעיון

גיזופין הצופים בהופעות-המס' לול של פאט (ארבע וזמונות מסביב) נשבעים שהיא מזכירה להם את ג'וזפין בייקר, ארתה קיט ומריאן אנדרסון, כולן בגוף אחד.

— הן, והרעיון, הפכו לסנסציה. אני עדיין חושבת שאני שטוחה מדי, בעלת רגליים קצרות מדי, וישבן נמוך מדי, מהייכת דונה בעליות. אבל מי שם לב לשטויות כאלה? כשאנחנו מופיעות, רוי אים רק את המעלות הבולטות שלנו. כמובן. ואיך לא? הופעות המסלול ש-הן הפכו לשם דבר. כאשר משמיעה פאט את פזמוניה הקטנים, השזורים בשמות החברות שאת בגדיהן היא מדגמנת בי עירום, ודונה מציגה פרודיה על נערת פייראס אמריקאית של שנות השלושים העליות, שוכח הוקה, גברים וגשים כי אחד, הכל. הם זוכרים רק דבר אחד: שבמקום תצוגת אופנה סולידית, לה ציפו — מתגלה לעיניהם הוויית בידור לא גורר מלית.

התוצאה של כל המהומה: עקור מת המכירות המרשימה של הבגדים ש-מדגמות השתיים — בעירום.

כא

כדוגמנית-מסלול בשיטה החדשה. בת לאם פורטוריקאנית בעלת בית-ספר למוסיקה, ולאב שוודי גנן סקסופון, שנעלם מהאופק עוד לפני לידתה של בתו, פאט קליבלנד היא אמנם יצירתם היחידה של הוריה — אך לחיט-בצמרת. רגליה הארוכות והופעתה הסוערת מוכרות את יצירות האופנה שהיא מדגמנת כלחמניות. בתמונה המרכזית: פאט על המסלול, במבט מאחור.

אומרים עליו שהוא אדם עצבני, שומר מרחק, פולני, היר. הוא רזה, ארוך, מזוקן. זהו אפרים סטן (43). במאי התכניתם הי נודע ביותר של שידורי ישראל. כיום הוא מפקח בכיר בטלוויזיה הישראלית לענייני תרבות, אמנות ודראמה. סיסמתו היא: "ספר רות עברית ותיאטרון ישראלי". זהו הקו המנחה שלו במדור הדראמה. "אם אצליח להביא שלושה אנשים לקריאת ספר של עגנון כתוצאה משידור פרנהיים" הוא אומר. "אראה זאת כהצלחה".

מי שנתן פעם את דעתו על מצב הספרות והתיאטרון בארץ, יכול רק לשבח את סטן על אומץ לב ודבקותו במטרה. ללי כח עם הראש בקיר. עוד יותר מזה: אפרים סטן מודע לעובדה, כי תיאטרון שידורי ישראלי הוא התיאטרון הגדול ביותר בארץ. "עשיתי חשבון עם יוסי יזרעאלי, כי תיאטרון גורמאלי צריך לשק שלושה שנים, ערב ערב, כדי לכסות את מספר הצופים בטלוויזיה בארץ בערב שידור אחד". ועדת הרפרטואר של התיאטרון, הכוללת את נתן שחם, חנוך ברטוב, בועז עברון ואפרים סטן, בחרה עד כה 20 יצירות מתוך 200 שהוצעו. למרות הבחירה הקפדנית, ברור לסטן כי אנשים ילמדו להתגלה על הסנטר של תיאטרון שידורי ישראלי. "אבל לא על הזקן הפרטי שלי". מדגיש סטן המזוקן. הוא רואה בהחלט כמטרה מרכזית טיפוח כישרונות חדשים. **פרס אופק**. מה מתכוון תיאטרון שידורי ישראל להציג בחודשים הבאים? הי רשימה היא ארוכה. תסכית רדיו של יהושע קצו בשם פרידה מציוד, שנכתב מחדש עבור הטלוויזיה ובוים עליידי דויד לרין ושלמה גנון, מכס המשוגע — סיפורו של ישעיהו קורן על חיי העולם התחתון בי

במאי סטן קהל של שלוש שנים

בארבע בשבתות זאב רוח, אברהם גנין וגיוורא שמאי, בבימוי של ראובן מורגן. קיץ 70 — סיפור מאת א.ב. יהושע, שפורסם לפני כשנה וחצי בעתון הארץ על חוסר קומוניקציה בין אב — מורה לתנ"ך מזדקן — לבנו חייל המילואים, שנחשב למת בגלל טעות, שנבעה מהחלפת דיסקיות זהוי. משתתפים: אברהם חלפי, יתדה פוקס ויצחק חזקיהו (חזקי הקטן). הבמאי — אדוארד טוטלר.

תוכניות נוספות:

פנתיים אברם — קומדיה מצחיקה ומי קורית של אברהם הפנר על שני שותפים יהודי וערבי, המחזיקים חנות עתיקות בי ירושלים לפני הקמת המדינה, ועל בניהם המחזקים את השותפות אחרי מלחמת ששת הימים. הסיפור, חבילות מרגרינפילד סיטי מאת הסופר יעקב שביט, שהופיע בשעתו בקשת, יבויים על ידי עמק פרי, המנסה בימים אלה לגייס את אורנה פורת לי תפקיד הראשי. זהו סיפור על אשה זקנה בתקופת חייה האחרונה, כאשר היא מת חשבת עם עצמה ועם העולם בטרם ית חשבון עמה מלאך המוות.

ספורט רק מצלמה אלקטרונית אחת במקום השלוש הנמצאות ברשותה, שהיו מאפשרות את צילום המשחק משלוש זוויות שונות כנהוג בעולם. אבל גם באמצעות המצלמה האחת מפיקים חובבי הכדורגל בארץ הנהא מרובה. כל צופה יכול להיווכח בהבדל

כדורגל בעדשה אלקטרונית

העצום באיכות הצילומים. בשבוע שעבר כבר הוקרן ביום חמישי משחק שלם (בין הפועל תל-אביב להפועל חדרה) שצולם במצלמה האלקטרונית. אבל במשך השנה יוקרנו רק שמונה משחקי ליגה כאלה.

גם שמונה שידורים אלה התאפשרו רק אחרי שנפתרה בעיה טכנית מסובכת: בעיית התאורה במגרש בתנאי מזג-אוויר קשים ובתנאי תאורה לקויים.

הרבה התלבטו בטלוויזיה איך לפתור את הבעיה. היחיד שלא דיבר היה שילון. הוא עשה, כאשר נודע לו שבבריטניה פתרו את הבעיה בהתקנת יחידה אלקטרונית רגישה בתוך המצלמה, המאפשרת צילום ושידור בכל תנאי מזג-אוויר, דאג שילון שאחת המצלמות האלקטרוניות תשלה ל' לונדון. שם יותקן בה מיתקן נסיוני זה והיא תוחזר ארצה, ישר לבלומפילד משם תשדר ישירות לאולפן השידור בירושלים באמצעות מיקרו גל שיותקן במרומי מגדל שלום.

אז לא יהיה כבר צורך בניידת השידור. אלא שבינתיים הניידת היא חיונית ל' משדרי הספורט. משום מה החליטו בי הנהלת הטלוויזיה שבשבועיים הבאים לא תועמד הניידת לרשות צוות מבט ספורט. כך לא ניתן יהיה לשדר שידור חי ממהלך

שהתפטר דן שילון מראשות מח' לקת החדשות בטלוויזיה, הפסידה מח' לקת החדשות את אחד מכוחותיה העיקריים. לעומת זאת הרוויחה מכך תוכנית הספורט של הטלוויזיה. דן שילון, שחזר לתוכנית באמצעותה החל את דרכו בי טלוויזיה, הפך אותה לתוכנית הטלוויזיה המושלמת ביותר בלוח המשדרים של ה' טלוויזיה הישראלית.

על כך יכולים להעיד רבבות אוהדי ה' ספורט בישראל, שזמה שבועיים, מאז חוד' שו משחקי הליגה בכדורגל בארץ, מקבלים דיווח חי, ממצה ומרתק באמצעות הטל' וויזיה.

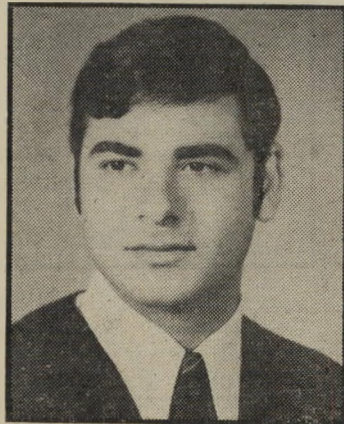
לראשונה הפתיעה בתוכנית הספורט ה' איכות הגבוהה של הצילומים במשחקים המרכזיים של הליגה, אלה הנערכים בי איצטדיון בלומפילד ביר. הטיבה לכך היא שהנהלת הטלוויזיה הסכימה לנדב לשידוריים אלה את ניידת השידור שלה עם צוות שידורי החזק של הטלוויזיה. הצילומים בצוות זה נערכים על ידי מצלמה אלקטרונית, שאיכות הצילומים גבוהה בהרבה מאיכות צילומי הפילם המשודרים משאר המשחקים.

למרבה האירוניה הסכימה הנהלת ה' טלוויזיה להקציב לשידורי החזק של ה'

הובאו לשידור בקלעים ביום חמישי האחרון היו מצחיקות מאוד: יוסטינוב החליט, משום מה, שבן-הרצל דומה לקומפוזיטור הנודע שוברט. "אף פעם לא רואיינתי על-ידי שוברט" הפליט יוסטינוב ספונטאנית בשעת ההתודעות.

שני השמנים הרגישו טוב זה במחיצת זה. בראש וראשונה הם ניהלו ויכוח סוער ביניהם על השאלה מי יותר שמן: יוסטינוב או בן-הרצל? רק בסוף הראיון המוקד' לט היה יוסטינוב מוכן להודות, שלא ל' שידור, כי הוא שמן יותר. על השאלה: "איך זה להופיע בסרטים שאינך מביים?" השיב השחקן הנודע במשלו: "זה כמו לנגן ברביעית מיתרים. במקרה כזה צריך הי נגן לאלץ את עצמו למשמעת של משהו אחר. ואתה צריך להיות מומחה למוסיקה מר שוברט".

שלא לצילום, ערך יוסטינוב בפני כך הרצל הצגה פרטית של חיקויים וריקודים פרועים. מאז הפך גם למרצה לדראמה באוניברסיטה ופעיל ביוני"ץ, אין זה לפי כבודו של יוסטינוב, לשמש ככדורן והוא מנסה בכל מחיר לשנות את תדמיתו. סיפור יוסטינוב, שהוא ממוצא איטלקי-גרמני

קריין רפירי במקום טיפול בפנים

אנגלי, כי סבו היה חי ביפו. רק במיקרה הוא אינו יהודי. אגב, הנזירה היפה המופיעה באותו סרט היא השחקנית פרנציסקה אנסי. מי שגילמה את תפקיד ליידי מקבט בסרטו האחרון של רומאן פולנסקי, כל נסיונותיו של בן-הרצל לסחוט מפיה הודאה המאשרת את השמועות, כי פולנסקי מתעלל בשחקי

בשלבים ראשונים של הפקה מצויים כבר גם צייד הצביה מאת יצחק אורפס, גשם נדבות מאת אהרון מגד, שאלה של זהות מאת שולמית הר-אבן, שמו הולך לפניו מאת אפרים קישון, אבות ובנים מאת בנימין גלאי, אגדות לוד מאת משה שמיר, הכלה וצייד הפרפרים מאת ניסים אלוני, המגילה מאת איציק מאנגר, הספינה או לואה של ליובה אליאב והדוד דוד הולך לראות כלה מאת לאדיסלב גרוסמן בעל

עורך בן-הרצל הצחוקות פרטיות

פרס האוסקר היחיד החי במדינת ישראל, אותו קיבל על סרטו המפורסם החנות ברובו הראשי.

מאחורי הקלעים

שוברט מראיין

את יוסטינוב

לחוויות אישיות מיוחדות במינן זכה עורך-מפקח תוכנית קלעים, יעקב בן-הרצל, כאשר נפגש עם השחקן-במאי-סופר-משורר פטר יוסטינוב (50) בזירת הצילומים של הסרט המשאית הגדולה וקליר המסכנה, ליד עמודי שלמה בתמנע. החוויות, שלא

עורך שילון

מי שם רגל לכדורגל?

משחק הכדורסל בין מכבי תל-אביב ל' פאנאתניקוס היוונית, שיתקיים השבוע. ההרגשה היא שבהנהלת הטלוויזיה פשוט לא מעוניינים שדן שילון יצליח. אם הוא עושה את מדור הספורט למדור המעניין ביותר של הטלוויזיה, יש מי שישיש לו רגליים. העובדה שהסובלים הישרים מכך יהיו הצופים, אינה מהווה כנראה שיקול ברימישקל בחישובי הנהלת הטלוויזיה.

נים העובדים עימו בשעת ההסרטה, עלו בתוהו.

תפוס

כפי יכולתך

הספורט המבוניים-המזויף ביותר בעולם הוא ספורט ההאבקות החופשית: תפוס כפי יכולתך (קט'ש). אלפי אוהדים ישראלים שרוצים לספורט זה. מעולם לא התמיצו אפילו שידור אחד מתוכנית הטלוויזיה של ירדן ולבנון. החל בעונה זו יכולים המ' שוגעים לדבר לספוג את אותה כמות של אכזריות והנאה סאדיסטית בתוכנית הי ספורט הערבית של התחנה הישראלית.

עורך התוכנית, מוחמד אבו בכר מכסר זילפה, שלידי מגידן, בוגר האוניברסיטה העברית בסוציולוגיה, צריך היה להאבק מאבק כלל לא חופשי, כדי לקבל רשות להקרין סרטים אלה. מי שנהנה מפסורסמת אישית ביותר כתוצאה מהפופולאריות של מישדרי ההאבקות האלה, הוא מגיש הי התוכנית, נביל רפירי, שהוא ערבי נוצרי (24) ממזרח ירושלים. מומחה לטיפול ב' עור הפנים — מקצוע אותו למד במכון ליופי בלבנון, לפני שעבר בהצלחה מבחן מסך בטלוויזיה הישראלית.

סיפור השבוע רווק עליו זה, כי ברובע הנוצרי של העיר העתיקה עקבו אחריו ארבע בנות, התיכות אחת אחת, ואחת מהן שדיברה בכוונה בקול רם אמרה, כי היא פותחת את מישדרי הטלוויזיה של ישראל, רק כדי לראות את ההאבקות. רק מפני שמופיע שם קריין חדש ויפה-תואר.

תהדריך

● **סרט השבוע** (יום ד' 8/12, 21.00) לוחם השוורים והגברת — מפקח צעיר יוצא מברודווי למקסיקו כדי ללמוד את אומנות מלחמת השוורים. משתתפים: רוי ברט סטאק וקאתי חורדו.

● **החשמונאים ואנחנו** (יום א' 12/12, 20.30) השר שמעון פרס והפרוי' ספורים צבי יעבץ (מנחה), יהושע אפרון ושמואל אטינגר ינסו לערוך השוואה בין מדינת ישראל ומדינת החשמונאים. מפקח — חנינא אמיץ. במאי — אילון גויטיין.

● **ענקי הג'ו** (יום ג' 14/12, 21.00) מתוך מופע יחיד במינו שנערך בהיכל התרבות בתל-אביב בהשתתפות ענקי הג'ו מארצות-הברית, שמעולם לא הופיעו יחד בהרכב זה: דיזי גלספי הצעירה, קאי ווינדינג — טרומבון, אל מק קיבון — קונטרבס, סוני סטט — סקסופון, ארט בלייקי — תופים וחלונים מונק — פסנתר.

(המשך מעמוד 16)

תתפוס, אולם מטרתם של הפרסים הושיגה. הם לא באו יחד עם כולם. בשיראז עצמה הם שוכנו בנפרד מיתר החברים, בבית פרטי שהועמד לרשותם. עם פתיחת הסימפוזיון הציעו להם הפרסים, הכל באדיבות פרסית מופלגת, לצאת לראות את אחד הסכרים הגדולים של אירן, אותו בנו לאחרונה הישראלים. כאשר סרבו, לא היתה למארחים ברירה, והם נאלצו להשאיר את אורחיהם במקום. אולם התוויות, שניתנו לישראלים כדי לשאתם על דש בגדם, כנהוג בקונגרסים רבי-משתתפים, לא נשאו משום מה את שמה של מדינת ישראל, גם דגל ישראלי לא נמצא. הפרסים, בתמימות מעושה, הציעו לישראלים כתחליף דגל תוניסאי. גם בו הרי יש כוכב. אמנם רק בן חמישה קצוות, אך כמה יכול להוסיף או לגרוע קצה אחד?

נקמה של "היהדות העולמית". נראה כי אחת הסיבות ליחסם של ה"פרסים", נוסף לרצון לספק את תביעת ה"ערכים" ההחריים את ישראל, היתה טענתם ש"היהדות העולמית" גייסה את כל אמצעי התקשורת בעולם כדי להשמיץ את החגיגות על ראוותנותן. "כך נקמו היהודים על החרמת ישראל", טענו הפרסים באוני חבר המשלחת הישראלית. כשחזרו המדענים לארץ, היו מהם ש"התבטאו במרירות על שנשלחו בניגוד לרצונם למקום, בו היו בלתי רצויים. או למן את הרגשתם זו לא יכלו לבטא בפומבי. שכן, משרד-החוץ הודרו להצניע את הפרשה, ואנשיו ביקשו מחברי המשלחת לא לדבר על "חוויותיהם".

"נסיעתם של אנשי האוניברסיטה ה"עברית לאירן", טוען דוד תורג'מן, מה מחלקת המזרח במשרד החוץ, "אורגנה על-ידי האוניברסיטה לרגל כנס היסטוריונים שנערך שם, ואילו למשרד-החוץ אין יד בדבר".

קשה לראות כיצד מתיישבת גירסא זו עם ההסבר שנתן לפרשה דובר האוניברסיטה, ואשר לפיו הוזמנו המדענים כל אחד בנפרד, ע"י אוניברסיטת שיראז, שגם מימנה את נסיעתם, ומכיון שהוזמנו במועדים סמוכים זה לזה, נסעו כולם בצוותא.

מבין כל הגורמים הקשורים בפרשה, אנשי המשלחת הם היחידים הקושרים את נסיעתם עם משרד-החוץ.

דיעות

שני קולות -

תביעה אחת

שני האישים שונים למדי זה מזה. ה"אחד בסוף שנות ה-40 שלו, השני בסוף שנות ה-30.

שניהם שייכים לצמרת מקצועותיהם. האחד חייל מקצועי, שעבר לחיים אקדמיים. השני אקדמאי מקצועי, שעבר חלקית לעיתונות ולענייני-ציבור. שניהם פירסמו מאמרים שדמו זה לזה להפליא, ושהופיעו בשני עיתונים באותו יום.

אלוף ופרופסור. מתתיהו ("מת"י) פלד, שהפסיק לחתום על מאמריו בתואר "אלוף (מיל)", פירסם את דעתו במערב, תחת הכותרת הנייטרלית "ההסדר החל"ק". אמנון רובינשטיין, שאינו חותם בתוארו "פרופסור", נתן למאמרו בהארץ כותרת מפורשת יותר: "תנו סיכוי לי שלום".

לדעתם דיעה אחת: ממשלת גולדה מאיר פוצצה את ההסדר החלקי, מפני שהעמידה תנאים ששום מצרי אינו יכול לקבלם.

רובינשטיין: "ארבעת תנאים אלה (של ממשלת ישראל להסדר חלקי) ...משמער תם קיצונית ביותר. מבחינה מצרית פירוש המצטרב הוא השלמה עם כיבוש ישראלי של רוב חצי-האי סיני... מצריים תתחייב לקבל למעשה את שליטתה של ישראל בסיני בלי שיהיה בידה כל אמצעי ללחץ להסדר של שלום ולנסיגה ישראליה".

פלד: "נקבע כי ההסדר החלקי יתקבל על-ידי ממשלת ישראל רק אם ייהפך להסדר סופי. או, במילים אחרות, רק אם יחד עם קבלתו תצהיר מצריים על סיומה של המלחמה אחת ולתמיד. (הממשלה (המשך בעמוד 24)

קול חתן
דודו דותן ורעייתו מתחת לחופה. בניגוד לחתונות של אחרים, בהם דודו הוא מעיין-שופע של מצחיקנות סוערת, היה השמנמן רציני בחתונתו.

קול כלה
ציפי שביט ובעלה מתחת לחופה. המעמד כבד-המשקל לא דיכא את המצחיקנית העגלגלה כחאזיה, והיא שפעה הומור וצחוק לכל אורך העסק.

חתונות השמנים

דודו ודדו
הרמטכ"ל החדש במשפחת דותן, והרמטכ"ל המיועד של צה"ל, אלוף דוד (דדו) אלעזר, נהנים מבדיחה פרטית בעת חתונתו של דודו. בניגוד לצחוק הסוער של דדו, חיכוך של דודו ענום קימעה, כאילו התחתן זה עתה.

גנה. ציפי עומדת לצאת לסיבוב בחו"ל עם להקת ה"חבר". מתנתו של פשנל: הוא מינה את בעלה הטרי להיות מנהל הבמה, איפשר בכך לזוג ירח-ידוש בחו"ל.

חתונתו של דודו ועיריית היתא
מהומה לא פחותה. 900 אורחים מילאו את מועדון כליף ביפו, שנסגר לאותו ערב. בתוכנית האמנותית הופיעו צדוק סביר, שושנה דמארי, יהודה ברקן, אורי גלר, מני פאר, יגאל בשן, ואפילו דודו דותן. היחיד שקילקל את השמחה הכללית היה החתן. דווקא הוא, המשמח לבבי-אנוש ב"מסיבות ימי-הולדת וחתונות של כל חבריו, היה רציני הפעם כמעט כל הערב, שכח את כל הבדיחות שלו. היחיד שהצליל להצחיק את המצחיקן העליון היה הרמטכ"ל המיועד, אלוף דוד אלעזר, שהיה אלוף פיקוד ה"צפון בתקופה שדודו היה חבר להקת הפ"קוד. דדו, מסתבר, היה הדבר היחיד המציח חיק שראו דודו באותו ערב. מלבדו, היו החיים רציניים בעיניו.

לא פלא. בהתחשב בעובדה שהוא נאלץ להוריד 15 קילו לפני שעירית הסכימה להתייצב לצידו מתחת לחופה.

זוהר בדשא
האמרגן אברהם דשא, הלא הוא פשנל הנודע, זוכה לנשיקה זוהרת מציפי שביט, ששערה משונבץ השושנים משיא ריחו למרחקים. בצד, מחייך בנחת הבעל הטרי, הסטודנט מושיק פריבס.

רוצה) בהפסקת המלחמה ובהחזקת השטחים בעת ובעונה אחת.

בלי שמץ גמישות. שני הוגי-הדעה עות הגיעו למסקנה זו בדרך הגיונית פשוטה. גולדה מאיר דורשת שתמורת נסיגה מקו בר-לב תסכים מצריים להפסקת-אש, "נצחית", תוך קביעת חיץ בין שני הצבאות — מבלי שישראל תצהיר אף מילולית על כך שהסדר החלקי הוא שלב בדרך להסדר כולל.

המסקנה: אם תפרוץ עתה מלחמה מחודשת, יפול חלק ניכר של האחריות על ממשלת גולדה מאיר. שניהם דורשים שישראל תציג תנאים סבירים יותר להסדר.

בעוד שרוביגנשטיין מסתפק בקביעה כי לדעת רבים אין קו בר-לב חשוב במיוחד, מעו החייל המקצועי להרחיק לכת. קובע פלד: המצב האיסטראטגי של ישראל לא יורע כלל אם יעברו כוחות מצריים את התעלה. להיפך: כוח מצרי של פניו מידבר ומאחוריו התעלה יהיה נתון במצב מסוכן. לכן מציע האלוף להציג רק תנאי ישראלי אחד לנסיגה מקו בר-לב: שכוחות סובייטיים לא יעברו את התעלה יחד עם הכוחות המצריים.

אולם גם בכך מאוחדים שני הכותבים: שאין כל סיכוי שממשלת ישראל תגבש עמדה חדשה כלשהי. הסיבה היא פנימית. פלד: "היחסים (בתוך הממשלה עצמה) יכולים להישאר סולידיים רק כל זמן שאין אף שמץ של גמישות בעמדת הממשלה".

הפגנות

„זהב שחור —

צמרת שחורה!"

ההפגנה שנערכה ביום הראשון השבוע בשדרות קרן קיימת בתל-אביב, מול בית-מגוריו של שר המשפטים יעקב שמשון שפירא, שימשה מקור התרגשות ליישיות הרחוב, וסקרנות לפעוטים שבשדרה. שכן מספר המפגינים לא עלה אמנם על חצי הריסר, אולם קולותיהם וסיגנונם חוצב תלהבות, השלימו במספר דציבלים של רעש את הפחת המיספרי.

השר מבקש הפגנות. ההפגנה התקיימה לאחר שהמספרה הסירה את התגדרותה לכן, בעקבות בקשתו של השר עצמו להרשות לצעירים להפגין מול ביתו. כאשר נודע לראשונה על כוונת הצעירים להפגין, הומין צבי דינשטיין, סגן שר האוצר, את נציגם, יאיר פרידמן, לשיחה אליו. מספר פרידמן: „השיחה נסבה על ענייני נפט. דינשטיין ניסה לברר בשם מי אנחנו פועלים, וביקש לשמוע את דעתנו לגבי דעות שונות."

למרות השיחה, החליטו יאיר וחבריו לקיים את ההפגנה. הם קישטו את השדרה בדגלי הלאום ובסיממאות שלא הותרו ספק לגבי סיבת הפגנתם: „הדור הצעיר נגד שחיתות", „זהב שחור — צמרת שחורה", „הצדק ושפירא לא הולך יחד", „ההפקר משתולל לנגד עינינו", „שפירע — התפטר מייד".

שדושת המוסקטרים. מי הם המפגינים? לפני חודשיים, פורסמה בהעולס הזה 1779 כתבה על קבוצת צעירים הקוראת לעצמה בני-אור, אשר יצאה במודעות-ענק להגנת המיסד. שניים מהפעילים בבני-אור — היו שניים מהמפגינים השבוע: יאיר פרידמן ואלי ווהל.

יאיר פרידמן (27), גריפקאי, המתפרנס ממכירת מעטפות לימים מיוחדים, הוחדר ומונו בקשירת קשר לביצוע זיופי שטרות בקנה מידה גדול. אלי ווהל (24) סוכן ביטוח שנמצא אשם בעיסוק ברפואה ללא קבלת רשיון על-ידי ריפוי בהיפנוזה.

מפגין שלישי, השבוע, היה מייק גולדשטיין — בעל דיסקוטק ודמות דיוגופית ידועה, מהצעירים הבולטים ברשימה המרכזית. הוא ופרידמן היו מעמודי התווך של הדור הצעיר בע"מ. נראה שעד היום לא ניתקו את קשריהם עם מפלגה זו. השניים נפגשים באופן קבוע עם חברי הכנסת מאיר אביזוהר.

ואכן, נימת התקפה אישית לא חסרה בעת ההפגנה, כשאלו ווהל צעק בהיסטריה לתוך המיקרופון: „בגלל זקן זה שיש לו השיגעון להיות נשיא המדינה, אנחנו מפידידים מיליונים."

ד"ר פרידמן

בחיפה האדומה, עליו בימים אלה. היא לא הספיקה לעקל עדיין את פרשת יצחק קרפ, הפרקליט המאוהב (העולם הזה 1759) — כשהתפוצצה פרשת הפסיכולוג החיפאי נתן רוניק, שהאשם בניצול מעמדו לשם ביצוע מעשה מגונה בלקוחות והוצאת כספים בטענות שווא (העולם הזה 1786). עוד לא רגעה פרשה זו — והתפוצצה הפרשה האחרונה, ד"ר אריק פרידמן (40) הוא רופא ילדים חביב, שימש שנים רבות כרופא משרת חיפה, בדרגת מפקח. עוד לפני שדבר מעצרו פורסם בעיתונות, נפוצו שמורעות שלוחות-רען ברחוב הילל, מקום מגוריו, „בית בושט, אונס פציניסטי", לח"ש שוכנים מרוחקים.

השמועות נמוגו כשפורסם דבר המעצור, או נודע כי הוא הואשם על-ידי הפרקליטות בשידול לזנות ובמעשה מירמה מתוכנן.

מאותו רגע לא פסקו הטלפונים לצלצל בביתו של ד"ר פרידמן. רובם היו מגברי רים שביקשו כי הדוקטור יסדר להם

„כשעברנו במסדרון,

תפס אותי הרופא

בכל מיני מקומות

אינסימיים בגופי."

החתיכה במרפאתו. הצילצולים העליזים גרמו לאשתו של פרידמן התמוטטות עצבים. למרבית הצער, לא יכלו לנתק את הטלפון, וכללי עבודתו של פרידמן, כי רופא ילדים וכללי של קופת-חולים מכ"ב, חייבה אותו להישאר מחובר.

אך היו גם צילצולים אחרים. מכרים רבים של ד"ר פרידמן, שהוא דמות מוכרת בחיפה עקב עבודתו כרופא במיטרה, בתנובה, ובקופת-חולים מכ"ב, ביקשו לשמוע את גירסתו, לעודדו לשימוע הכחשתו.

הסערה החלה בשקט, בצורת מורדע צנועה בלוח הכפול, במדור הצעות עבודה: „רופא מעוניין בבחורה נחמדה למרפאתו ת.ד. 700 — חיפה". מספר ד"ר פרידמן, גינגי, בעל קומה ממוצעת וקרחת חלקית: „מסרתי את המודעה היות והייתי זקוק לעזרת למרפאה. ולא משום סיבה אחרת. העובדת הנוכחית עוסקה עם התינוק שלנו, שנולד לפני כארבעה חודשים, והייתי זקוק לחדשה.

„קיבלתי עשרות מכתבי תשובה. לא לכולם עניתי. לחלק מהפגנות השבתי בכי, תב, כאשר הן לא ציינו מספרי טלפון. לי אחרות טלפנתי."

אחת הפגנות היתה לואיז מיימון (32) עקרת-בית מקריית-אטא, אם לשלושה. מספרת לואיז הבלונדית, המחייכת ללא הרף בעליזות:

עניתי למודעה, והרופא קבע לי פגישה ליום שישי, 22.10.71. הגעתי אצלו בשעה שבע בערב. בהתחלה אמרתי לו שקשה לי לבוא ביום שישי, אז הוא אמר לי לבוא במונית, והוא יחזיר לי דמי הנסיעה.

כשהגעתי, הוא הומין אותי לשבת, וכי בד אותי בכוס יין. הוא התחיל לשאול על מצב משפחתי, ואם בעלי מסכים שי אני אעבוד אצל רופא שבאים אליו גברים. אמרתי לו שאני מעוניינת בעבודה טובה. הוא אמר לי כי הוא אלמן.

אחרי זה, הוא אמר לי שהוא רוצה לי גלות לי בשביל מה הוא מחפש בחורה לעבודה. נוסף לעבודה הרגילה של קבלת הקהל ולענות בטלפונים, הסביר לי, הרי שאם אמצא הן בעיני, אני ארווית יותר כסף. הוא גם אמר שהמטרה שלו היא, שבזמן שהוא ישכב אתי, יהיו עוד רופאים שיסתכלו עלינו, ובמיוחד רופא אח, שיהיה לא גבר, ונתנה מזה. פחדתי שאולי יגעו בי לרעה, ועניתי

רופא הילדים: ד"ר אריק פרידמן

והיטסור היידי?

שיש לי שותף רופא, ולבד אינני יכול לקבל אותה לעבודה. שאני מוכרח להתיר ייעץ איתי. חשבתי שלואני תהיה בזמן שחברי גבריאל יהיה אצלי, ואז אוכל לר-מר לה סופית שלא אוכל לקבל אותה ל-שיחה.

גבריאל בא אלי תמיד לבדיקה שיגרי תית ביום שישי. כשהוא בא הפעם, הפ-שלתי את שרוולו והתחלתי למדוד לו את לחץ הדם, כאשר נשמע צילצול ב-דלת.

פ תחת, וכפתח היתה לואיוה. הכ-נסתי אותה פנימה. היא ניסתה להי-כנס לחדר העבודה שלי. לקחתי והור-שבתי אותה בחדר אחר. אמרתי לה: "שבי בבקשה, אני כרגע עסוק." היא ע-תה לי בקול רם, ממש בצעקות. לא הבנ-תי מה פתאום. נכנסתי בחזרה לחדר ה-עבודה. החבר שלי כנראה לא הרגיש בנוח כתוצאה מהשיחה, התלבש ופנה ל-צאת. אז היא פנתה אליו: "למה אתה יוצא. בוא תישאר. נבלה."

הפאצינט שלי איש עדין. הוא יצא בלי לענות לה. מיד לאחר שיצא, נכנס-פנימה השוטרים. לאחר שחתמתי על כל ההודעות במי-שר, לא שיתרתי אותי. דרשו ממני לר-טור, לא שם הפאצינט שהיה אצלי. גב-ריאל פלד, שהוא גם חברי, בא ממשפחה מסורתית. הוא סבל בזמנו מחלות. ידעתי שאם המישרה תתפרץ אליו ביום שבת, כפי שעשו לי, חיינו בסכנה. העדפתי ל-שבת במעצר, ולא לגלות את שמו. מאו-חר יותר התברר, לי, כתוצאה משיחה בין שוטרים חנין לבין קצין בכיר במישר-טור, ששמו של גבריאל היה ידוע להם. משמע: הם החזיקו אותי יומיים במעצר - לשווא.

דבר נוסף: כשביקשתי לשמוע את ההקלטה של השיחה שהתנהלה כביכול ביני לבין לואיו, טענו השוטרים שהסרט

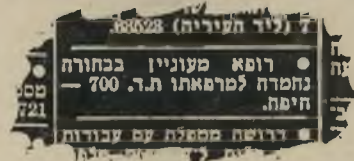
סיפוריהם האישיים

של רופא הילדים

החיפאי - ושל

הנשים הטוענות

שניסה לפתוחו

המודעה הגורלית

שפירס ד"ר פרידמן ב, לוח הכפול ב, ידיעות אחרונות, במדור הצעות עבו-דה, ב-15.10.71: "רופא מעוניין בבחורה נחמדה למרפאתו. ת.ד. 700, חיפה."

אני מבקש להזמין את עורכת-הדין שלי, והזמנתי את עורכת-הדין אסתר חנין. היא באה מייד לאחר מכן. השוטרים ערכו חיפוש במכתבים שלי ובשולחן. לקחו איתם את המכתבים ש-קיבלתי בחשוכה למודעה שנתתי בעיר-תון. במשך החיפוש, אמרו לי שאני חשוד בשידול לזנות.

"לא האמנתי למה שאני שומע. הייתי מבולבל ומייואש. הם לקחו אותי איתם ל-מטה המישרה. אשתי היתה אז חולה. במישרה, החל קצין בשם מגן לצעוק עלי, כאילו הייתי ילד קטן שנתפס גונב עוגה. ביקשתי ממנו לא לצעוק עלי. ה-וויכוח בינינו התנהל בקול רם. אמרתי לו שאין אני מרגיש עצמי אשם, ולא עשיתי דבר.

יחד עם זאת, התחלתי להיות נפחד. השעה היתה מאוחרת. פחדתי ממה שיקרה לאשתי. אמרתי לו שיתחיל לכתוב. הוא שאל אותי שאלות וכתב על דף. לא ראיתי את מה שהוא כתב. אך כשהוא הקריא לי את מה שכתב, סמרו לי אותן-שערות שאני לי היה שוני בין מה ש-אמרתי לבין מה שהיה רשום. אך בסוף נכנעתי והתמתי על הכל כי טענו שלא ישחררו אותי.

פ רידמן בוחה רגעים מספר בשקט

ניכחו, ממשיך בסיפורו: עד היום אני לא יודע מה גרם לכל הפרשה. הבחורה שהתלוננה במישרה באה אלי לראיון. שום דבר לא היה משו-נה. לא תארתי לעצמי שעקב הביקור שלה יהיו לי כל כך הרבה צרות. ברגע שהגיעה, היא עשתה רושם של קצת פרימיטיבית. מייד ראיתי שהיא לא מתאימה לי. היא לא ידעה לקרוא ולכתוב עברית, וגם לא היתה גימנסית. בתום השיחה לא נתתי לה תשובה חיובית. ר-הוספתי שאם היא רוצה, היא יכולה להת-קשר אלי. את זה אמרתי לה לאחר שהיא להצה עלי. היא ניסתה לשכנע אותי כל הזמן לקבל אותה לעבודה.

כשאני מראיון, אני לא נותן בדרך כלל תשובות מיד. פשוט לא נעים לי לומר לבן-אדם בפנים שאיננו מתאים לי. לכן אני מבקש שיתקשרו, ואז אני אומר שה-תשובה שלילית. בזמן השיחה היא סיפרה לי שהיא גרושה.

היא התקשרה כמה פעמים. ביקשה מ-מני לקבל אותה לעבודה. בסוף אמרתי לה לבוא ביום שישי שלאחר מכן. היות ורציתי להיפטר ממנה, עלה בדעתי רעיון. יש לי חבר טוב שהוא גם פצינט שלי. גבריאל פלד, סוחר. החלטתי לספר לה

שאני מסכימה לכל מה שהוא רוצה, אבל שאני רוצה לראות קודם מי זה הרופא האחר, ואני מוכנה לבוא פעם אחרת. קבענו פגישה בבית של ד"ר פרידמן ל-מחרת שוב פעם בערב, והוא אמר שגם הרופא השני יבוא אז.

לא סיפרתי לאף אחד על כל העניין, רק החלטתי להתלונן במישרה.

ל מחרת, מתחנות המישרה, טיל-פנה לואיו בעצת המישרה, דחתה את הפגישה. בין ד"ר פרידמן ללואיו נער-כו עוד מיספר שיחות טלפוניות. עד אשר נקבעה פגישה ביניהם ליום שישי, שבוע לאחר פגישתם הראשונה.

לפגישה זו הגיעה לואיו מצוידת ב-רשמקול שהיה קשור לביטנה. בחוץ המ-תינו בלשים של המדור המרכזי של ה-מישרה.

מספרת לואיו:

בשעה שבע בערב בערך באתי לביתו של ד"ר פרידמן. הוא פתח לי את הדלת. הוא היה לבוש יפה, עם חליפה שחורה ו-חולצה לבנה ועניבת. הכל היה סגור ו-קט, והוא אמר לי תיכף לא לדבר.

שאלתי למה. והוא הסביר לי שהרופא השני לא רוצה רעש.

הוא הכניס אותי דרך הפרוודור, שהיה חשוך, ובדרך תפס בגופי בכל מיני מקו-רות אינטימיים. הוא נישק וחייב אותי כל הזמן בהתלהבות ובהתרגשות. הוא התנהג בפראות.

הדלת של המשרד היתה קצת פתוחה, וכשעברתי לידה ראיתי בפנים גבר ערום

הערב תהי בשבילי, אמר לי הרופא כשהאורח הערום ברח.

לגמרי יושב על כיסא. כשעברתי, הוא הסתכל בי. ד"ר פרידמן אמר לי תיכנסי, והוביל אותי לחדר חשוך עם אור קטן אדום, ואמר לי: "תיכנסי ותתפשטי." אמרתי לו: "קודם כל תן לי להכיר את הרופא לפני כן ולשוחח איתו." אז ד"ר פרידמן אמר לי: "לא באת למטרה זו. את צריכה לשחק ולא לדבר אף מילה, כי יש שכנים וירגישו."

התרגנתי על התנהגותו וכוונותיו ה-דוניות. התווכחתי אתו בקול רם. בינתיים האיש הערום פתח את הדלת של הבית - הוא כבר התלבש - ויצא. קראתי אליו: "בוא הנה, למה אתה בורח?" הוא לא ענה לי וברח. ד"ר פרידמן אמר לי: "האיש הזה שברח את לו אשה וילדים, והתנהגותו הפחדית אותו. הוא לא רוצה בעיות. עכשיו זה ישאר ביננו, והעבר חתי בשבילי ותשכבי איתי."

אמרתי לו: "למה אתה רוצה לשכב איתי בכוח?" הוא ליטף אותי והספיק לנשק אותי. אזי רציתי לצעוק, ואז נכ-נסה המישרה. אמרתי לד"ר פרידמן: "אתה התכוונת לעשות אותי זונה על ה-כביש, אבל אני סירדתי אותך לפני כן."

ד"ר אריק פרידמן מכחיש בתוקף את סיפורו של לואיו מיימון. הוא מדבר בשקט, במשפטים קצוצים. לעי-תים הוא מפסיק, בוחה באוויר. ניכר בו שעדיין מפעל את אשר קרה לו.

מספר פרידמן:

האסון התחיל לפני מיספר שבועות, ביום שישי. צילצלו בדלת המרפאה שלי. פתחתי, ונכנסו חמישה אנשים. אחד מה-הציג לפני זר-חיפוש. "אנחנו מהמישר-טור", אמרו. הייתי נדהם ומבולבל. אמרתי להם ש-

מאשימה מיימון

סביבות שש וחצי בערב. כשהגעתי לקליניקה, נכנסתי, התיישבתי, תי, הורדתי את המעיל של החליפה, והרמתי את שרוול החולצה של יד שמאל. זה הכל. מעולם לא הייתי ערום. ד"ר פרידמן שם לי את המכשיר שבו דק לחץ דם. נזמה לי שהמכשיר הראה על לחץ 95/165.

עוד אני יושב כך עם המכשיר, צילצול בדלת. ד"ר פרידמן ניגש לפתוח וסגר את דלת המשרד. שבו אני יושבתי. שמעתי קול של אשה אומר: "שלום ד"ר פרידמן." והתפתחה שיחה ביניהם. הוא אמר לאשה שתיכנס לחדר-ההמתנה. בי-נתיים אני הורדתי את המכשיר, והתי-לבשתי. ד"ר פרידמן נכנס חזרה למשרדו, ואני אמרתי לו שלום ויצאתי. בפרוודור, ראיתי את האשה שנכנסה לפני כן. היא באה מכיוון חדר ההמתנה, ואמרה לי: "למה אתה הולך?" היה לי רושם שהיא מזוהה, ולא עניתי לה. יצאתי, ונסעתי הביתה.

עד כאן, סיפורו של פלד.

ע ד באן, שלוש הגירסאות של שני הצדדים. לואיו מיימון מצד אחד, והר-דוקטור וידיו מצד שני.

אלא שלואיו מיימון לא היתה היחידה שענתה למודעתו של הדוקטור. אחת ה-אחרות היתה סימה בן-שלום, פקידה חופאית בת 17. לאחר שהתפוצצה הפרשה בר-בים, סיפרה סימה על מה שהת-רחש במרפאה האופונית ביניה לבין ד"ר פרידמן:

באמצע חודש אוקטובר השנה ראיתי מודעה בעיתון ידיעות אחרונות על רופא (המשך בעמוד 26)

* השם הוסווה כדי למנוע אינטימיות.

שמעוניין בבחורה נחמדה לעבודה במר פאתו. היות ואני עבדתי בעבר בבית-מלך קחת, חשבתי את עצמי מתאימה. כתבתי לו, ענה לי ד"ר פרידמן, וקבע לי פגישה. באתי אל ד"ר פרידמן ביום 24 לאוקטובר, בשעה שבע וחצי בערב. הוא היה לבדו במרפאתו, לבוש חליפה. הוא הכניס אותי לחדר, כנראה חדר-קבלה — היתה שם מיטה של רופא וגם שולחן.

הוא ישב על יד השולחן. אני ישבתי מולו. ד"ר פרידמן שאל אותי פרטים אישיים שלי, איפה עבדתי, מה משכורת שקיבלתי, ואם אני מעוניינת לעבוד אצלו. הסברתי לו שאני מעוניינת.

הוא נכנס לחדר סמוך, והביא בקבוק גדול ושתי כוסות. הוא מזג לי מהבקבוק משקה אדמדם, והזמין אותי לעשות איתו לחיים. לא שתיתי אבל הרופא שתה. הוא הסתובב סביבי, וליטף את שער ראשי. אמרתי לו שאני לא מרגישה נוח אם נוגעים בי. הוא הוריד את היד ממני, אבל אחר כך ליטף את ראשי עוד מיספר פעמים. הוא אמר לי שאני בחורה נחמדה, ואתקבל אצלו לעבודה, כי אני נראית לו בסדר גמור.

כאן נעצרת סימח בסיפורה. **כ**אחר היא אוזרת אומץ, וממשיכה:

ד"ר פרידמן התיישב ליד השולחן, ואמר לי כי אני קצת ביישנית. הוא שאל אותי שאני בטוח לא בתולה. עניתי לו שאני כן בתולה. אז הוא אמר לי שלפני מים, כשאין פאציינטים, נשב שנינו בחדר לבד. "בשעות הפנאי, תבואי איתי במגע מיני", הוא אמר לי.

עניתי לו שלא באתי אליו לשכב איתו, אלא לעבודה במרפאה. אבל הוא התחיל לשכנע אותי להישאר אצלו והוא יתן לי משכורת טובה. קמתי ועזבתי.

לפני שעזבתי, אמר לי ד"ר פרידמן שאם בכל זאת אסכים, שאתקשר אליו. לא התקשרתי. כשחזרתי הביתה, סיפרתי ל־אבי. אבי התרגז ורצה ללכת אל ד"ר פרידמן לעשות לו סקנדל. לא נתתי לו. הסברתי לאבי כי הרופא לא עשה לי שום דבר, רק דיבר.

עד כאן, סיפורה של סימון.

כבקרית אחרת במרפאתו של ד"ר פרידמן היתה זרדה בנר מיני, חיפאית בת 17. גם היא נענתה למודעה — וגם היא נתקן לה, לפי דבריה, במיסטר הייד. סיפורה וזדה:

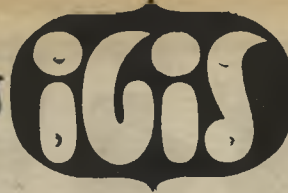
כשבאתי אל ד"ר פרידמן בתשובה למר דעה שלו, באתי עם החבר שלי, יצחק. הוא נשאר לחכות למטה. חשבנו שזה יקח לא הרבה זמן.

כשעליתי למעלה, קיבל אותי הרופא, ואמר לי להיכנס למשרד שלו ולחכות עד שיגמור עם החולה שהיה לו. אחרי שגמר, הוא נכנס אלי לחדר. הדבר הראשון שעשה, הוא כיבה את האורות של שאר החדרים, והשאיר בחדר שלו רק מנורת שולחן קטנה. הוא החיישן ממולי ושאל אותי הרבה פרטים אישיים. ישבתי אצלו הרבה זמן. הוא שאל הרבה. ואני עניתי. בין השאר הוא אמר לי שהוא לא חי עם אשתו בצורה תקינה, ושאל אותי אם יש לי חבר, ואם אני אוהבת אותו.

במהלך השיחה הוא ביקש שאעבור ו־אשב לידו. כאשר התיישבתי, הוא נתן לי לקרוא ספר עם תמונות על הריון ומין ורחם של אשה. הוא אמר שהוא רוצה לראות מה אני מבינה בזה. תוך כדי כך, הוא משך את ראשי אליו ונישק אותי. וגם העביר ידיו על שוקי. לא ידעתי איך להגיב על כל זה. זה לא מצאתי בעיני. אמרתי לו שאני רוצה לרדת לחבר שלי. ואמרתי לו שלום. הוא אמר לי לבקש סליחה מחברי על העיכוב, וביקש שאתקשר אותו לקבוע פגישה.

כאשר התקשרתי, לאחר זמן, טלפנית, ואמרתי שאני באה עם החבר שלי. הוא אמר שעלי לבוא לבד: "רק את תעבדי אצלי, ולא הוא". אמר לי:

אני מכל זה הבנתי, שאין לו מחשבות טהורות. אמרתי לו שאם כך, אני לא באה. ובאמת, לא הלכתי אליו יותר.

פרס ראשון ב"לוח" מצטבר עד

250,000 ל"י

יום שני המועד האחרון
למסירת טופסי ה"לוח"

תעריפון המנויים של החל מ-1.12.1971

ל-1/2 שנה			לשנה בלירות		
ס"ה	מחיר הוצאות משלוח	מחיר העיתון	ס"ה	מחיר הוצאות משלוח	מחיר העיתון
43 =	6 +	37	82 =	12 +	70
46 =	9 +	37	87 =	17 +	70
דמי המנוי בארץ					
לכל ארצות תבל בדואר רגיל					
דמי המנוי לארצות חוץ בדואר אוויר					
לכל ארצות אירופה ואיראן					
לקפריסין					
לארצות-הברית וקנדה					
לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, קניה, ניגריה, חוף השנהב, תאילנד					
לדרום אפריקה, זמביה ורוזויה					
למקסיקו ופנמה					
ונצואלה, ברזיל, ארגנטינה, קולומביה, פרו ויפאן					
לאוסטרליה וניו-זילנד					
60 =	23 +	37	115 =	45 +	70
55 =	18 +	37	106 =	36 +	70
75 =	38 +	37	146 =	76 +	70
77 =	40 +	37	150 =	80 +	70
90 =	53 +	37	175 =	105 +	70
87 =	50 +	37	170 =	100 +	70
105 =	68 +	37	205 =	135 +	70
112 =	75 +	37	220 =	150 +	70

קרבי-אמים פרץ בין מזדנבות ישראל:

מי תכנים ראשונה למיטה את אלן דילון?

במדים -

למיטה!

ברכה מגידה (עם ארי קונסטנטיין) הוא קרא לה

ביאטריס שוורץ (עם מייק בראנט) היא מתה לשכב איתו

בא לישראל לברר אפשרות להפיק סרטים, ולא להנאה פרטית שלו. עסק זה עסק ותענוג זה תענוג.

■ ■ ■

התוספת הישראלית הראשונה לי שולחנו של הכוכב היתה מורת-הדרך הלא-רשמית שלו, נעמי אדווה. כמה שעות לפני כן צילצל אליה קארו, מסר לה ד"ש מידיד משותף בצרפת. נעמי התיישבה לשולחן. שניות לאחר מכן, מגיע לשולחן פתק שנשלח עליידי מלכת היופי אסתר אורגד. אלן הגדול לא מתייחס אפילו. פתקים, באמת! ביאטריס ממשיכה לצחוק בהפגנות רועמת. "אני מתה לשכב איתו", היא מכריזה. נעמי, יהודייה חמת-לב על אף הריפוטציה שלה, מתנדבת להושיע את הבלונדית הקטנה, מצרפת אותה לשולחן הקדוש.

ציונה טוכטרמן (עם בעיה) הוא שאל עליה

דילון נכנס. בחברתו — אשה מבוגרת. תדהמה רגעית, אחר רגיעה. זוהי בסך-הכל מזכירתו של הכרוך רוטשילד. בחברתם גבר שלישי, פייר קארו, מנהל עסקיו של השחקן.

מהרגע בו הגיע דילון לפאב, שוב לא היה זה סוד בעיר. תופי גונג נסתרים בישו רן את הידיעה לכל המזדנבות בעיר, שכמו זבובים החלו להתקבץ בפאב ולתלות עיני נים מרמות וחושקות בכוכב היפהפה, שראה בהחלט כלא מעוניין. סוף סוף הוא

באי קפה סולטן, בקרן דיונוגוף-פריש-מן, התמוגגו מנחת, בצהרי יום השישי האחרון. הויכוח שסער בין קבוצת היפה-פיות הצעירות, איים לפרוץ מגבלות המלל ולעבור לתיגרתידיים, עד כדי כך התלהטו הרוחות. נושא הויכוח מסעיר-הדם: מי הצליחה באמת להשכיב את אלן דילון, הכוכב הצרפתי המפורסם, בשבוע שהותו בישראל — ומי סתם מבלפת. למזדנבת מקצועית, הנדבכת לכל כוכב סרטים, זמר, תקליטים ומה לא, המגיע לארץ — היתה זו שאלה של חיים ומוות.

הכוכב המפורסם הגיע לארץ ביום רביעי לפני שבועיים, וכבר בלוד המתינו לו המעריצות הראשונות. הן ביקשו רק אוטוגרפים. קבלת-הפנים הראשונה שנערכה לו, היתה בפאב של פרדריקה. שם, ציפו לו כבר, דרכות לקרב. כל מזדנבות תל-אביב, שבר-תוקף מקצוען הריחו מיד היכן הוא יופיע. היחידה שלא ידעה מהכבוד הגדול שנפל בחיקה, היתה דווקא פרדי עצמה, שנעדרה אותו ערב מהמקום, החמיצה חווייה, או אולי דווקא לא החמיצה. אצל פרדי לא יודעים אף פעם.

אם כן: ביאטריס שווארץ, מזדנבת ותיקה, למרות 16 ומשהו שנותיה, ירבה מוקף פת ארבעה גברים, כובע רחב-שוליים לראשה, וצחוקה ההפגנתי מהדהד ברחבי הפאב. אם דילון לא יבחין בה, הוא זקוק לרופא עיניים, ובדחיפות.

אן טוכמאר "שישק בתחת!"

אלן דילון "אני משועמם!"

אביבית. היו שם קלוד אזולאי, צלם של פארי מאץ, זני, מנהל טיפאניס. כתב מעריב אורי דן. פייר קארו, ואלן דילון. אליהם הצטרפו ביאטריס סטלה, ברכה מגידה, וקריינית גלי צה"ל לשעבר, שוש עטרי, שהובאה עליידי נעמי, לבקשתו של אלן, כדוגמה לטיפוס הישראלי הקלאסי, ממין נקבה, זאת אומרת, אותו הוא מחפש לסרט שהוא עומד להפיק בישראל בקרוב.

והיתה שם גם בחורה נוספת: סג'ר מישנה בשם ריקי, בחופשה מהתעלה, שגם אותה הביאה נעמי.

הקרב היה קצר, והוכרע בנצחונם המלא של צה"ל. הסג'רית, במדים, היפנטה את אלן דילון מרגע ראשון, כמעט כמו שקרה לפורטנוי בסיפורו של פיליפ רות. אלא שאלן דילון איננו יהודי אמריקאי עם תסביכים, שלא עומד לו למראה חיילת יהודיה. לאחר כמה סיפורי גבורה מהתעלה, הוא ביקש את סליחת הקהל הנכבד, עלה עם ריקי לחדרו, התייחד איתה שם שעה וחצי.

רק לשם שיווי המשקל, חובה להזכיר שלפחות חתיכה אחת בארץ הקדוש לא נסחפה בסחף הכללי. כשהגיע דילון לארץ, הוא שאל על הדוגמניות ציונה טוכטרמן ואן טוכמאר, אותן ראה בכתבות בעיתוני צרפת. עם ציונה, לא הצליחו מלוויו להתקשר. עם אן, כן.

כאשר שמעה אן שהכוכב המפורסם רוצה להכיר אותה, השיבה לאקונית: "שישק בתחת!"

אבל הסיפור לא נגמר בזה. יהיה לו עוד המשך. כי דילון היפה עומד עוד לחיזור לארץ בעוד מספר שבועות או חודשים, לתקופה יותר ארוכה מאשר 48 שעות.

אם בביקור הראשון יצא עשן, כל הסיי כויים שבביקור הבא תצא מחדר המיטות שלו אש להבה.

ביום חמישי בערב, נאספה חבורה קטנה במסעדת-הפאר גורמה 7 התל-

■ ■ ■

משרד הפנים רשם עולה חדשה רווקה כנשואה - ואת בנה יליד הארץ כממזר

כשעלתה מרים חורדאקאר לישראל מהודו, היתה בליבה רק תשוקה אחת: לשכוח את הצרות של ארץ הולדתה, להתריל חיים חדשים בארץ המובטחת. אם אפשר — חיים של אושר.

שכן בהודו, לא זכתה האשה נמוכת הקומה, הלבושה ומסורקת באורח-מסורתי של ארצה, לעודף אושר. הגבר שי אותו אהבה, הפר את הבטחת הנישואין שלו, נטש אותה. את פרייתבתם ילדה כשהיא כבר לבדה. היתה זאת בת, שי נקראה נעמי.

מרים עלתה ארצה ב-1968. שנה אחר

החודשים חלפו. תוך כדי ריצה גור אשת בין משרד הפנים לרבנים, נולד למרים ורחמים בן, במזל טוב.

כאשר הופיע רחמים במשרד הפנים כדי לרשום את בנו החדש בתעודת ה- זהות שלו, נתקל בסירוב. אליבא דחוקי הרבנות, ילד שנולד לאשה נשואה — כמו מרים — מגבר שאינו בעלה — כמו רחמים — הוא ממזר, וממזר, כפי שקבע משה רבנו, נרשם בתעודת-הזהות של האם.

הריון שני

מאומה לא עור, במאור הדמוקרטיה במזרח התיכון. רחמים הגיש הצהרה בשבועה כי הילד הוא ילדו. מרים הביאה בפני בית-הדין הרבני בבאר-שבע עדים מהודו שנשבעו כי מעולם לא היתה

האשה מרים, שעלתה לישראל כדי למצוא בה אושר, נקי לעה לטרגדיה נוראה בגלל יד אלמונית ששינתה את פרטי תעודת-הזהות שלה.

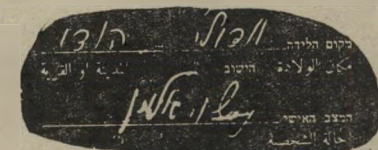
ברור כי כאשר הופיעו מרים ורחמים בפני הרבנות, בבקשה להתחתן, הושלכו ברוב כבוד החוצה. כאשר הוסבר לי שניים, שאינם מדברים או קוראים עבר רית עדיין, כי הם נחשבים לנשואים, לא האמינו למישמע אוזניהם.

המציאות

הישראלית

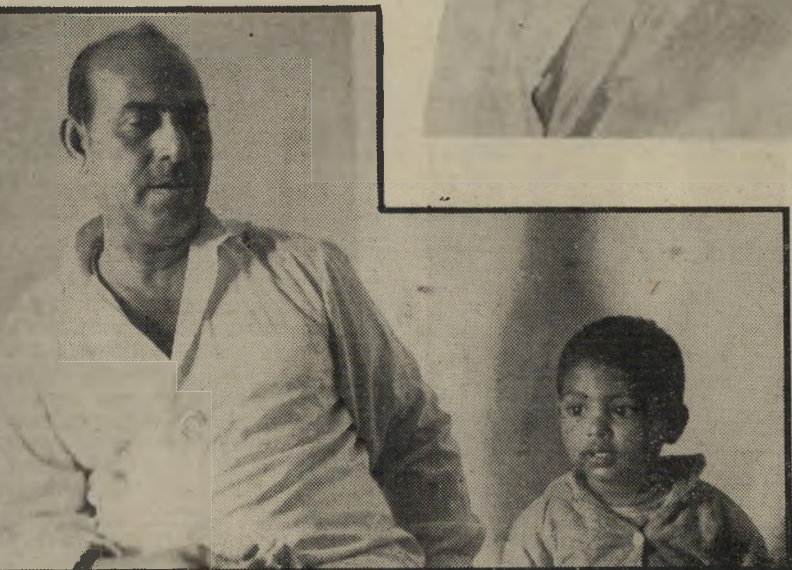
מקרהו של רחמים היה קל יותר. לאחר התרוצצויות שנמשכו שנה קלה בלבד, הצליח להשיג, בנובמבר שנה שעברה, פסק-דין של בית-הדין הרבני בבאר-שבע, שקבע כי הוא אכן אלמן. התיקון הגואל נרשם, בשעה טובה, בי

התעודה של הבעל

כך, נראה היה ששאיפתה לאושר התי- גשמה: היא פגשה את רחמים תלגאוקר, גם הוא עולה חדש מהודו. רחמים (42), גבר במקצועו, היה אלמן מזה 13 שנה, עלה ארצה עם בנו בן ה-22. מרים (34), רווקה עם בתה נעמי בת ה-15, נראתה לו כשידוך אידיאלי. לאחר זמן, עבר רחמים לגור בדירתה של מרים, בשיכון עמידר בדימונה. והשניים החליטו להת-

חתן. זה היה ב-1969. מאז, גזו חלומותיה של מרים לקצת אושר בחיים. השנתיים האחרונות היו שנות סיוט עבורה ועבור רחמים. השניים נתקלו עם ראשם בחומת

הבעל והבן רחמים, עולה חדש מהודו, ובנו הפעוט שמעון, שהוחתם כממזר עלידי הרבנים — בגלל רישום זיוני בתעודת-הזהות, שהפך את מעמדה האישי של אהובתו מרווקה לנשואה, לא איפשר לבני הזוג להינשא משום כך. בקרוב, יוכה שמעון הפעוט לאח — האם יהיה גם הוא ממזר?

סליחה, טעות בממזר!

נשואה. הכל לשוא. שמעון הקטן נרשם לדיראון עולם בתעודת-הזהות של אמו. כרגע, נמצאת מרים שנית בהריון, בחודש הרביעי. אם ימשיכו הרבי- גים ומשרד הפנים בהתעללותם בה, תז- כה ללדת ממזר שני.

עד היום, השקיעו היא ורחמים אלפיים ל"י במאמציהם לממש את זכותו האלמני- טרית של כל אורח — להינשא למי ש- ליבו חפץ. הם הגיעו עד פת-לחם.

דברים

לא נקיים

ממרכז תינאן, מזכיר בית-הדין הי- רבני בבאר-שבע, איאפשר היה לקבל תשובה למיסתורין. "לא שמעתי, ואינני זוכר תיק כזה", הגיב.

גם לא ממשרד הפנים בירושלים. הי- דובר, מסתבר, יוצא למילואים — ואתו כל עסקי המשרד כנראה.

לאחרונה, נחלץ לעזרת הזוג האומלל יוסף פרץ, עד לפני שלוש שנים סגן ראש עיריית דימונה מטעם המפד"ל, וכיום סתם אורח שאיכפת לו. התערבותו של פרץ החרידה משלוחם את פקיד משרד הי- פנים ורבני באר-שבע — אך לא עד כדי שיוויו מעמדתם. "מלחמתם של מרים ורחמים תיא מלחמתי", מזהיר פרץ. "עובי- תי את המפד"ל מפני שלא רציתי להיות שותף לדברים לא נקיים. את רחמים ומרים לא אעזוב — עד שיעמדו מתחת לחופה".

מרים חזרה לרבנים. אלה, כמו שלושת הקופים המפורסמים, לא ידעו מכלום. לא ראו כלום, ולא שמעו כלום: "כתוב בתעודת הזהות שלך שאת נשואה", הס- בירו לה בקוררוח מונומנטלי, "וזהו זה. אינך יכולה להתחתן בלי להתגרש קו- דם".

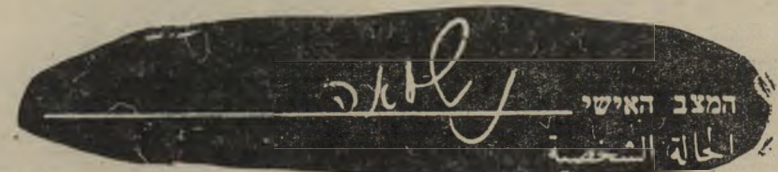
מרים בכתה, מרטה שערות ראשה. התחננה, הסבירה, עשתה שמיניות בי- אוור, כלום.

תעודת-הזהות שלו. למרים לא היה מזל כזה. בשלב ראשון, שלחה הרבנים למשרד הפנים, כדי ש- היא תגלה שם מדוע נרשמה כנשואה, אם מעולם לא היתה נשואה.

מרים לא ידעה חוכמות, הלכה למשרד הפנים. שם, נתקלה לראשונה במציאות הישראלית המפורסמת: הודיעו לה כי עליה לפנות לרבנות. אם היא רוצה לתקן את הרישום האומלל.

תעודת העולה: בלי מצב משפחתי

תעודת הזהות: מצב אישי - נשואה

הכפייה הדתית, שהתגלתה כאן שוב בי- מלוא כיעורה, אדישותה האווילית לגורל הקורבנות, וזילזולה המשוע בזכויות הי- אורח.

נחשבים

לנשואים

כאשר ירדה מרים מהמטוס בלוד, ודייוותה על מצבה האישי, בתשובה לשאלותיהם של פקידים הסוכנות, התקשו הללו להבין כיצד תיתכן יהודייה רווקה — כשיש לה בת. התוצאה: מרים קיבלה תעודת עולה, מספר 24131, שבה הושר- אר הסעיף, "מצב משפחתי" — ריק. בתה נעמי נרשמה באותה תעודה.

מאוחר יותר, קיבלה מרים את תעודת- הזהות שלה, מספר 1206780. שם, בדף- כים עלומות, הופיעה בטור "המצב הי- אישי" המילה, "נשואה". כיצד? על סמך מה? מי היה אחראי לקביעה זו? בי- מיטב המסורת של פקא, לא היתה כל אפשרות לגלות זאת. לאלהי הביורור- קרטיה והכפייה הדתית הפיתרון — והם שמרו על סודם היטב.

הסתבר גם שהמקרה של מרים לא היה בודד. נראה שהיה זה נוהג מקובל, מצד בעלי השררה המיסטוריים, הנחי- באים מאחורי מסך אלמוניות, לקבוע פרטים שונים של אורחי המדינה לפי ראות עינם. בתעודת הזהות של רחמים, למשל, הופיעה הקביעה כי הוא נשוי — למרות שבתעודת העולה שלו נכתב מפוי- רשות כי הוא אלמן.

האם את מאמינה לכל מה שאת קוראת?

בוודאי שלא!
אבל, תאמיני או לא,
ישנן הרבה סיבות טובות
להשתמש בסמפוני טמפס.
למשל:

טמפוני טמפס הם
האמצעי ההיגייני המודרני
והנוח... לשימוש פנימי,
כך שלעולם לא
ייווצר שום ריח
לואי, ללא

חגורה, סיכות או תח-
בושות עבות ואפשר
ללבוש כל בגד שמתחשק
לך... ושום דבר לא
ייראה... הטמפונים
והשופרות. נשטפים בקלות
באסלת בית השימוש,
ללא בעיות.

אבל אל תאמיני סתם כך
להכרזותינו, או למיליוני
הנשים המשתמשות בהם.
החליטי בעצמך. נסי
את טמפוני טמפס החודש.

תמימי
TAMPAX

הגנה סניטרית לשימוש פנימי
להשיג בבתי מרקחת ובחמורקיות
סובחרות. הספוניות בקבלת דוגמאות
וחוסר הסכרתי ישלחו 54 גני בבולי
דואר אל היבואנים אינווסט'אמפס
נעים, חליאבי, רחוב ירמיהו 38

עוד שלוש נקודות כאלה נמצאות לאורך הגשר. כשנה שלמה
לקח לפיקוס שבתמונה כדי לתנוע למימדים אלה. לולא כתב
„העולם הזה“, לא היו האחראים מגלים את העץ גם היום.
התוצאה במאבק בין הטבע לבין מעשה ידי אדם עודנה תיקו.

נראה מתחת לגשר
מנקודת התפר של
הגשר לגדה, נראה
היטב העץ העולה ופורה. בצד ימין, מחוץ לעדשת המצלמה,
יצרו שורשי העץ הזה סדק של כמה מטרים לאורכו של הקיר.

במדינה

תליאביב

אילן גדל

בגשר

האם עלול היה גשר הירקון הישן, על
כביש חיפה בכניסה לתל-אביב, להתמו-
טט? עתה, משנתגלתה כבר הסכנה, השא-
לה היא אקדמית בלבד, אך עדיין מעניינת.
הגשר הרחב, שתוכנן בידי מהנדסת גשר
רים רחל שחם, היה בעייתי מאז הקמתו.
בתחילה, יצאו רבים נגד צורתו המשונה:
בעידן הבנייה המודרנית, תהו למה היה
צורך להקים מיבנה ברזל חצי-צבאי.
מאוחר יותר התברר שהפגם איננו אסי-
מטרי בלבד. רבבות נוסעים מכירים היטב
את קפיצת-הבחינה שלפני ואחרי הגשר.
שקיעת האדמה בנקודת-התפר של הגשר
לגדות הנהר, גורמת לדפורמציה במיבנה
הכביש. זו מצידה גורמת לדפורמציה במב-
נה הקיבה של הנוסע העובר על הגשר.
ירוק על אפור. לא היה זה הכל. כשי-
אשה עושה משהו, היא עושה זאת בצורה
יסודית מכל גבר. כך, צמח לרשימת
עוללות הגשר, ענף חדש — תרתי-משמע:
מתוך ארבע נקודות שבצידו המזרחי של
הגשר, צומחים כרבע עצי-פיקוס מעטי-
רים. נראה כי עצי-פלא אלה גילו דרך
להפוך בטון פשוט לאדמה פורייה ומזינה.
אחרת קשה להסביר את שיגשוגם המהיר
ומימדיהם ההולכים וגדלים מיום ליום.
לוא צמחו לפחות מתוך המדרכה, ניחא.
כי אז היו מהנים בנופם את העוברים ונוס-
עים. אך הפיקוסים צומחים מתחתית הגשר,
ממש מתוך יסודותיו.

„נחקור!“
מבטיח יצחק דו-
רון, הממונה על
הדרכים בעיריית תל-אביב, „מהנדס
מיוחד למיבנים מסוכנים יישלח למקום.“

כורכר נקי, ונכנסה גם כמות של אדמה,
שהכילה זרעים, ואלה פרצו החוצה.
עתה, נותר רק להשקיף על המשך הקרב
הדומם בין הפיקוסים עזי-הנפש לבטון
העקשן, לראות מי ינצח.

דרכי חיים

ערבי מציל יהודי —

התנהגות רגילה

השעה היתה עשר בלילה. באחד מאגפי

מפעל הפלסטיק של האחים מאיר, באזור
התעשייה של פתח-תקוה, עבדו שני אנשים
במשמרת הלילה. איברהים פריג סרור
(42), תושב כפר קאסם, ואחראי-המשמרת
היהודי, נעים סייג (49).
הקור באולם המפולש היה עז, ונעים
כרך לצווארו צעיף צמר עבה, שקצחו
השתלשל על החזה. הוא ניצב ליד מכונת
העירבול, קרב מיכל של תמיסת-פלסטיק
למכונה, הפעיל את המנוע, והחל מגרד
את חלקי החומר היבש שדבקו לדפנותיו
העליונים של המיכל.
אסון בשבר שניה. עם תנועת הגי-
רון, רכן נעים יותר ויותר לתוך המיכל.
לפתע, נתפס קצה הצעיף בצידו המערבלי,
נכרך במהירות הבוק סביבו, משך את
ראשו של הפועל לתוך התמיסה הסמיכה,
וחנקו.

כל העניין ארך שבריר שניה. נעים
לא הספיק לפלוט הגה.
איברהים, הפועל הערבי, עבד ליד מכונה
סמוכה. בתוך המולת המכונות הכללית
נדמה היה לו כי חדל לפתע לשמוע את
טרטוריו של המערבל. הוא הציק לעברו —
והבחיין בנעים, שחדל כבר לפרפר, ובצעיף
הכרוך ששיחק את פעולת המנוע.
הנשמה מלאכותית. איברהים זינק
לפעולה, כאילו אומן כל חייו לקראת
מקרי-החירום כאלה.

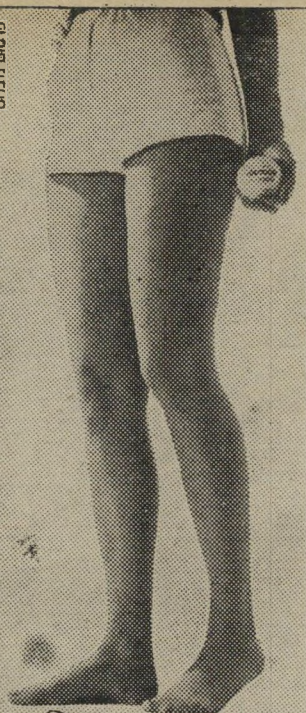
הוא מיהר לפועל הנחנק, תוך שהוא
תופס בדרך סכין, כיבה את מנוע המער-
בל, חתך במכה אחת את הצעיף הגורלי,
שלף את ראשו של נעים מן התמיסה,
השליכו על הריצפה, ניקה את פיו, גרדו
ונחיריו של הפועל חסרי-הכרה, והחל
בהנשמה מפה לפה. כל זאת — תוך שניות.
מאוחר יותר, כשנשאל איברהים נעים-
הסבר והביישן, היכן למד לבצע הנשמה
מלאכותית, השיב במבוכה: „שמעתי אני
שים מדברים על זה, ופעם גם ראיתי
בטלוויזיה, אז עשיתי ככה.“

בזהלם, אבל חי. כאשר החל נעים
מגלה, לאחר דקות ארוכות, סימני חיים,
רץ איברהים לשער המפעל, הזעיק אמבר
לנס.

כשחזר, ועימו שני אנשים שהזעיק מ-
מפעל סמוך, עמד כבר נעים על רגליו.
הוא היה עדיין בהלם, אך חי לגמרי.
איברהים שטף את פני חברו מן התמי-
סה הכחולה, העלה אותו לאמבולנס מד"א
שהגיע למקום.

נעים סייג יצא מכלל סכנה. איברהים
סרור זכה לשבחים, וחבילתי-שני נאה על
תושייתו המפליאה, ונראה כי העניין
הסתיים.

אלא שימים מספר לאחר המקרה, קיבל
אמריק ביכלר, מנהל הייצור והמנגנון
במפעל, מכתב מכפר קאסם, עליו חתם
(המשך בעמוד 32)

Merçi

לאשה שחשוב לה
איך היא נראית

גרבוניים · גמישוניים
ארכוניים · אקסטרוניים

בסריגת מיקרומש
מאריכת ימים

עם גשם... דלילה

Tanya

לכל הזדמנות...

MOUSON

הפתעה נעימה
עם אריזת שי
של תמרוקי מוסון

מבחר אריזות שי מיוחדות, קרמים, סבונים, מי קולון דיאודורנטים וכו', להשיג בפרפומריות

אדם המסרב לתת חליצה לגיסתו, מכריז:

ריעה לו. הוא הודיע שבדעתו להתגרש. בית־הדין לא התחשב בנכונותו הנלהבת למלא מצווה, צידה עליו לתת חליצה לגייסתו. ניסים לא ציית. כעבור כשנה, באוקטובר 1969, הגייסה רבקה שרעבי בקשה נוספת לבית־הדין הרבני בפתח־תקווה. להפתעת הדיין ניס, בישר להם ניסים שכבר הספיק להתגרש מאשתו, נכון לשאת את גיסתו. אך רבקה שרעבי הודיעה כי היא איננה מוכנה לשאתו. היא מואסת בגיסה.

כבר

התגרש

בפסק דינם, קבעו הדיינים כי אין הם יכולים עוד עתה לתבוע מניסים לתת חליצה לגיסתו. היות והתגרשמו מטיעונו שהתגרש — עלימנת לקיים מצוות ייבוים. הסיבות הבא: רבקה שרעבי פנתה לבית־הדין הרבני והגדול בירושלים, ביקשה לערער על החלטת בית־הדין המקומי ברפתח־תקווה. בית־הדין הגדול, בראשותו של הרב יוסף אלישיב, קבע בהחלטה מנורמקת שיש לחייב את ניסים שרעבי לתת חליצה — תמורת 300 ל"י שתפקיד רבקה בקופת בית־הדין. רבקה הפקידה את 300 הל"י, אך ניסים עדיין לא היה מוכן לתת חליצה. הפעם, היה בפיו נימוק חדש: "לאחר שבית־הדין הגדול קבע מה

ניסים שרעבי, איננו מומחה לזכויות האזרח, למלחמה בכפייה דתית, ולבעיות־רוח דומות. גם על כנות טיעונו יש עוררים. למרות זאת, מצא עצמו בקו הראשון של הלחימה בכפייה הדתית.

סרבו החליצה

"לא מוכן להיכנע לחוקי הברברים!"

האלמנה רבקה שרעבי, כבת 40, בינונית קומה, צנועת הופעה, ביקשה להינשא מחדש לאחר מות בעלה — ונתקלה בסירובו של גיסה לתת לה חליצה — צעד הכרחי לפי הוראות מלפני אלפי שנים, מאחר שנותרה ללא ילדים.

שקבע, סיפר, "הייתי מוכן לתת חליצה בכלל לא ידעתי מה זה. אבל כשי בירדתי ואמרו לי, חשכו עיני. "זה טקס משפיל ביותר. צריך להזמין את כל הנכבדים, ואז היבומה, רבקה, צריכה לחלוץ לי את הגעל ולירוק עלי שלוש פעמים בפרצוף ולהגיד לי: ככה ייעשה לאיש אשר לא יקים את בית אחיו. "זה בושה גדולה. אני לא מוכן לזה. למה שיגידו עלי דברים כאלו? מה חטאתי? בכלל זהו טקס ברברי ומנהג ברברי. "אני לא אדם דתי. אמרתי את זה גם בבית־הדין. אני לא מניח תפילין כל בוקר. נכון, אני מאמין. אבל למרות האמונה שלי, אני לא רוצה שיכפו עלי דברים כאלו. כיצד זה ייתכן להכריח בכוח אדם לעשות ולומר דברים? זה פשוט כפייה דתית. אני מתנגד לכפייה. אני אפילו מוכן לשבת בבית־סוהר, רק שלא יכפו עלי דברים שאינני רוצה בהם."

הסיבה

האמיתית

טוענת לעימותו רבקה שרעבי: "דבר לא נכון. הוא רק משקר. בהתייחסות הוא רצה להתחתן איתי. אני לא רוצה אותו. איך אפשר להכריח אותי להתחתן איתו? באמת בית־הדין קבע שאני לא צריכה להתחתן איתו. אבל עכשיו הוא כבר לא רוצה חתונה. עכשיו הוא רוצה את הבית. הוא אומר שהבית נבנה עליידי אחיו, לכן הוא שייך לו ולמשפחה. "הבית נבנה עליידי אחיו. עליידי ה' עבודה שלי ושלך. למה שאתן לניסים את הבית? רק בגלל הבית הוא עושה קשיים. אבל אני לא אתן את הבית. איפה אני אשב — ברחוב? לאן אני אלך? ואילו ניסים שרעבי בשלו: "זאת כפייה דתית. אני לא מוכן שיעשו לי ככה. מה אני בהמה, שירקו לי בפנים?" שאלה טובה — ללא כל קשר למידת כנותו של השואל.

בית המריבה רבקה שרעבי ליד ביתה, שלפי דבריה הוא הסיבה לסירובו של גיסה לתת לה חליצה. הבית הצנוע, במחנה יהודה שבפרברי פתח־תקווה, הוא כל רכושה של פועלת־הנקיון הענייה, שנותרה ללא בעל, ללא ילדים — ואולי גם ללא אפשרות להינשא מחדש.

כי פושט המתייצב בפני שופט יודע שיש לו סיכוי לצאת זכאי, לא חשוב כמה המור פשעו. אולם כאשר המתייצב ניסים שרעבי לפתיחת משפטו בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב, ידע שאין לו כל סיכוי כזה. ניסים שרעבי איננו פושע, ומעולם לא היה פושע. למרות זאת, ברור היה לו מראש, כי הוא יישלח למאסר. הסיבה: הוא מסרב לעבור טקס דתי, הנראה משפיל בעיניו.

מסרב

לחלוץ

צרותיו של ניסים (39), יליד תימן, נמור־קומה, תושב פתח־תקווה, החלו במלחמת ששת הימים, כאשר נפטר אחיו יעקב מסרטן. יפת, פועל בעיריית פתח־תקווה, השאיר אחריו אשה, בית ומגרש — כולם במחנה־יהודה.

בתום האבל ביקשה האלמנה רבקה, להירשא. לצורך כך, היתה צריכה האשה בעלת הקומה הבינונית, בשנת ה'40 שלה, הי עובדת כפועלת נקיון בבית־הספר לאחיות של בילינסון, לקבל חליצה מאחד האחים של בעלה הנפטר. לפי הדין היהודי, כאשר נותרת אלמנה חסרת־ילדים, חייב אהי בעלה לשאתה, כדי להעמיד לה ילדים. כי אם הוא מסרב — עליו לשחררה לאחר רבקה פנתה לששון שרעבי, זה לאחר שהוזמן לבית־הדין הרבני, סירב לתת את החליצה בטענה שאחיו ניסים, הבכור, חייב לעשות זאת עליפי הדין.

בית־הדין הרבני בפתח־תקווה הזמין את ניסים. ניסים היה עדיין נשוי אז. מאשתו יוכבד, נולדו לו 11 ילדים, למרות שמעולם לא חי עם אשתו בשלום. כאשר שמע את דרישת בית־הדין הרבני, בראשות הרב צבי ברוידא, הודיע מיד שהוא מסרב. למה? התשובה, להפתעת בית־הדין: ברי צונו לשאת את רבקה לאשה, כנדרש לפי הדין. העובדה שהיה כבר נשוי, לא הפי

יהודים מסרו את

נפשם כדי להציל

ספריקודש בגולה

ובישראל מפקידים

אותם רבנים

כנייר בית-שימוש

א למלא תאוות הצייד של רפי יונש בן ה-25 לא היתה השעוריה מתגלה כלל. באחד ממסעות הצייד שלו, הגיע רפי לחור נידה במושב בני-ציון שבשרון. כך נחשפה ישיבת הרפאים, כנסת השרון. "חיפשתי מקומות מיסוד של חוגלות,"

האיש שהתריע

משה תומר, אחיו הבכור של המשורר בן-ציון תומר, "התערתי על הנעשה כאן לא פעם ולא פעמיים, והרב לא השיב."

מספר הצייד, "כשלתע, מתוך יער האק-ליפטוסים והפרדסים סביב, צץ לעיני בית אפור מור. זה היה המקום האחרון שחשבתי למצוא בו בית — לא כביש, לא דרך, לא איש.

"התקרבותי ונכנסתי פנימה. נעצתי נד-הם. כל המבוא היה מרופד בדפים של ספרי תורה. כשבחנתי אותם מקרוב, התברר שהיו אלה שסיים, ולא סתם שסיים. היו שם ספרים בני 150 שנה. מקהילות ורשא, וילנא, קובנא ואחרות. על כל אחד מספרי הקודש, היה שמו של הנדבן שהעניקו לישיבה.

"המשכתי לאורך המבוא. נכנסתי לחדר רים. העובדה היתה נוראה. דפי גמרא, כריכות של חומשים, נעליים ישנות, ערימות של צ'קים, גללים ואמצעי-מניעה. הכל בערימות מצחינות, שניראו כמונחות יוב-לות במקום.

כאיכו

נאציים

ר געתי לסוף המסדרון, ואז היתה זו הפעם הראשונה שתפסתי כיצד נראה פוגרום. החדר שבסוף המבוא היה בית-כנסת. ארון הקודש עמד מוסט על צידו. דלת האחת תלויה על צידה. השניה אי-ננה. הפרוכת, שהיתה פעם קטיפה כחולה רקומה זהב, נחה על הריצפה לצד ערימה ענקית של גללי-חמור. ספרים שחורים, שמגודדו לבן מוטבע על כריכתם, היו מפוזרים סביב מחירידיים בבולוייהם. סלילי תות, תפילין — הכל נראה כאילו קלגסים נאציים רמסו את המקום.

"יצאתי החוצה מתוך המחנק וגלי האבק, בברכת-מאגר עגולה, בחצר הישיבה הנרששה, בתוך מירוקת מצחינים, בין עש-

במדינה

(המשך מעמוד 29)
אחד מפועלי המפעל הערביים בשם כל היתר: "אנו גאים בהתנהגותו המופתית של הפועל סרור פריג". נאמר במכתב. "היא מסמלת את האחוה ושיתוף-הפעולה השוררים בין הפועלים משני העמים. אנו מקווים כי נמשיך לחיות יחד באחוה, וכי ישרור השלום באזור." הגיב ביכלר: "אותי אישית לא הפליאה

מציד איברהים ליד עיסת הפלסטיק עם סכין ביד —

מוצא סייג ליד המערב ל עזרת החבר היהודי —

בכלל התנהגותו המופתית של איברהים. לא ציפיתי להתנהגות שונה מהעובדים הערביים שלנו. עובדים אצלנו כמאתיים פועלים ערביים, רובם מכפר קאסס הסמוך, ובינם לבין הפועלים היהודיים שררו כל השנים יחסיים ידידותיים.

"בכל זאת חימם המכתב את ליבי. נקווה כי משאלתכם לשלום ואחוה תתגשם."

ניצחון הרבנים

על החשפנית

הצעירה היפהפיה, בעלת השיער הבלונדי הגולש והגירזה התמירה, עלתה על המטוס בצעדים איטיים, כשבדורעה תינוק, ראשו של התינוק, נח על לחייה, והסתיר את הדמעות שניגרו על פניה.

כך, בשיכרון-לב, נסתיים סיפור אהבה ישראלי. בגלל שלטון הדת בישראל, נאל-צה הצעירה להיפרד מבעלה, שבעקבותיו הגיעה לישראל.

בוע עמוק. עד לפני מספר שנים לא ידעה מרי שוריק, (24) גרמניה פרוטסטנטית, דבר על ישראל. היא היתה בפרנק-פורט, התפרנסה מהופעות חשפנות וריקוד. באחת מהופעותיה, הכירה תייר ישראלי בשם דויד משולם. בין מרי הגרושה לדויד הרווק התפתח רומן, שבסופו החליטה לחר-זור יחד עם אהובה לישראל. לפני כן, (המשך בעמוד 36)

השתלמות ספרי נשים בדרג גבוה

בהדרכת אמני התסרוקות:

יומי אלבו

אלן עמר

ניסן פודליבסקי

תתקיים החל מיום 19 בדצמבר 1971

נושאי ההשתלמות:

★ צביעת שיער

★ תספורות ותסרוקות האופנה החדשה

★ תסרוקות גבוהות

★ השימוש הנכון בתכשירי שיער

פרטים והרשמה: בית-ספר ניסן, רח' דיזנגוף 119, ת"א. טלפון: 221903. מספר המקומות מוגבל.

צבעי השיער וכל שאר תכשירי השיער שיודגמו — הם ממוצרי "וילד" הידועים.

פרס למוצא

אזר ליום 13.9.71

נעלמו שני תיקים מדירתי:

האחד כצבע שחור והשני חום (עשוי קרטון) התיקים הנ"ל הכילו מסמכים רבים וכינויהם שקים ושטרות.

כל המסמכים הנ"ל הם בעלי ערך לבעליהם בלבד, וכל המחזיק אותם אינו יכול להפיק מהם תועלת כספית. המוצא מתבקש להחזירם תמורת פרס כספי. לפי ערך הממצאים. סודיות מירבית מובטחת.

לפנות בכתב לצבי שרפשטיין, אלכסנדר ינאי 6 תל-אביב, או בטלפון 444407 תל-אביב.

NATIONAL בירושלים:

כתיבה במכונה — חודש!

קורספונדנציה, קצרנות, פנקסנות בפי-קוח משרד העבודה: ביה"ס "הפקיד", י. פורמן, בצלאל 18.

ביטוח שנתי לטלוויזיה

— 30 ל"י

כולל מנורת המסך, כולל מיסים סיגנל

אלקטרוניקה

רח' החשמל 5 תל-אביב, טל. 615362, 625459

בעיות ולבטים

בחי המין

מאת הד"ר מרדכי זידמן

הוצאת רשפים

להשיג בחנויות הספרים הגדולות

ITT

SCHAUB-LORENZ

סוכן בלעדי בישראל
כנורי בע"מ מרצת-א

רות פריטי אשפה וגרוטאות — ראיתי חומשים וגמרות שקועים במים הרדודים, דפיהם מעלים ירוקת.

אלא שלא היה אלה קלגסים נאציים שגרמו לחורבן, אלא יהודים טובים שמצאו ישיבה עזובה — ובזווה.

מי האחראי לביון הנורא?

קול קורא

לעדות המזרח

ה בר הנאמנים בישיבת כנסת-השרון מונה שמות נכבדים, כמו פרופסור יואל יוסף ריבלין המנוח, ח"כ ד"ר יהודה בן-מאיר, ח"כ דניאל לוי, ואחרים. האחר רונים לא ידעו ולא כלום על העניין. כמאמר הד"ר בן-מאיר: "אני זוכר אפילו לפני כמה שנים הוקמה הישיבה. אני מסכים ומודה כי רע הדבר שאני יודע מאוס על שהתרחש שם, למרות היותי רשום בחבר הנאמנים. פשוט שאלו אותי אם אני מסכים ששמי ייכנס לרשימה ולא ראיתי כל רע בדבר. אני סבור שכך גם עם יתר האישים."

דבר אחד כן ידעו אנשי חבר הנאמנים: את שמו של ראש הישיבה ומייסדה, היה זה הרב מיכאל ארליך.

הרב הוא יהודי שפירקו נאה וקנו עשוי, מרכיב משקפים ומדבר לאט ובהטע עמה. לפני כחמש שנים עלה הרצון מלפני ניו ומלפני שניים ממרעיו להקים ישיבה. כסף לא היה, אך רעיון היה. לשם מה קיימים עמך ישראל? יצאו, אפה, הרב וידידיו, תקעו בשופר, העבירו כרוז בארץ, והודיעו לכל, כי הנה קם סוף-סוף גואל — לעדות המזרח דווקא. קבעו את מקום הישיבה ברמת-השרון, ובו מרחשון תשכ"ז הונחה אבן-הפינה.

היה שם כל מי שצריך היה להיות. הרב אונטרמן, שר הפנים המנוח שפירא, ד"ר זרח ורהפטיג, והחשוב מכל, הנציג הרשמי של בעלי-המאה, כ"ק האדר מו"ר מקוינדוב בוטשאן שליט"א — האיש שהיה אמור לרכז את ליבות בצאן מרעיתו האמריקאי בנצורות ארץ הקודש.

קלף

חזק

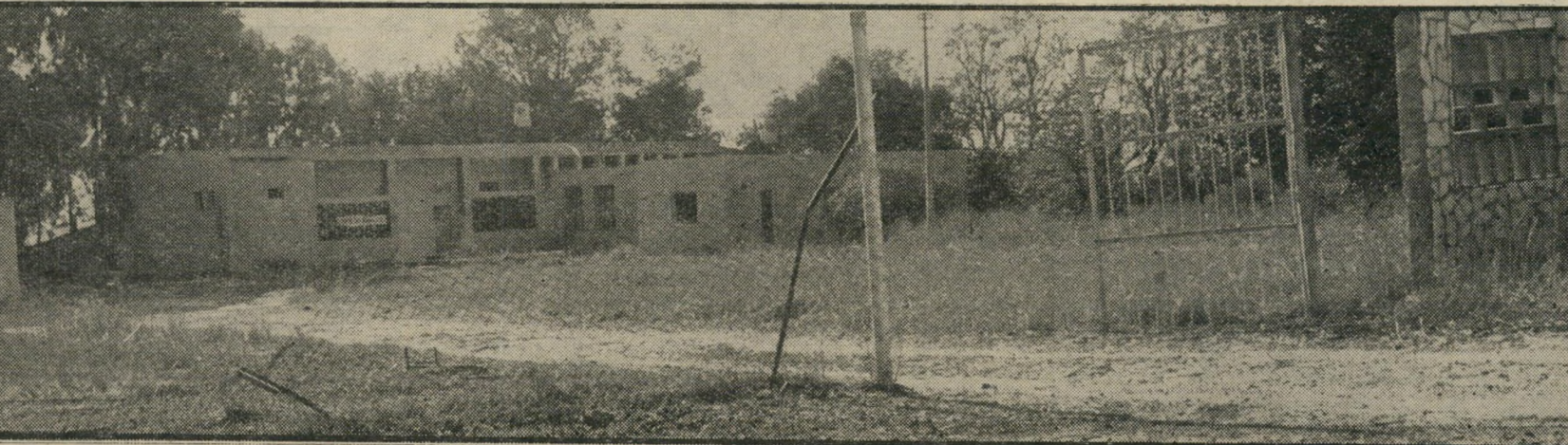
ה אבן בפינה הונחה, אך כסף להנחת הבית אין. הנדבנים, מסתבר, לא התרשמו מספיק. ראו שלושת המרעים כי צרה נגד פניהם, והחליטו להקים ישיבת ייצוג. הם שכרו מיבנה ישן באזור השרון. ליד מושב בני-ציון, איכלסו אותו ב"50—60 תלמידים עניים — שהועברו אליהם

(המשך בעמוד 36)

ממאה שנה — ספרים שראו אור בק"ק ורשא, וילנא ואחיות לפני דורות. ספרי קודש נוספים נמצאו בחוץ, מעלים ירוקת בתוך בריכת-מאגר מלאת מים-שופכין. לרבנים, שהיו אחראים לישיבה, היו עניינים חשובים יותר מאשר לשמור על ספרי-קודש.

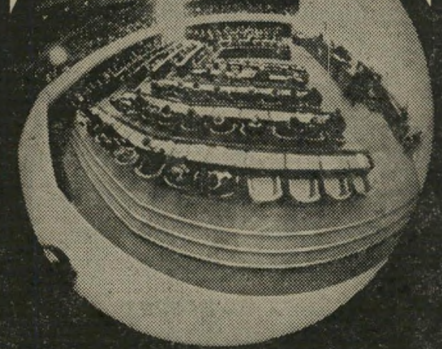
לא אנטישמים עשו זאת! בין ערי מות של סחי וחלואה, מול ארון קודש שחולל בגללי-בהמה, מונחים קרעים של ספרי גמרא ומשנה, ביניהם עתיקים בני למעלה

מוגדרים בישיבה

מאות אלפי לירות של יהודים נתרמו למען ישיבה זו - שהפכה חורבה נטושה

הדעות ביניים

מאת אורי אבנרי

29 בנובמבר - 1 בדצמבר 1971

שר המישטרה וכוע -

אבל...

כבר סיפרתי במדור זה על המלחמה הממושכת שניהלנו כדי להכריח את שר המישטרה לתת לנו להיכנס לבית-הסוהר באשקלון, בעיקבות המרידה שם. תחילה אמר השר שאינו נותן לעיתונאים להיכנס, אבל יתן זכות-כניסה לחברי ועדת-הפנים של הכנסת. בתור חבר הוועדה, דרשתי מייד שיעניקו לי רשות זו. השר סירב, באמתלה שכל הוועדה צריכה לדרוש זאת.

לאחר מכן פנה אמנון זכרונ, בתור פרקליט, במכתב רשמי לשר, והפנה את תשומת-לבו ל"חוק חסינות חברי הכנסת", הקובע בפירוש שהחבר-הכנסת זכאי להיכנס לכל מקום במדינה, אלא אם כן נמנע הדבר מטעמי-ביטחון. תבעו נו תשובה רשמית, והיה ברור גם לשר שזוהי חקדמה לבקשת צו-עליתנאי מבית-המשפט הגבוה לצדק.

נראה שיועציו המישפטיים של השר גילו שאנחנו צודקים. השר החליט להתחכם כדי להישאר במיסגרת החוק. וכך, לפתע, קיבלתי השבוע הודעה סתמית מאת ועדת-הפנים של הכנסת, המזמינה את כל חברי הוועדה, וביניהם אני, לבקר בכלא אשקלון ביום החמישי.

זהו ניצחון - אבל רק חלקי. אני תבעתי להיכנס לבדי, ללא הודעה מוקדמת, ולשוחח לבדי עם האסירים. תחת זאת נערך ביקור קולקטיבי של הוועדה, במועד שנקבע מראש, כך שלהנהלת בית-הסוהר ישנה האפשרות המלאה להכין את הכל מראש, לשפץ, לנקות, ולהרחיק אסירים העלולים לומר דברים בלתי-רצויים.

ביקור כזה אין ערך רב. אבל לפחות הוכחנו שאפשר להפעיל את החוק גם בשטח זה.

עיניים בחשכת

עולם-הקולנוע

נועטים הדיונים המשעשעים בכנסת. השבוע זכינו לדיון משעשע ביותר, כשהברייה-הכנסת העטירו זה על זה קריאות-ביניים היתוליות. כי הנושא היה עידוד הסרט הישראלי, והדבר שימש אמתלה לעסקנים הדתיים להע-העירום, ושאר דברים נוראים.

גתה בהתקפה ח"כ יעקב שלמה גרוס, שהעיד על עצמו בגאווה שאינו הולך לעולם הקולנוע, ואחר-כך ניתח סרטים ומתח ביקורת אמנותית על יצירות כמו "הצייר", "7 פעמים ביום", ועוד.

כשלא תור, פתחתי בתגובה על דבריו של גרוס ושאר הדתיים:

אורי אבנרי: בניגוד לחבריה-הכנסת גרוס, שאינו הולך לעולם הקולנוע, אני דווקא מרבה ללכת לקולנוע, ולכן אני יודע, פחות או יותר, על מה אני מדבר.

יש סרטים טובים ויש סרטים גרועים, ואין לזה כל קשר לעירום, או למה שהברייה-הכנסת גרוס מכנה: "פור-נוגרפיה".

יש סרטים מצויינים, של טובי הבמאים בעולם. כמו פליני וגודאר שהם סרטים פורנוגרפיים מובהקים לפי תפיסתו של חברי-הכנסת גרוס, והם מהסרטים הטובים שבעולם. ויש סרטים שבהם השחקנים לבושים כראוי, מכף רגל ועד ראש, והם סרטים גרועים מאוד.

אולם לא רציתי להסתפק בוויכוח אמנותי. היתה זאת הזדמנות טובה כדי לעורר פעם בכנסת את חוויותיו של אזרח נורמלי, היוצא פעם בשבוע מכליו באולם-הקולנוע.

הצעת-החוק מחייבת בעלי-קולנוע להציג סרט יש-ראלי קצר בכל הצגה. הבעתי את החשש שיוצגו בעיקר סרטי-תעמולה ממשלתיים, המחולקים בחינם:

אורי אבנרי: אמרתי בתחילת דבריי שאני מרבה לבקר בקולנוע. אני צריך לתקן את עצמי: הרביתי לבקר בקולנוע.

התשווקה הקולנועית שלי הולכת ופוחתת. מפני שה-הליכה לקולנוע הופכת לאס-לאט לסבל, ואולי אף ל-עינוי. כל אדם בארץ הולך לקולנוע מתנסה בסבל זה. אדם הולך לקולנוע כדי לראות סרט. והנה, לפני הקרנת הסרט, מקרינים מבול של סרטי-פירסומת. פעם היה זה סרט אחד, אחר-כך שניים-שלושה, ואילו היום, כאשר אדם רוצה לראות סרט טוב, הרי בצמוד לסרט הטוב עליו לראות חמישה, שישה ושבעה סרטי-פירסומת. פעם גרמו היומנים גדושי-הפירסומת עינויים לקהל, אבל זה היה כאין וכאפס לעומת העינויים העוברים על הקהל היום.

אדם רואה סרט פירסומת, שאותו כבר ראה חמש או עשר פעמים. הסרטים הללו רודפים אחרי הצופה מקול-נוע לקולנוע. ואם, נוסף לכך, יקרינו סרטי-פירסומת ממשלתי, תעבור כושר-התרעלה על גדולתה.

סכנה לאומית:

הבריונות

מובן שבמשך כל השבוע רציתי להעלות בכנסת את פרשת הצתת המערכת, כדי לתבוע מן השלטונות לפתוח במלחמה של ממש נגד הבריונות.

כבר למחרת השריפה הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום: "השריפה במערכת, העולם הזה" והסכנה לחור-פש העיתונות. אך נשיאות הכנסת החליטה שהעניין אינו דחוף. (לעומת זאת החליטה ש"המצב הכלכלי בחצור" הוא דחוף מאוד-מאוד, ומחייב דיון מיידי. כי הצעה זו הוצעה על-ידי גח"ל).

אולם בהמשך נאומי על עידוד הסרט הישראלי, נגעתי בעקיפין בפרשת ההצתה, תוך דיבור על התפש-טות הבריונות בארץ:

אורי אבנרי: ...על העינוי של סרטי-הפירסומת, נוסף עינוי חמור עוד יותר.

עינוי זה הוא חלק מתופעה כללית בארץ: תופעת הבריונות, ההולכת ומתפשטת בכל ענף ובכל שטח מחיינו.

זהו כימעט מחזה יום-יומי: קבוצת בריונים משת-

"7 פעמים ביום"

לסת על אולם הקולנוע, מפריעה, משימה צוחות ו-קריאות. מפעילה טרור על אלף אנשים היושבים באולם.

נסים אליעד: והפורנוגרפיה לא עוזרת ל-זה, חברי-הכנסת אבנרי? **אורי אבנרי:** הייתי אומר שנוכח בדיוק ההיפך. הבריונים האלה מתפרעים לא פעם מפני שבגלל תעמולת-יכוב במודעות הקולנוע באו ל-סרט שלא התכוונו אליו. לא פעם קורה שסרט טוב, סרט באמת טוב, מתואר במודעות כסרט של אלימות ופורנוגרפיה, כדי למשוך קהל. קהל מופקען לא לראות את האלימות והפורנוגרפיה כמובטח. הוא מתאכזב כשהוא רואה סרט אמנותי, ואז הוא מתפרע.

ההתפרצות היא תופעה יומיומית, והיא הפכה לחלק של הווי חיינו. והפעם אני מדבר גם מתוך נסיון אישי.

אם לא נעצור את הבריונות בארץ, בכל מקום שם היא קיימת, החל מאולם הקולנוע ולזה בחצרות ויזשיות שכבת - בכל השטח חים ובכל המקומות - תשתלט הבריונות על חיינו, ותשנה את דמות המדינה מעיקרה.

אין חווייה יותר מדכאה מאשר הישיבה באולם קול-נוע שיש בו אלף אנשים טובים, ששילמו כסף טוב כדי לראות סרט טוב, והנה די בחמישה-שישה פתחים. מהלאת המין האנושי, כדי להשתלט ולהשליט טרור על קהל של אלף איש במשך שעותיים.

אין התערבות של המישטרה, אין התערבות של סד-רנים. הקהל כולו מופקר, לשבת ולחسد, לקבוצה קטנה של בריונים.

הבריונות הזאת אופיינית לא רק למצב בקולנוע. אלא גם בשטח-חיים רבים, וחובה היא לעורר לכך את תשור-מת לב הכנסת, השלטונות, ובעיקר המישטרה.

קנס-חנייה

או מס-חנייה?

מזה שש שנים אנו מטיפים בכנסת נגד קנסות-החנייה, שהפכו זה מכבר למס. השבוע הבעתי שר-המישפטים הצעת-החוק, שבאה להחמיר את המצב. לדבריו, הצטברו בשנה האחרונה 22 אלף (!) פקודות-מאסר על איתשלוס קנסות, שאין כל אפשרות להפעילן. לכן הציעה שר שיטה חדשה: להוסיף אוטומטית 10% לכל קנס שלא שולם במועדו. הוא גם רמו על כך שהוא תומך ברעיון ש-10% אלה יהיו ריבית שנתית. התנגדתי להצעה זו בחריפות:

אורי אבנרי: ...מניין באות אותן 22,000 פקודות-מאסר על איתשלוס קנסות, המוכרות בדבריה-ההקדמה?

לא אטעה אם אומר שהרוב המכריע של פקודות-מאסר אלה מקורן בקנסות על דו"חות חנייה.

אם יש עומס עצום כזה של קנסות שהציבור איננו משלם אותם, אז אחת מן השתים: או שיש יותר מדי קנסות, או שהציבור מתמרד נגד המציאות הקיימת בי-שטח החנייה. אני סבור ששני הדברים כאחד הם נכונים.

עצם העובדה שהממשלה באה היום לכנסת, מרימה ידיים ואומרת: בתי-המשפט, משרד ההוצאה-לפועל וה-מישטרה אינם מסוגלים לגבות את הקנסות המוטלים מדי חודש בחודשו - מעידה על עצמה.

הציבור איננו משלם את הקנסות, מפני שהציבור מאמין - ובצדק - שאין זה קנס על עברה, אלא זהו מס על החזקת מכונית, משוטו כמשמעותו.

שוטרים שאינם יכולים לתפוס גנבים, שאינם מצלי-חים לבלום את הבריונות המתפשטת בכל רחבי הארץ, שאינם יכולים למנוע התרחבות העולם התחתון והתר-בססות הפשע המאורגן, שוטרים אלה הופכים לגדוד של רוסמי רפורטים, ועוסקים השכם והערב ברישום דו"חות חנייה. הם פושטים ברחובות הערים למען מטרה זו בלי-כד, ובאותה עת עצמה אין איש במדינה הדואג ברצינות לפתרון בעיית החנייה.

כך הופך כל נהג מכונית בארץ לעברייני מועד וקבוע. דו"חות החנייה הופכים למיפרד שאין מנוס ממנו. כל נהג יודע שאין זה קנס, שזוהו מס, והוא איננו רוצה לשלם מס בדרך זו.

עכשיו הונהגה שיטה חדשה של ניצול מצוקת-ה-חנייה, שיטה מחוכמת המחליפה את המרחבים. החנייה החופשית נאסרה במרבית רחובות המגורים בערים הר-גדולות. אותה עיריה ואותה מישטרה, שנתנו היתרים ללא הגבלה למקומות ציבוריים, לאולמות החנויות ול-בתי-קולנוע, בלי לדאוג למקומות חנייה - מכריחים את הציבור להחנות את המכוניות במקומות אסורים.

מה יעשה אדם, שקנה כרסים להצגת קולנוע, מגיע למקום עשר דקות לפני תחילת ההצגה, ובמרחק של מאות מטרים ממנו אין הוא מוצא מקום חנייה? מתוך יאוש הוא מחנה את המכונית במקום אסור.

עכשיו באים ומוסיפים חטא נ: פשע.

כאשר יש רבבות של קנסות, שאין אפשרות לגבות אותם, יש לסתף בשורשי הבעיה. יש לחשוב מהו הר-גורם לכך, ולחסל את הגורם. במקרה זה הגורם הוא המחסור במקומות חנייה. אולם תחת להטיל מס על בעלי-מכוניות, כדי להכשיר באמצעותו מקומות-חנייה ליתוניהם שיפתרו את הבעיה, הולכים סחור-סחור, מסי-לים קנסות. הורמים לקופת המדינה כמו כל מס אחר, ושאננם משמשים לפתרון הבעיה.

דמעה נוצר כאן מצב, שבו מעוניינת הממשלה עצמה שהציבור כולו יבצע עבירות, כי הקנסות על עבירות אלה הופכים לפרטי חשוב בתקציב המדינה. דמעה מעניינת הממדי-שההבעיה לא תמצא את פתרונה.

המצב הנוכחי, ההוסך ציבור שלם לעבריינים מוע-דים, פסול מעיקרה.

פיתום ורעמסס, שושן הבירה וחמת -

אפשר להוכיח שכולן שייכות לישראל...

אבל ברצועת עזה לא היה סיפוח כזה. על-פי החוק המצרי, רצועת-עזה היתה חבל-ארץ פלסטיני נפרד, תחת הסות מצרית. שמעתי בעניין, כשעשוע, את הסבריו של הרב חברה-הכנסת נריה. באותו הגיון תלמודי מושחו אפשר היה להוכיח שפיתום ורעמסס, שושן הבירה וחמת, ועוד מקומות הרבה, הם נחלת אבותינו, ואינם טעונים סיפוח, כאשר הם שייכים למדינת ישראל מאז ומעולם. אני שואל את עצמי: מה הטעם בפילפוי דיסקיה זו? באיזה עולם אנו חיים?

כל הכבוד לאל-שאווה

האולם הזה, שבו אנו יושבים, מנותק מהעולם. אין בו חלונות. יכולים אנו כן לדמות לעצמנו שאנחנו על אי בודד, ושחברות העולם אינן משפיעות עלינו. אבל ראש ממשלת ישראל נמצאת היום בדרכה אל מעבר לים. היא נחקלת שם במציאות המדינית הקיימת בעולם, אף כי אינה קיימת בתודעת חברי-הכנסת ארידור, תמיר, נחושתן ונריה. היא קיימת. העולם הולך לקראת הכרעות. היחסים בין ארצות-הברית וסין, וגם בין ארצות-הברית וברית-המועצות, הולכים ומשתנים. מה הטעם להפליג כאן בנאומים נהלים, היפים למצב פוליטי שאינו קיים, תוך התעלל מות מוחלטת מהמצב הקיים?

כבוד היושב-ראש, בוויכוח זה הוזכר כמה פעמים שמו של ראש עיריית עזה.

נדמה לי שכל תושבי ישראל שמעו וראו בטלוויזיה את רשד אל-שאווה, והתרשמו עמוקות מאישיותו. (אולי זהו אחד המעשים הטובים של הטלוויזיה. העם הישראלי רואה בפעם הראשונה במעט עיניו את המנהיגים הפלסטיניים, ושומע במעט את דבריהם. הראיה והשמיעה משנות את היחס הלאומי. ראינו את מוסה אל-עלאמי, ושמעתי ממאות אנשים, הרחוקים מרעוטי, שהתרשמו מהתרשמות עמוקה ביותר מאישיות רגולה זו).

ההתרשמות הבהרת-אמצעות של הציבור הישראלי מדרבניו של רשד אל-שאווה עוזרת לי להבין דרוחן של איש כזה.

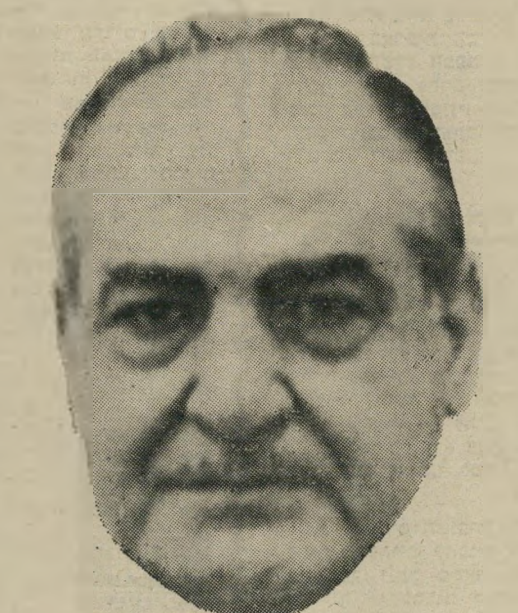
הנה לנו ראש-עירייה ערבי תחת שילטון צבאי יש-ראלי, בחבל שהיה עד לפני ארבע שנים תחת שילטון צבאי מצרי. אבל איננו ישראלי ואיננו מצרי. נאמנותו נחונה קודם כל לעמו שלו, הפלסטיני, ולעירו עזה. הנסיבות הטראגיות של מלחמתנו, העמידו אותו כמצב מסוים. פיראי מבושש מצא מיקר לט בכיתו והתאכזר שם. ואני שואל את עצמי: איך היה כל אחד מאיתנו מתנהג באותו מצב? בנעורי, הייתי חבר האירגון הצבאי הלאומי. כעבור שנים פרשתי מן האירגון, מתוך התנגדות מצפונית עמוקה לדברים מסוימים שעשה.

אבל גם אחרי-כך, אילו היה מתדפק על דרי תני איש האירגון הצבאי הלאומי, שנדרש עדי ידי השלטונות — האם אני, שהתנגדתי לדרבן, הייתי מסוגר אותו? האם איש משהו מהמבוכים כאן, כאולם הזה, היה עושה זאת?

למרות שאנחנו יודעים מה דרכם ומה פעולותיהם של הפידאיון, ומהם האמצעים הפסולים שבהם הם משתמשים — דבריו של אל-שאווה הבחירו לנו את המצוקה הנפשית העמוקה של מנהיג פלסטיני, הפועל תחת כיר בוש צבאי, והחותר בלי כל ספק לקראת פתרון של שלום.

אני מתנגד לשיטה של איפה-ואיפה. אבל המסקנה איננה שצריך להשמיד עוד בית אחד, את ביתו של רשד אל-שאווה.

ארציות מתמודדות בבחירות לעיריות. איך יכולות להיות בחירות בטול-כרם וביריחו, מבלי שהמועמדים, המת-ייצבים לפני עמם, יגלו את ה"אני מאמין" שלהם לגבי השאלה האחת והיחידה העומדת ברגע זה בפני כל אדם פלסטיני: לאן מועדות פני ארצי? — האם חזרה ל-

רשד אל-שאווה

ירדן? האם לישראל? האם למדינה פלסטינית חופ-שית? האם למדינה חופשית תוך פדרציה עם ירדן, או תוך פדרציה עם ישראל? יש לפחות חמש אפשרויות עקרוניות, עם הרבה גוונים שונים.

הבחירות האלה, כפי שתקיימנה, תהיינה לקויות ופגומות. אבל טוב שתערכנה, ולא יימשך המצב הנוכחי. הייתי מויעץ לממשלה והועצות למישאלה המינומלית, המתונה ביותר, ששמעתי מפי מני הוגים בשטחים המוחזקים, לגבי עריכת בחירות אלה: שדפי החוק הקיים שם ימנו השלטונות הצבאיים קודם כל מושלימחוז — קיימאקם — ערבי.

משל המחוז האורחי הערבי יתקין את התקנות לע-ריכת הבחירות הללו, ויפקח עליהן, ובכך יתן מידה מסוימת של כשרות לאומית, מדינית וציבורית לבחירות.

הערבים הכירו ביישוח פלסטינית

חברה-הכנסת נריה, שכדרכם של רבים מחברי-הכנסת הסתלק מהאולם ברגע שגמר את דבריו במקום להקשיב לדברי המתווכחים האחים בוויכוח...

ישראל קרגמן: הגיעה שעת התפילה. אורי אבנרי: טליחה. אם זה לצורכי תפיל-לה — אני בוודאי לא אעזער על כך.

חברה-הכנסת נריה הוא גדול בתורה, אבל איננו גדול בענייני חוק, מדיניות ומישפט פנים-ערבי. אחרת לא היה אומר את אשר אמר כאן: ששום מדינה ערבית לא הכירה מעולם ביישוח הפלסטינית. זה מגלה, עם כל הכבוד, אידיעה תהומית.

הינה הערבים הכירה רשמית ביישוח הפלסטינית ב-1963, ומאז, נציגי-כבימוי של

על סדר-היום עמדה הצעת-חוק שיגרתית, להארכת התקנות המסדירות את השיפוט בשטחים המוחזקים. היה זה תירוץ טוב לוויכוח מדיני חוזר.

לפי סדר הנרשמים לדיון, הובילו הסיפוחיסטים את הוויכוח. בזה אחר זה דיברו ארבעה מהם — נחושתן וארידור מתנועת החרות, תמיר מהמרכז החופשי והרב נריה מהמפד"ל. כולם דרשו סיפוח מיידי של השטחים המוחזקים.

נפל בגורלי להיות ראשון הנואמים של מחנה-השלום, וכך הובלתי את ההתקפה הנגדית. הדבר גילה שוב את תפקיד סיעתנו: לדאוג לכך שבכל ויכוח כזה יישמע קול מחנה-השלום כנגד קול הסיפוח, ולעודד את מת-נגדי הסיפוח בכל הסיעות להרים את קולם.

ואכן, אם בראשית הוויכוח היה נדמה שידברו כימעט רק שוחרי-הסיפוח, הרי בהמשכו קמו בזה אחר זה מתנגדי-הסיפוח ברוב המפלגות. כשקמתי לדבר, כבר ידעתי כי נגד הרב נריה, האולטרה-סיפוחיסט של המפד"ל, יקום אחד מדוברי-השלום של המפד"ל, ח"כ מלמד.

פתחתי את דברי בסיסמה פרובוקטיבית, כדי להפ-גין את העובדה כי שוחרי-השלום בבית אינם מיעוט מבוסס, כפי שטוענים אנשי הימין, אלא רוב דומם: אורי אבנרי: שתי גדות לירדן, ושתי גדות ל-גח"ל — אחת היא תנועת "חירות", שדיברה בוויכוח זה, והשניה היא המפלגה הליברלית, ששתקה. שתי גדות למערך — אם לדון לפי קריאת-הביניים. שתי גדות גם למפד"ל — גדה אחת של ח"כ נריה, ש-דיברה, וגדה של ח"כ מלמד, שאני מקווה כי עוד תדבר.

מרדכי סורקים: אחת כבר פתרת את ה-שאלה — יש לך גדה אחת. קריאה: נפש חצויה.

אורי אבנרי: יש הנפש החצויה לרוב ה-מפלגות והסיעות, ואין זה מיקרה. היא משקפת את הנפש החצויה של הציבור.

ארי אנקוריון: חברה-הכנסת אבנרי, לך אסור להשתמש בנימוק כזה, שהוא, אגב, נימוק טוב מאוד.

היו"ר כרציון קשת: רבותי, מותר ל-חברה-הכנסת אבנרי להשתמש בכל נימוק. מרדכי סורקים: זה פרלמנטרי.

היו"ר כרציון קשת: שנית, את קריאות הביניים אבקש לעשות יותר מהר.

אורי אבנרי: נפש העם חצויה, כי העם כולו אוהב את הארץ, אך העם כולו אוהב עוד יותר את השלום.

הבחירות - צעד למדינה פלסטינית

בארץ הזאת חיים שני עמים. המאורעות הטראגיים של שני הדורות האחרונים גרמו לכך, שהעם האחד, הישראלי-היהודי, מרוכז עתה במדינת-ישראל, ואילו העם השני, הערבי-הפלסטיני, מרוכז בעיקרו בשטחים המוחזקים בידי צבא הגנה לישראל.

אנחנו מחזיקים בשטחים על-פי אמנת ג'נבה, ולפי אמנה זו החוק שהיה קיים בעת הכיבוש נשאר שריר וקיים.

אינני מאושר מן המצב הזה. אני סבור שהחוק הי-ירדני בשטחים המוחזקים צריך להתחלף, בבוא היום, בחוק, בשיפוט, במישפט ובמינהל שייקבע על-ידי העם הפלסטיני היושב בשטחים האלה, שיגיע לכלל הגדרה עצמית חופשית ודמוקרטית, על-פי בחירתו ועל-פי דרכו. משום כך אני מברך על ההחלטה נעשות את הצעד הראשון, הקטן, לקראת הגדרה עצ-

מית — עדידי עריכת בחירות בכמה מן העיר-יות הקטנות בשטחים המוחזקים.

אינני מאושר מכך, שבחירות אלה תערכנה לפי ה-חוק היירדני. אבל ברור לי שאין ברירה. כי אין חוק אחר. אני מצטער על כך שלא תערכנה בחירות גם ב-ערים העיקריות — שכם וחברון. אני מצטער גם על כך שהבחירות נערכות בתנאים שאינם מאפשרים בחירות כהלכה.

אין בשטחים המוחזקים חופש ההתארגנות הפוליטית, חופש הביטוי הפוליטי, חופש האסיפה, חופש ההתכנסות, חופש הדיון, חופש הוויכוח על נושאים פוליטיים. איך אפשר לערוך בחירות חופשיות בניגן, בטול-כרם וב-יריחו, שהמועמדים יגידו מה רעם על עתיד עמם ועתיד ארצם?

אפילו אצלנו, בישראל, שיש בה ממשלה ונסנת ומסודות פוליטיים לרוב, הבחירות לעיריות עומדות תמיד בסימן ההכרעות הלאומיות הכלליות, מפלגות כל-

הנכונות החצויות

המסקנה צריכה להיות שאותה הכנה שגיי-דה שריהביטורן, בעצה עם ראשיה-הממשלה, למצבו של אל-שאווה, שכתוצאה ממנה לא נית-נה הפקודה להחרים את ביתו, צריכה לגרום לכך שנשים ככלל קץ לשיטה שהוא פסולה בעיני מעיקרה — הריסת בתים מפוזרים באזה.

בהמשך הוויכוח התפלמסו כמה מן הנואמים עם דברי. בין אלה היה מאיר וילנר מרק"ח, שתקף בחרי-פות את גישתנו לעניין הפלסטיני. הוא התנגד בתוקף לבחירות בגדה המערבית, וטען כי מנהיגי הגדה הם משתפי-פעולה עם הכיבוש, וכי הבחירות הם צעד לק-ראת הסיפוח. המונארכים של רק"ח הוא תופעה די משעשעת.

בסופו של דבר הצביעו הקואליציה ומק"י בעד החוק. גח"ל נמנע. ואילו סיעתנו, יחד עם רק"ח מצד אחד והמרכז החופשי מחצד השני, הצביעה נגד.

פדסטין (לא נציג שנבחר עדידי הפלסטינים עצמם, כי אם נציג שמונה עדידי מדינות ערב) יושב במועצות הדינה הערבית, כנציגה של פדסטין, ורגל פדסטין מתנוסס בין רגלי מדינות ערב, בכל כינוסי הדינה הערבית. זוהי הכרה דהיפקטו ודהיוריה במישפט הפנים-ערבי.

יתר על כך, רצועת עזה לא סופחה מעולם לשום מדינה ערבית. אמנם, הגדה המערבית סופחה לירדן — על סמך הכי-רעה מזויפת, שנכפתה על הנכבדים הפלסטיניים ב-1949. שמעתי מפי אחד האישים הפלסטיניים הבכירים, עזין שיחאדה, איך זוייפה, בווימה ונכפתה אותה הכרעה-כבי-יכול, בניגוד להחלטה האמיתית שנתקבלה. היתה הצבעה באותו כינוס פלסטיני, שלא מצאה חן בעיני המלך עבד-אללה, ואילו המישטר הירדני פירסם החלטה שלא נת-קבלה כלל, וכפה אותה בכוח הטרור הצבאי והמישטרי על העם.

במדינה

(המשך מעמוד 32)

נישוא השניים בגרמניה בנישואים אזרי חיים.

השניים לא ידעו לאיזה בוך הם נכבדים. הוריו של דוד הם דתיים. עם כל חיבתם למדינה, לא יכלו להסכים לכך שבנם חי עם נוצריה פרוטסטנטית.

להתגייס. מרי הבינה את עמדת ההוריו, רים, הציעה להתגייס. הוריו של דוד קיבלו את ההצעה ברצון.

מרי היתה אז כבר בהריון. היא ביקשה מהרבנים בבתיים לזרז את הליכי הגיון כדי שתספיק להתגייס לפני הלידה. הללו הורו לה ללמוד את כל הדרוש במהירות. מרי שכרה מורה פרטי, למדה ימים שלמים.

נרחית-גיון מרי משולם — עקשנות הרבנים —

— ובעקבה דוד — הביאה להרס המשפחה

במשך חודשים — כשבליילות היא מופיעה כחשופנית במעודני-לילה (החשפנית מת-גיירת. העולם הזה 1976). היא למדה ולמדה, דה, ודגרה בשקדנות עד שהרגישה שהיא מוכנה.

היא פנתה לרבנות — אך שם כלל לא בחנו אותה. אלא דחו אותה לחודש. ושוב לחודש. ושוב לחודש. בינתיים נולד הילד. אך הרבנים עדיין סירבו לבחון אותה לגיון.

ההורים של דוד נואשו. החלו לוחצים על הזוג להיפרד. מרי, ביאוש, פנתה שוב לרבנים בתחינה לזרז את הגיון. הללו, בשלווה אולימפית, הסבירו לה שיש זמן. יש תור. אין צורך להמהר.

ייאוש. לבסוף, הבינה מרי משולם את האמת המרה — שהדחיות הללו עלולות להימשך עד אין-סוף. היא איימה לעזוב את הארץ יחד עם הילד, אם לא תוכל להיגיון יום.

איש לא התרשם, והשבוע היא עלתה עם תינוקה למטוס לגרמניה. "אני מוכנה להיגיון זור כל רגע", אמרה, "אם רק יסכימו הרבנים לגייס אותי. אני רוצה להיות כאן כמו כולם."

פוגרום בישיבה

(המשך מעמוד 33)

בשמה ממקומות כדמונה וחצור — קיבלו תרומות של ספרים וציוד, והחלו למלמד.

כעת היה לרבנו מיכאל קלף חזק ביד. ישיבה שלמה על תלמידה העניים — ונודע בגימורו בנוסף. בשלב הבא, השקיע צוות היזמים בהדפסת אינדולגנציות, שבישרו לכל כי אשרי האיש התורם סך (כאן נשאר מקום ריק לסכום) להקמת חדר בישיבת כנסת ישרון. שלושת רבנינו לא שכתו כמובן לפרט באיגרות-הצדקה שלהם את מעלותיה העצומות של הישיבה.

מה שלא ציינו הרבנים מעולם, הוא כי בישיבה הארעית הם לא בנו אף חדר. בסבלות השיש המפארות את כתלי החדרים כתוב: נתנם בחסדו של פלוני, נבנה בכספי אלמוני, האמת היתה, כי כל החדרים במקום הוקמו הרבה לפני שבאה הישיבה לשכון שם.

אם אין רוח —

נוטשים

למרות הנדבות ושלטי השיש, לא היה לישיבה כסף לפעול. "חשבתי שיראו נדבנים את הילדים המסכנים האלה ויתרמו" אמר הרב ארליך. והרי תרמו, שואלים אותו — להיכן הלך כל הכסף? "היו מלמדים" הוא עונה. כמה? "שלושה. והיו גם הוצאות". למה? "לטיפול בחמ"ש ילד."

שני סעיפים חשובים אלה, הצליחו תוך פחות משנתיים, להכניס את הישיבה לחרבות של יותר ממאה אלף ל"א אליבא דארליך — למרות תרומות שאת סכומן המדויק אין אף אחד מוכן לגלות. "כל מה שאני יכול לאמר, זה שזה לא היה מספיק", אמר הרב ארליך.

התוצאה: "באוקטובר 1969 עזבנו את הישיבה", מספר הרב. "השארתי את כל הספרים והציוד המשרדי בארונות, והלכנו. אייפשהו היה להמשיך כך על הפסדים. אנו קיוונו להרוויח מקיום הישיבה, והנה נכנסנו לחובות לכל חיינו. הייתי בטוח, בגלל המקום הנידה, כי איש לא יפגע במצוי בחדרים."

עסק לגריפת

רווחי-שנור

"יום אחד טילפן אלי משה תומר, בעל הקרקעות והמיבנה. גונבים את הספרים", אמר לי. גנבו כבר את הגאון ופריי זיידר אחד. באותה עת, היתה אשתי המנוחה חולה מאד, וראשית היה מלא דאגות אחרות."

מגיב משה תומר, אחיו הבכור של המשרר רב בן-ציון תומר:

"כארבעים פעם, וזאת בנוכחות עדים, טילפנתי לרב הזה והודעתי לו כי פרחתי הסביבה עורכים פוגרום בישיבה. עשרות סלפונים, במשך שנה וחצי. אבל לא היה איכפת לו. הוא לא בא, לא בדק, לא אסף מן המקום אף ספר קודש."

הם עשו את העסק לגריפת רווחי-שנור. כשלא הצליחו — או אולי כן הצליחו דווקא — הם פשוט קמו יום אחד ונעלמו מן האופק."

סוף-סוף —

פעולה

אשר נתבקש משה תומר למסור את גירסתו שלו על הפרשה, סירב בתחילה. "הרב אמר לי שלא לדבר מילה", הסביר. לאחר שניאות, גילה גם את האפס-לוג שהתרחש בעקבות ראינונו של הרב ארליך עם כתב העולם הזה:

"אחרי שהייתם אצל הרב והוא תפס שהעולם הזה עלה עליו", סיפר תומר, "התחיל כנראה לדאוג סוף-סוף לעולמו הבא. תוך חצי שעה לאחר הראיון השיג טנדר. עוד באותו יום, הוציאו את המעט שנותר מספרי הקודש."

העבודה בוערת ויש אפילו תוצאות די מפתיעות לעבודתך, אבל ההמולה שאחיה מקים סביבך, מחשידה אותך שאתה מדבר יו-תר על העבודה מאשר מבצע אותה. הדבר היחיד שבוטל ומרטן אותך היא בעצם יו-תפתח המצביעה בפניך כל הזמן על נקודות התורפה שלך. דע לך כי יש הרבה גיון וחכמה בדבריה.

סינוי לטובה במצב הכלכלי המסובך במיקצות. אתה הנמצא ידיום במקום הפחות מתקבל על ה-דעת. עם זאת, דע ש-הם מתייחסים אליך בחוסר-התחשבות. הי-זהר מהמפכנים, ועוד יותר, כמובן, מנשים חולמנות ולרומנטיקה תסבך אותך, השבוע, במריבה לא-ליך. אזי, אם כבר תכניס את האף לענייני הזולת —

סיים לפחות את המלאכה בכבוד. הדרך בה נקטת היא בהחלט לרווחך ועל-אף הפחים הזרועים על פניה — היא אשר תור-ביל אותך למה שאתה רוצה להשיג ולמה ש-אתה צריך לעשות. זכור כי עליך לסמוך לפני כל דבר אחר, בראש וברא-שונה על עצמך. נסה גם להתחשב באחרים, עד כמה שדק אפשר. היה מתון בתגובותיך, ובינתיים, השתדל לא לגלות דבר.

הדרך בה נקטת היא בהחלט לרווחך ועל-אף הפחים הזרועים על פניה — היא אשר תור-ביל אותך למה שאתה רוצה להשיג ולמה ש-אתה צריך לעשות. זכור כי עליך לסמוך לפני כל דבר אחר, בראש וברא-שונה על עצמך. נסה גם להתחשב באחרים, עד כמה שדק אפשר. היה מתון בתגובותיך, ובינתיים, השתדל לא לגלות דבר.

מצב הנכסי מוסיף להשתפר — וזאת, בזכות היכריות חדשות, ועל-יסוד כמה התפתחויות המוכיחות לך, כי יש לך כל הסי-כויים לפענח את ה-קשרים שקשרו אותך למצב סטאטי. כי-ש-רויך יתגלה ברבים, למבוכתך ולשימחתך. אל תהיו שוטים, בני גדי: נצלו זאת לפרנסה.

אם אתה כימאי או עובד מתחום ציוד, חומרים מסוכנים או אף התפור צציות, בייחוד בימים 'ד' עד 'ו', אם אתה מסר-בך עם החוק — זהו שבוע רע מאוד להחליט החלטות משפטיות. מצד שני, אם אתה שוקל רי-מן — אל תפחד. קודם כל, הוא לא יהיה רצי-ני. ושנית, הוא יהיה נעים ומלא הפתעות. בת-דלי: נסי לא להיות עי-קשת וסודרת. יש אנשים הרוצים באמת ובתמים את טובתך. לבשי צבעים עזים.

אכזבה גדולה בידידות קרובה היא אחד ה-דברים הפחות נעימים העשויים לקרות לך השבוע, בן דגים. בת-דגים: אם את חושבת שקשר עם ידיו הוא חיוני — שמי לפחות עין על מה שהוא עו-שה. ובכלל, הגיע הזמן שתשקלי את מעשיך בזירות יתרה.

התחזקי, בת בחולה — לפניך שבוע קשה במיר-חד. אל תנסי להתחמק מהאתגרים שיהיה עליך להתגבר עליהם. מעט שכל ישר, הרבה אומץ-לב ועוזריות, יעזרו לך ללגלג על פני המשוכות, ויגרמו לך, בסופו של דבר, המון נחת-רוח על הישגך. שלא יהיו מבר-סלים כלל. אל תוותר!

זה לא יהיה נוח במיו-חד, אבל אם אתה רו-צה, אתה יכול להס-תכן. כאב-הראש הרג-עי, הצרות בטוח-קצה, הפגישות עם שונאי-י-כל אלה שקולים, אם רק תדע להתמיד על-ידי החישובים הרצי-ניים וכוונת-הרצון שתפ-תח על-ידי עצם התפ-נית. מיקרה נעים ובולתי-צפוי עלול להתגלות, אם לא תיזהר, כתגלית של איבה אישית או של קינאה מיקצועית. אל תראי לו שאת נפגעת ממני. העמידו פנים של לא-איכפתיות.

יחסך עם הממונים עליך הולכים ומתער-עים, לא-מעט בעטייך. חוסר שליטה במצב, אי-בוד עשתונות, או חוצ-פה שאינה במקומה, פטולה להביא אפילו ל-פיטורין; מחשבה על התוצאות תביא רק תו-עלת. בת שור: אין ספק כי הוא באמת אוהב או-תך, ואינו מעמיד פנים כפי שאת חושבת לפעמים, או כפי שנוהגות חברותיך לרנן. ביום ג' תאבדי סכום כסף קטן, לבשי ירוק.

המזלות דווקא לא חיוביים, אבל כוח-היד האישיים כה עצו-מים, בגלל צירופם של שתי פלאנטות שחוסות עליך, שאם תתאמץ ותשקיע על העבר ועל העתיד בעין רגועה, תתגבר על כל מיכשול. אל תאמיני לו: הוא התכוון למשהו אחר לגמרי, ואת למשהו אחר לגמרי. כסף בא — ואתה מפסיד אותו שוב, בגלל שגיאתו חסרת-הזדון של ידידך הקרוב ביותר. אל תטיל בו אשם.

אומנם ממבט ראשון נראה השבוע כשיגרתי ומשמעם. אך הוא סומן בחובו את תחילתן של קבלת הכרעות חשובות, בעיקר בתחום האישי. מחלה קלה שתפקוד אותך השבוע, בן סרטן, תגרס לך לזעזוע קל, שיחלוף. העיקר הוא לעבוד, הרבה וטוב, ומבלי להתעייף. במישור העבודה או העס-קים: אל תהסס להתחנף לבוס או למור-נים עליך; כולם עושים זאת, והרי בסופו של דבר זה רק יועיל לך. בת סרטן, שימרי על הופעתך, וליבשי צבע צהוב.

נשקפת הצלחה במי-שור הפינאנסי. כספים עשויים להגיע אליך הרבה יותר מהר ממה שציפית. לעומת זאת עלולות להתרחש מיס-פר איינעמויות הקשו-רות במקום העבודה, מבלי שגועו דווקא מישירות לך. אם תש-תכנע בעצמך בצידוקת הרעיון שנולד בך, תוכל להשפיע גם על האנשים סביבך.

התחזקי, בת בחולה — לפניך שבוע קשה במיר-חד. אל תנסי להתחמק מהאתגרים שיהיה עליך להתגבר עליהם. מעט שכל ישר, הרבה אומץ-לב ועוזריות, יעזרו לך ללגלג על פני המשוכות, ויגרמו לך, בסופו של דבר, המון נחת-רוח על הישגך. שלא יהיו מבר-סלים כלל. אל תוותר!

21 במרס - 20 באפריל

22 באוקטובר - 22 בנובמבר

21 באפריל - 20 במאי

21 במאי - 20 ביוני

21 ביוני - 20 ביולי

21 ביולי - 21 באוגוסט

22 באוגוסט - 22 בספטמבר

ביקש עוגה - קיבל ילד

מאוחר יותר, קנה לה שרשרת זהב ב־300 ל"י. "ולמרות כל זאת, היא מתנהגת בצורה כל־כך גסה" הוא משתומם.

טומי לא מתרגש מתביעתה של הלנה, ואף לא מצו עיכוב היציאה שהוצא נגדו. מי שכן התרגשה, זו אשתו שבאה לבקריו כאן בארץ. כשהיא שמעה את הסיפור, היא התרגשה מאוד. "לא בגלל ששכבתי עם הלנה", מסביר טומי. "אני ואשתי חיים בנפרד. אשתי התרגזה על שהתחלתי עם בתורה טיפשה כל־כך."

אתם יכולים לראות אם כן, שטומי נתן קע בארץ כהוגן, ולהוציא אותו מכאן יהיה קשה יותר מאשר להוציא מהקיר מסמר בלי ראש. איך הוא הסתבך בתע־נוג כזה?

מספר טומי, שבאמת לא נראה כבן 52, בעברית המחזוקת באנגלית שלו: "בסוף ספטמבר הגעתי לישראל. כל שנה אני מגיע לכאן שלוש פעמים. נכנסתי לרווח, ותיכף הבחנתי בהלנה. איך אפשר היה לא להבחין בה? היא היתה בלונדית, סקסית, בעלת חזה מפותח, ולבשה מיני קצרצר." כבוד הקונסול לא מכחיש לרגע שהיתה לו פרשה עם הלנה. הצרה היא, שהוא לא פילל כי היא תהפוך, כדרך של פרשות, לעסקיביש. "ברגע שראיתי אותה, חיפשתי דרך להתחיל איתה", הוא מספר. "ראיתי שהשעיר שלה צבוע לא בסדר, ושאלתי אותה למה היא לא צובעת אותו לעיתים יותר קרובות. היא השיבה שאין לה כסף. כמה זה עולה? שאלתי אותה. עשרים ל"י, ענתה. הוצאתי שתי עשיריות ונתתי לה במתנה."

ההמשך, נזכר טומי ברעדה, היה כעבור שבוע: "הזמנתי אותה לארוחת־ערב במלון דן. זה היה ערב נעים. לא נגעתי בה. "למחרת, נסעתי לשמונה ימים לאילת. כשחזרתי לתל־אביב ונכנסתי לרווח, בירכו אותי המלצרים במזל־טוב. מה קרה? הלנה סיפרה לכולם שהבטחתי לה נישואין. אחרי ארוחת ערב אחת, נו, אני שואל אותך!"

טומי הגיב במלים חריפות ביותר. הלנה היפה הצליחה לפייס אותו, סיפרה לו שעשתה זאת רק מקינאה. באותו ערב נסעו לווילת של טומי בהרצליה־פיתוח, שם קיימו יחסי־מין בפעם הראשונה. "השת" משתי באמצעי־מניעה", פוסק טומי ברורות. "אם היא בהריון מאותו מגע מיני — היא הפלא השמיני בתבל."

למחרת בבוקר, מספר טומי, קנה להלנה מתנות צנועות, בשווי של כ־800 ל"י. אחרי פגישתם האינטימית השנייה, כמה ימים

כשיצאנו, גיליתי שיש לו גוארד." זה היה לפני חודשיים, כאמור, כרגע, הלנה נמצאת כבר בחודש הראשון ל־הריון. לדבריה — מטומי, בנוסף לכל התוארים והגאורד שהשפיע עליה, הבטיח לה הגבר הגבוה והשמן, האהוב את ה־חיים העליזים, גם נישואין. לדבריה, מאחר שהלנה בי־חורה תמימה, היא נתפתחה לקיים אי־תו יחסים, אם לצטט את הנוסח המקובל בטרגדיות כאלה. כלומר, לאחר שה־יחסים הופכים ל־טרגדיות.

יום אחד, לאחר סצינת הפיתוי, רא־תה הלנה את טומי בדיוגוף בחברת כמה חתיכות אח־רות. רק אז התחיל לה להתעניין אודות האביר על הנמר ה־דוזה, גילתה שהוא גרוש בערך כמו ש־הוא בן 40. הדבר הנכון היחיד שסי־פר לה, גילתה, זה שהוא קונסול כבוד. הלנה היפה רצה למיטרה, הגישה תלונה נגד הקונ־סול. מה שחורה ל־הלנה במיוחד, זו שלווה נפשו של מה שהוא עשה ל־ה, הוא עוד מעט לבוא הנה לרווח לבנות עם כל מיני צעירות. אני לא מבינה איך הן מסכימות לצאת איתו. שאלה טובה, גם היא לא הגיונית כל כך, מפיה של השואלת דווקא. טוב, תמימה ככל שהיא, הלנה לא עד כדי כך תמימה שתעבור בשתיקה על אירועים כאלה. היא פנתה לעורך־דין, בי־תחילה לחיים קאזים, אחר כך לאהרון כריקאי. התוצאה: בית המישפט עיכב את יציאתו של טומי מהארץ, אילץ אור־תו להפקיד כ־3,000 ל"י, אחר כך הגדיל את הסכום ל־15 אלף, אחר כך הורה שאם טומי ירצה לצאת מהארץ, עליו להביא ערב שיבטיח תשלום מזונות לרך שייוולד בעוד שמונה חודשים לכל 18 שנות חייו הראשונות.

הלנה בליש היא רק בת 21, אבל אם היא תמשיך ככה, היא עוד תגיע רחוק. כי התמימות, כיום, היא מיצרך ה־עשוי להביא את בעליו רחוק. הלנה מתגוררת ביפו, אבל מבלה את רוב שעותיה בדיוגוף. כל מי שמבקר בי־רווח הישן — בפנים, לא בחצר — לא

הלנה בליש

יכול שלא להבחין בחתיכה הג'ינג'ית־בלונדית, בעלת הפרצוף המקסים והתזה המתנשא למרחקים, העומדת מאחורי ה־דוכן ומוכרת עוגות. זאת הלנה.

מובן שכאשר נכנס טומי קובס, תייר אוסטרי בן 52 שהוא גם קונסול־הכבוד של אוסטריה בישראל, לרווח, הבחין בה גם הוא. הוא ביקש ממנה עוגה. בשבוע שעבר, הוא קיבל ממנה בתגובה תביעת פיצויים כזאת, שאפשר היה לקנות בה את כל מלאי העוגות של רווח לעשרים שנה. אפילו במחירים של רווח.

"פגשתי את טומי כאן ברווח לפני חוד־שיים", סיפרה הלנה. "הוא הציג את עצמו לפני בתור דיפלומט, איש־עסקים, בעל מפעל סקסטיל בווינה, ודוקטור לפילוסוף־סיה. הוא גם סיפר שהוא בן 40, וגר־יש."

המבקר של

שמוליק קראוס

בעוד איזה עשרה ימים יצא שמוליק קראוס מבית־החולים, בריא ושלם, וב־מצב רוח נהדר, לאחר ששכב שם כמה חודשים, אחרי נסיון ההתאבדות שלו.

השכיבה הממושכת עשתה לו משהו. אחרי שהוא הובהל במצב סמוכן לאיכילוב, הוא הועבר מאוחר יותר להדסה בירוש־לים, לטיפולי במחלקה הפלסטית המפורסמת של בית־החולים. הוא היה רגוע ושליו כמו שלא היה זה זמן רב.

אינני יודעת מה בדיוק הסיבה לשלוותו, אבל אינני יכולה שלא לחשוב שהיא קש־רה איך שהוא בעיניה אילון, שדרנית גלי צה"ל לשעבר, שנתפסה בזמנו יחד עם שמוליק בגלל שמץ סמים. עיינה, מסת־בר, נהגה לבקר אצל שמוליק בבית־החולים בכל יום, ללא יוצא מהכלל, במשך כל חודשי החלמתו הארוכים, כשהיא עושה כל יום את הדרך מתל־אביב לירושלים ו־חזרה.

לעומת זאת, סירב שמוליק — גם כן אינני יודעת למה — לראות את אשתו, ג'וזי כ"ץ, ולא הסכים לראות אותה כש־באה אליו לביקור.

האם יש ללמוד מכך על שינויים מסויי־

שמוליק קראוס

מים שיחולו לאחר צאתו של שמוליק ל־אוויר העולם בימים הקרובים? נראה.

החלפת המינים

אצל

אריק איינשטיין

בדרך־כלל, על־מנת לבצע ניתוח של החלפת־מין, יש צורך בכמה אלפי ל־טובות, ובמתנת מומחה. אבל לפעמים, אפשר להשיג את התוצאה המיוחלת גם באמצעים זולים יותר. כמו, למשל, בעזרת כמה גפרורים ופח נפט, בתוספת כמה קילו פילמים.

זה מה שקרה בשבוע שעבר לבתם הב־כורה של אריק ואלונה איינשטיין. בי־השריפה במערכת, והעבודה, לאחר־הב, חדרים שחורים, מנותצי רהיטים וחלונות, כשיח הפח חורך בנחיריים ונדבק לבג־דים — הצליחה, באמצעות שילוב אלקטרו־ליטי מתאים של הפרעות כימיות ונפשויות בתיקשורת, להפוך את שירי, בתם בת השמונה של האיינשטיינים, לבן. אלא שהיה זה ניתוח זמני, המתבטל מ־רגע זה ואילך. הבת, שהפכה לבן בסיפור אהבתו החדשה של אריק איינשטיין, (העו־ט הזה 1787) הופכת בזאת בחזרה לבת, ושלום על ישראל.

הבת החדשה, לעומת זאת — יסמין — נשארת בת.

חגיגת גירושין

פוגש שם, אם לא את רעייתו החוקית, חבוקה בידידות עליידי כוכב שיער גב־י שושן?

יילי אבידן וגבי שושן

לא צריך להסיק מזה מסקנות מרחיקות־לכת, אולם התרשמתי שדויד אבידן לא נהנה כל כך ממה שראו עיניו. שיר חדש הוא לא יכתוב על זה.

כלומר, הגירושין עצמם עוד די רחוקים. כרגע, רק הגישו — ביים חמישי — המש־רר דויד אבידן ואשתו הערמונית לילי בקשה לגירושין. מאחר ש־הבקשה הוגשה בהסכמה הדדית, ומאחר שלזוג ה־יציר והתפרן אין רכוש משותף שכדאי לריב בגל־לו, הרי שהתיק יתגלגל בי־מהירות יחסית. דויד התזיר ללילי את מה ששייך לה, והשאר בידיו את החזוה שלו עימה, לפיו הוא הסוכן שלה וזכאי לעמלה של 40 אחוז מכל הופעה שלה.

אולם ברבנות, אפילו מהירות יחסית היא יחסית מאוד, ויעבור עוד זמן עד שהשניים יזכו לראות עצי־מס חופשיים מכבלי אהב־תם הלוהטת, שנמשכה כמי־עט שנה תמימה.

אז מי יכול לחכות כל־כך הרבה? החליטו אם כן דויד ולילי — כל אחד בי־נפרד — לחגוג את האירוע המשמח של הגשת הבקשה לגט. במקריות ראויה ל־ציון, החליטו שניהם — שוב כל אחד בנפרד — לחגוג במנדס דווקא. הי־אמת היא, שמאז שנפרדו לא נראה דויד יוצא בחברת אחרות, ולא נראתה לילי יוצאת בחברת אחרים. אלא מאי? דווקא באותו ערב, כשהגיע דויד למנדס, שם נערכה מסיבה לכבוד להקת אחרית הימים, את מי הוא

תמרורים

נולד . לסגן המנהל הכללי של רשות השידור **ארנון צוקרמן**, ולרעייתו שחר קנית הרדיו **אילנה**, ילד שלישי.

נולד . לעיתונאי הספורט ומי שהיה יושב ראש מועדון השחמט התל-אביבי **זסקר**, **צבי בר-שירה**, ולרעייתו **יהודית**, בבית החולים בילינסון. בן בכור (3.7 ק"ג): **חיים**.

נולד . לראש-ממשלת ברית-המועצות **אלכסיי קוסגין**, נין ראשון. קרטיגין שמע על הבשורה בעת היותו בסיור מדיני בקופנהאגן, בירת דנמרק.

מונה . ליור מועצת המנהלים של סונול ישראל, במקומו של סימה אלקלעי שיצא לגימלאות, הגיאולוג **אלפרדו רודריגז**, שבה לארץ מפרו, שם היה ממונה על פעולות חברת הנפט בלדו.

מצפים לתינוק . השחקנית ממוצא קנדי **ג'ואנה שימקום** והשחקן

שימקום ופואטייה

הכוכבי **סידני פואטייה**, איתו היא מנהלת רומן מזה כשלוש שנים. ג'ואנה הודיעה השבוע כי היא מתכוונת לפרוש מהמשיחק ולהיות "סתם עקרת-בית".

נישאו . הבמאי השוודי הנודע **אינגמר ברגמן** (53) והרוזנת השוודית **אינגריד פון-ירוז** (42) שהתגרשה לפני זמן קצר מבעלה. ברגמן, אב לשבעה ילדים מנישואין שונים, ניהל עם הרוזנת רומן סודי במשך 15 שנה.

מנהלים רומן . השחקנית **נטאלי ווד**, שנפרדה מבעלה ריצ'ארד גרגסון, ו**מטיב מקוויין** שנפרד מרעייתו נייל ושהתכוונ לעבור ניתוח פלסטי כדי ליישר כמה קמטים בפניה, אך ויתר על הרעיון אחרי שהרופאים הודיעו לו כי אין טעם לניתוח, מאחר והוא מבלה את עיקר זמנו בשמש וברוח, ותוצאות הניתוח ייעלמו כתוצאה מכך.

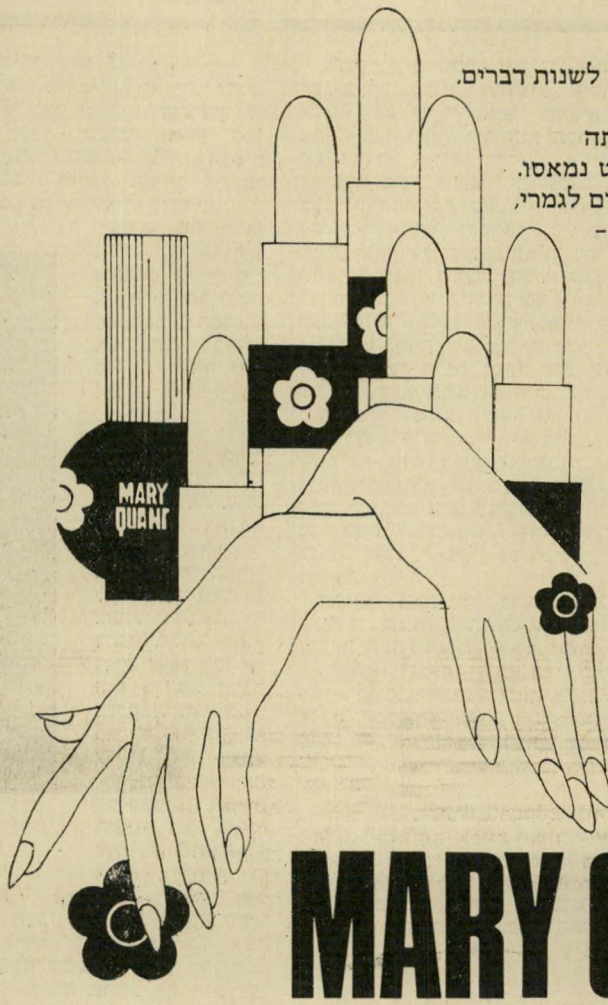
התפטר . שריהגנה היפאני, **נארי מי נישומורה**, בשל בדיחה על חשבונה של סין העממית. לפיה יהפכו הסינים את האו"ם ליריד כפרי. במקומו נתמנה מסומי איזוקי, שריהגנה הרביעי שנתמנה בי יפאן בשנה אחת.

נעצר . בקליפורניה, בעוון נהיגה במהירות מופרזת בשעת שיכרות, בנה של השחקנית-זמרת דוריס דיי **טרי מלצר**, שבעט והשתולל בבית המעצר.

נפטר . בבית-החולים בילינסון, בגיל 70, מי שהיה מנהל המחלקה הפנימית א' בבילינסון, פרופסור **מקס לבקוביץ**. יליד גרמניה, עבד כרופא ראשי בבית-החור לים מואביט בברלין, עלה לארץ עם עלות היטלר לשלטון. ניהל את בית-החולים המרכזי לעמק מ-1934 עד 1941 ומ-1950 ועד לפני שנה ניהל את המחלקה ב-בילינסון.

נפטר . בבית-החולים בילינסון, ב-גיל 81, מי שהיה ב-17 השנים האחרונות נשיא הסתדרות המורים **אביעזר ילין**. יליד ירושלים, היה מורה בבית-הספר למל וממייסדי ההסתדרות הארצית של מכבי ובמשך כמה שנים שימש גם כנשיאה. בעת ריב הלשונות ב-1914, היה המורה הראשון שמרד בהנהגת עוזא וב-1919 השתתף בירושלים בייסוד תנועת הצופים. היה ציר אסיפת הנבחרים הראשונה ומזכיר מרכז הסתדרות המורים.

מראה חדש לשפתייך ולצפורנייך.

כשמרי קוונט מחליטה לשנות דברים. היא עושה זאת בהצלחה. למשל השפתונים: מרי ראתה שהשפתונים הקודמים פשוט נמאסו. לכן יצרה 18 שפתונים חדשים לגמרי, בצבעים מרהיבים ומקוריים - בחלקם בהירים, בחלקם מוכספים ובחלקם שקופים. לשפתונים של מרי קוונט מעלה נוספת - הם אינם משנים את צבעם גם כשאת מתנשקת (והם נעימים למגע השפתיים) ומה עוד צריך? עוד משהו. לכה תואמת. ובכן, גם זאת עשתה מרי עבורך, 18 גוונים משגעים התואמים את השפתונים או משלימים אותם. באריזה קטנה במיוחד. מדוע? כי במילא עד שאת גומרת בקבוק כבר מתחשק לך להחליף צבע.

MARY QUANT

פרום-יחסי ציבור בהט/מולכו

תיאטרון בימות מציג:

איש חסיד היה

ONLY FOOLS ARESAD

אל הישראלים בני-יורק רבתי:

בכל ערב במשך חודש דצמבר
באולם אדיסון שעה 7.30,
בברודווי ניו-יורק

המעוניינים בחומר פרסומי (פלקטים, תוכניות וכו') על הצגת "איש חסיד היה" יכולים להתקשר ל-7023 245- (212)

בירושלים

ביום רביעי, ה-8.12.71, בשעה 8.30 בערב, אצל דב ברנשטיין, רחוב הרצוג 9, תתקיים

פגישת

תא הסטודנטים

של

העולם הזה - כוח חדש

בהשתתפות חבר ההנהלה המדינית **אלכס מסיס**

על הנושא:

מדיניות או שהיתות?

אוהדים וחברים מוזמנים

קורס לציור

מתקיים פעמיים בשבוע בשעות הערב ליד בית הספר הגבוה לציור בתל-אביב

פרטים והרשמה במוזכירות בית הספר רחוב הגר"א 26, תל-אביב, טל. 31868 כל יום בין השעות 12 - 9 בבוקר ומ-7 - 4 אה"צ.

לאחר מישפס שנערך במשך ארבע שנים בהוליווד, זיכה שופט מקומי את המכונאי דונאלד בליט בסך של 15 אלף דולר פיצויים.

המשלמת היא השחקנית-לשעבר הדי לאמאר, מי שעוררה בזמנו שערוריית עזר מה בהופיעה עירומה. עוד לפני מלחמת העולם השנייה, בסרט צ'י בשם אקסטזה, אחר כך באה להוליווד, שם נחשבת לאחת הנשים היפות ביותר, נישאה לשורה ארוכה של בעלים, והופיעה בסידרה ארוכה של תפקידים, ביניהם גם כדלילה, לצד ויקטור מיצ'ור (שמשהו).

לפני ארבע שנים הגישה הגברת לאמאר תלונה למשטרה על שנאנסה בידי המכונאי בליט, אשר נאסר בו במקום. כאשר הגישה תלונתה של השחקנית לבית-המשפט, טען המכונאי שלא היה כלל צורך באונס, מאחר וזו נעתרה לו מרצון. ואילו הדי לאמאר לא העזה אפילו לבוא ולטעון טענה נגדית. בליט דרש פיצויים על הוצאת דיבה, וכאמור, זכה בהם. פלשתי עליך, דלילה.

תדריך

תל-אביב

*** טריסטאנה (בן-יהודה, ספ"ד) — התפוררות חברתית והתפוררות לאומית בספרד, בסרט של לואיס בונואל המיינע רק למי שמוכן לפענח את כל סמליו ורמזיו של הבמאי.

*** הזקן והילד (פריס, צרפת) — ילד יהודי מסתתר אצל איכרים צרפתיים,

הדי לאמאר ב"אכסטזה" פלישתים עליך!

במלחמת-העולם השנייה. סרט רגיש ואנושי, הנחנה ממשחקי הבלתי רגיל של מישל סימון. כדאי לראות.

ירושלים

*** יומנו של שוטר (חן, צרפת) — סרט אלים במיוחד על מפקח-משטרה, הנוטל את החוק לידי ויוצא לנקום מות ידידו. תמונה עגומה של עולם החוק והרשע גם יחד.

חיפה

*** התפשטות (אורלי, ארצות-הברית) — הורים מול צאצאיהם, בסרט מלא אהבת-אנוש ורגישות, של הבמאי הצ'כי מילוש פורמן, המבין כנראה את רוח האמריקאים לא פחות מאשר את בני עמו.

המיטה

בנוקום מכרז

מכונת האהבה (מוגרבי, תל-אביב, ארצות-הברית) — לאחר שהסבירה ב"עמק הבובות" מה

חשיבותה של המיטה בקריירה הקולנועית, ממשיכה ז'אק-לין סוזאן במחקירה (!) החברתיים, ומצביעה על כך שגם בעולם הטלוויזיה יכול גבר נאה, המוכן תמיד לפעולה, להגיע רחוק מאוד, אם הוא יודע לבחור לעצמו את המיטות המתאימות. מסקנה מוזעזעת במקורותיה.

במיקרה זה, הגבר הוא רובין סטון (ג'ון פיליפ לאו), קריין חדשות שהיה נשאר אלמוני לנצח, אילולא השגיחה בו אשתו של מנהל רשת-טלוויזיה גדולה. בהשפעתה האי-שית, הופך רובין למנהל-החדשות בתחנת-השידור של בעלה, אחר כך ממלא אפילו את מקומו, כשהוא נופל למיטתו, ונכשל בסופו של דבר, רק משום שהתיאבון שלו גדול מכדי שיתפסק באשת מנהל אחד בלבד.

הרומן הבאנאלי, עליו מבוסס הסרט, נמכר במיליוני עותקים. בלי לנוגע בשאלה עד כמה נאמן לו הבמאי ג'ק הילי, אפשר לציון בשקט שהסרט באנאלי לא פחות. יש בו מישכביזם, מישכבים בזוגות ובשלישיות, סצינת התאבדות גנובה ישר מן "האזרח קיין", ושטחיות אווילית משועת.

לאו: לשכב, כדי לא להירדם

זהו אחד מאותם סרטים בהם דמות מסוימת נחשבת לחכמה רק משום שאחרים אומרים זאת עליה (בעוד שהיא עצמה אינה נראית חכמה כלל), וכל עשר דקות חייב לבוא אקט מיני כלשהו (מותאם, כמובן, לדרישות הצנזורה האמריקאית, כך שאינו אפילו נועז ביותר) כדי שהצופה לא יירדם.

נוי כוריץ

את המציץ?

נישואין בהרצה (תל-אביב, תל-אביב, ארצות-הברית) — קר דם כל, אנחנו חיים בעולם מסור-רף. כולם רודפים אחרי הכסף, וככל שמתקרבים אליו יותר, כך מתקרבת גם התקפת-הלב.

אז באו נפסיק לרע את המירוץ המשוגע. הנה בחורה במיני, מתכופפת כדי להרים משהו. הצצה בתחתונה לא יכולה להזיק. וכי איזה גבר לא היה מציץ? אחר כך עוברים ליד בית-קולנוע, המציץ סרטים פורנוגרפיים. איזה גבר אינו רוצה, לפחות פעם בחייו, לראות משהו כזה? אחר כך חוזרים הביתה ורוצים לתנות אהבים עם האשה. אז מה רע בכך?

מה שרע בכך הוא כי גיבור הסרט, "נישואין בהרצה" עושה את כל הדברים הללו בעשר הדקות הראשונות, ואחר כך הוא זקוק לשעה וחצי כדי להבין שהאשה האמריקאית שואפת להיות זו שמכתיבה את תנאי ההצצה, והיא הקור בעת שכל מי מחישוק על אצבעו, אסור לו להתבונן בחזיות של נשים זרות, אפילו אם מה שיש בתוכן, מוצג לראווה לפני עיניו.

מה שמתקבל מכל הסיפור הוא סאטירה על הבור-קל בעצם את כל הטפת המוסר הבינונית שבאה לפני כן.

בנג'מין מציץ בהשגחת אשתו

גנות האמריקאית, האכולה רגשות-אשמה על כל הנאה שיש לה בחיים, סאטירה המצחיקה לעתים רחוקות, מגלה מקור-ריות לעתים רחוקות עוד יותר, ומובילה ל"הפי אנד", המקל-כן.

ישו

בעל-כורחו

איש האומגה (אופר, תל-אביב, ארצות-הברית) — חזון אחר-רית-הימים: לאחר מלחמה גר-

עינית, משתוללת המגיפה על פני הארץ. האוכלוסיה האנושית נכחדת, חוץ מרופא אחד שהצליח לגלות ברגע האחרון חיסון המציל את עורו, ומכמה מאות מוכי-גורל, שהמגיפה הלבניה את שערותיהם, עיניהם נשרפו ואינם מסוגלות לסבול את אור היום, ודעתם נטרפה עליהם לחלוטין. יצורים אלו נודדים בלילות ברחובות הנטושים של הכרך הגדול, ומנסים להשמיד כל זכר לתרבות שהמיטה עליהם ועל העולם את האסון.

האם ימשיך הגזע האנושי, כפי שהוא מיוצג על-ידי דוק-טור נביל (צ'רלטון הסטון), להתקיים, או יחוסל סופית, כפי שרוצים אנשי המחילות?

במקום לענות על השאלה, מעדיף הסרט להתהדר בסמליות המופצצת שבתיאור המאבק של האדם, החי באור היום, ליצורי המחשכים. אחר כך, הוא מסביר שהרופא מסוגל להציל חלק מהשרידים האנושיים החולים, על-ידי הרכבת חיסון המבוסס בעיקר על דמו שלו. ישו חילק את בשרו ודמו למאמנים בצורת יין ומים, והמשיח החדש, דוקטור נביל, יגאל את האנושות בדמו. להמחשת ההשוואה הוא נעמד מזמן לזמן בפזוזה של צלוב. שלא יהיו אי-הבנות. כתוצאה מכך יש רק שורה ארוכה של אי-הבנות.

הסטון: נסיוב נגד הסוף

שעה שברור לגמרי מדוע רוצה מישהו למחוק מעל פני האדמה את שאריות הדקנטיות של המאה העשרים, לא ברור לגמרי מדוע יש מישהו המתנגד לעשות זאת. ענייני הגזע, צו האופנה בקולנוע האמריקאי, מוסיפים לבלבול הכללי, ובסופו של דבר, אפילו הסטון משכנע יותר בשיריון "אל סיד" מאשר בדילוגים פסיכודיפלוסופיים עם עצמו.

העולם הזה

השערוריה המסעירה את חיפה

סיכורם האישי של המאשימה והנאשם

המאשימה
לואיז
מימון

עוזרת המרפאה:

„הדופי

רצה להפוך אותי

ליצאנית

בבביש!

